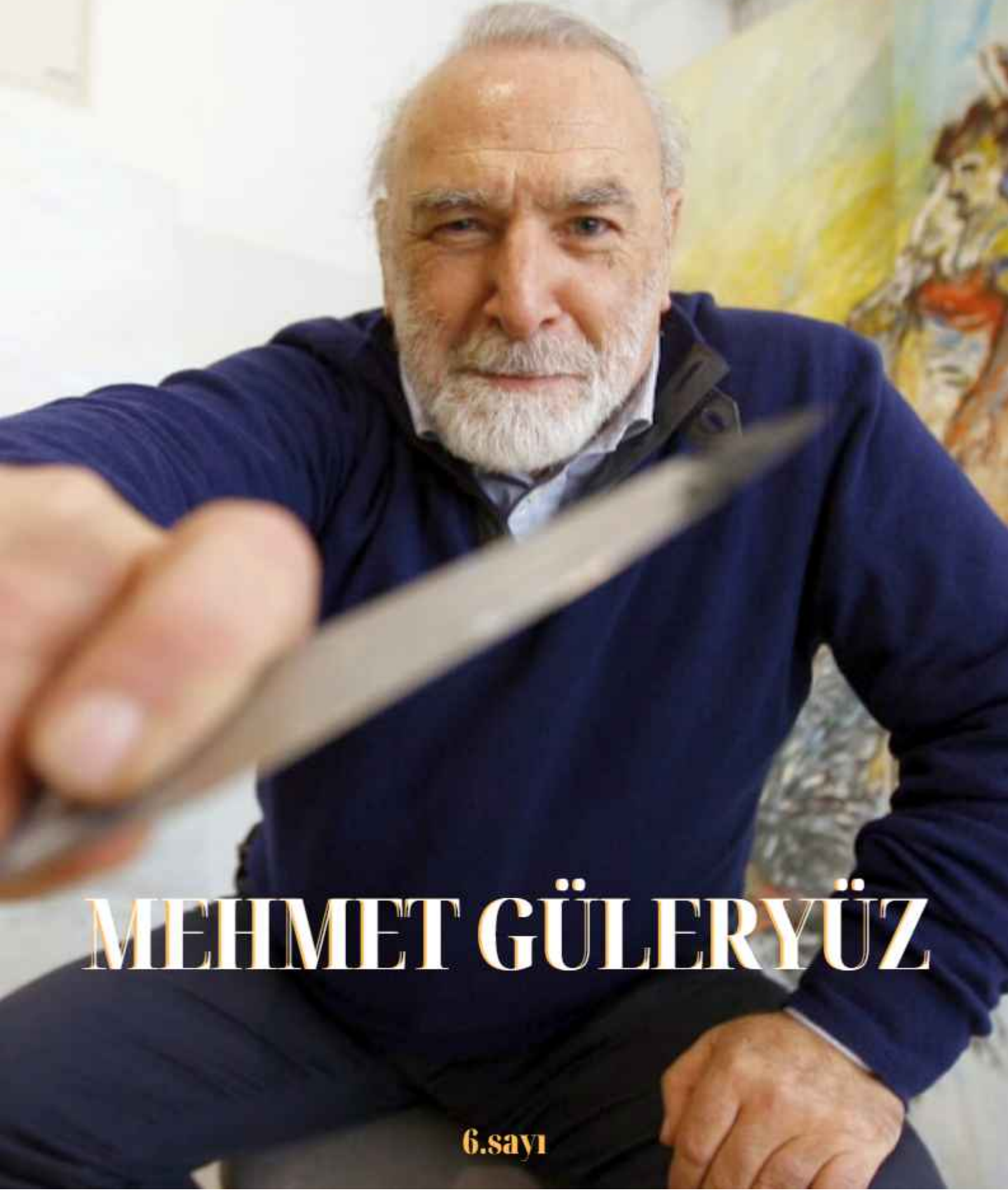

HASAN RIZA GÜZEL SANATLAR LİSESİ

GÜZEL: DÜŞÜN

MEHMET GÜLERYÜZ

6.sayı

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül... ne bu şiddet bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl,
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garb'in âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar;
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imânı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın... belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehid oğlusun, incitme, yazıktır atanı;
Verme, dünyâları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fişkaracak, toprağı sıksan şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hudâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyâda cüdâ.

Ruhumun senden, İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne nâ-mahrem eli!
Bu ezanlar-ki şehâdetleri dînin temeli
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım;
Her cerîhamdan, İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fişkirir rûh-i mücerred gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek Arş'a değer, belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl;
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Akif Ersoy

“Bir millet ki resim yapmaz, bir millet ki heykel yapmaz, bir millet ki fennin gerektirdiđi Şeyleri yapmaz; itiraf etmeli ki o milletin ilerleme yolunda yeri yoktur.”

Mustafa Kemal ATATÜRK

Hasan Rıza Güzel Sanatlar Lisesi 'Güzel: Düş'ün' Kültür Sanat Yayını
Mehmet Güleryüz

6. sayı

Sahibi: Ekrem Uygur (Okul Müdürü)

Editör: Hülya Yayla Tosun (TDE Öğretmeni)

Yazı İnceleme Kurulu: Emel Gümülcineli, Çiler Aşkın

**Çalışma Ekibi: Hülya Yayla Tosun, Levent Tosun, Ezgi Kocadayı, Duru Gündoğdu,
Aykun Toltek Türksever, Efil Yavuzaslan, Elanur Şahin, Alkım Çakır, Nehir Topur**

İÇİNDEKİLER

"Editörden" Hülya Yayla Tosun	5
"Baktığım, Gördüğüm" Aykun Toltek Türksever	8
"Çizgi Sese Benzer"	11
"Mehmet Güleryüz Defter Projesi" Levent Tosun.....	13
"Dünya Kağıtla Buluşuyor" Efil Yavuzaslan	19
"Televizyonda Bir Büyük Usta" Efil Yavuzaslan	21
"Benim Sanatım- Mehmet Güleryüz" Alkım Çakır, Elanur Şahin, Ecrin Yaman	25
"Dayısından Mehmet Güleryüz'e, Mehmet Güleryüz'den Kütüphanemize"	41
"Yağız Efe Öz İle Röportaj" Ezgi Kocadayı, Duru Gündoğdu	46
"Mehmet Güleryüz Ve Tiyatro" Efil Yavuzaslan	54
"Sevinç Ölmez İle Röportaj" Demet Güreşçi, Damla Mutlu	66
"Sanat Nedir?" 9 Müzik, 9 Resim, 10 Müzik, 10 Resim	68
"Haydi Okuyalım!"	84

Editör'den

3 Eylül 2024'te Hoca'mız Büyük Usta Mehmet Güteryüz'ü sonsuzluğa uğurladık.

13 yıl boyunca ülkemizin ve dünyanın en önemli sanatçılarından Mehmet Güteryüz ile lise öğrencilerinin resim coşkusu paylaştık. Hem de bir lisede, Edirne Hasan Rıza Güzel Sanatlar Lisesinde, başlayıp ülke çapında üç binden fazla güzel sanatlar lisesi öğrencisine, öğretmenine , velisine, idarecisine ulaşarak. Mehmet Güteryüz Defter Projesi"ne katılan her bir genç için diktiği fidanlar, Edirne'deki hatıra ormanında büyüyor

Paylaştığımız sadece resim coşkusu muydu? Öyle bir insanla tanıştık ki aradığımız o bütünsel "iyi" ondaydı, "doğruluk" "dürüstlük" "gerçeklik" onda. Her resminde, her davranışında insanlık durumunu anlattı hiç bıkmadan, üşenmeden, zorlamadan, zorlaştırmadan, dostça, tüm samimiyeti ve hakikiliği ile. Biz, gerçek bir sanatçı ve eğitimci ile tanıştık. Hayatımızdaki çok şeyi değiştirdi. Yaşamak ile gerçekten yaşamak arasındaki farkı gösterdi.

Resmi sevdi, hayatı boyunca ressamca yaşadı. Heykeli sevdi, yaptıkları hayatın tanıdı. Tiyatroyu sevdi, sakınmasız kendini ortaya koydu. Sinemayı sevdi, kitapları , okumayı , yazmayı, eğitimi, hele öğrencilerle birlikte koşmayı. O, insanı sevdi; her şeye rağmen.

Defter tutmayı sevdi , defter tutturmayı da... Kendisi için dilediğini başkaları için de diledi.

Konuşmayı sevdi ama doğru konuşmayı,

Herkesin anlayamadığı bir şeyi yaptı: kendini imtihan etmekten hiç çekinmedi

Yaptığı her desenin sesini, müziğini duydu..

Hem duyguyu hem düşüncüyü sevdi, bir de temiz insan olmayı.

Bu kadar çok şeyi severken bir şeyi özellikle hiç sevmedi: sahteliği . Sahteliğe verecek tavizi yoktu, eserlerinde de davranışlarında da gördük.

Kendine özgü yolculuğunda artık o bizim , dünyanın , sanatın ...

Canan Dila'nın, Doğan Cücelođlu ile söyleşisinden oluşan "Damdan Düşen Psikolog" kitabının arka kapağında şöyle yazdığını okudum:

"Afrika kabilelerinden birinde bir bebek doğduğunda kabilenin kadınları hep birlikte ormana çekilir, o bebeğe şarkı yaparlarmış. Dikkatle gözlemledikleri bebeğin karakteristik özelliklerini ve gücünü ona anlatan bir şarkı. Sonra, çok sonra bir gün, hayatla başa çıkmakla zorlanıp da kolu kanadı kırılacak olursa; o şarkıyı, yani kendini hatırlasın diye. Afrikalı bebek o şarkıyı dinleyerek büyümüş.

Günün birinde o şarkıyı tekrarlayamayacak kadar kendine inancını yitirdiğinde, onu tanıyan biri ona şarkısını çalarmış ıslıkla. Kendini, gücünü, öz halini hatırlar, kendine gelirmiş."

İşte Mehmet Hoca'mız, o şarkı gibi ...
Dergimizin 6. sayısı Ressam Mehmet Güteryüz'e...
Sonsuz sevgi ve saygı ile ...

Hülya Yayla Tosun

Mehmet Güteryüz'ün resimlerini incelememiz için öncelikle onun da içinde bulunduğu sanat akımı olan Ekspresyonizmden (Dışavurumculuk, İfadecilik) bahsetmek gerekir. Sanat akımları yılları içerisinde sürekli değişir durur, bazen bir diğerine tepki olarak yenileri doğar. Ekspresyonizm bu şekilde İzlenimciliğe ve Doğalcılığa tepki olarak ortaya çıkmıştır. Tarihsel etkenler açısından incelendiğinde modern çağın sanat görüşünün bazı tarihi süreçler sonrasında ortaya çıktığı görülür. Endüstri Çağı, bütün çağı etkisine alan oldukça geniş bir kavramdır. Endüstri, toplumsal çevreyi dolayısıyla da insan hayatını, dünya politikasını ve insanın hayata bakışını etkileyen en büyük etkenlerden sayılabilir. Sanatçının da böyle bir ortamdan etkilenmemesi düşünülemez. Endüstrinin, materyalizmin doğmasına ve insanda iç huzursuzluklara yol açan hatta kişiliği tehdit eden en önemli etkenlerden biri olduğu söylenebilir. Materyalizan insanda sürekli olarak endişe ve huzursuzluğa neden olduğundan sanatçılar bu duruma tepki göstermeye başlamıştır. Tepkiler eserlerde eşyanın gerçek görünüşünü parçalayıp yok etmek olarak kendini bulmuştur. İlk tepki Kübist ve Ekspresyanist sanatçılar tarafından gösterilmiştir. 20. Yüzyıl boyunca Dışavurumculuk, Soyut Dışavurumculuk ve Yeni Dışavurumculuk gibi başlıklar altında çeşitli gruplaşmalardan söz edilebilir. Ancak bu grupların içerisindeki Sanatçıların neredeyse hiçbiri birbirine tam olarak benzemez. Ekspresyonistlere göre resim duyguların yansıtılması için bir vasıta. Bunun için resimden faydalanılır. İnsan, ruh hallerini ve duygularını en iyi kendisi anlayabileceği için ekspresyonist ressamlar daima kendilerini gözlemlemişlerdir.

Ulkemize baktığımızda 19. yüzyıla kadar genelde Türk-İslam geleneğine bağlı resimler görürüz. 20. Yüzyılın başlarında ise Batı'dan ilhamla Türk Modern Sanatı gelişmeye başlamıştır. 1940'lı yıllarda daha çok toplumsal içerikli resimler görülürken 1950'lerde soyut sanata yönelimler başlamıştır.

Mehmet Güteryüz, resmin yanında tiyatroyla da ilgilenmiştir. Oyunlar için dekor ve kostümler hazırlamıştır. Tiyatro bu yönden onun sanatını da etkilemiş, soyut anlatımındansa figüratif resimler çıkarmaya başlamıştır. 1970 yılında Paris'te taş baskı alanında uzmanlık eğitimi görmüştür. Güteryüz, eserlerinde konu olarak günümüz insanının psikolojisini, tüketim toplumu, insan ilişkilerindeki samimiyetsizliği, bencilliği, yüzeyselliği ve sevgisizliği bazen mizahı da kullanarak işlemiştir. Eserde anlatılmak istenen duygu figürlerde rahatça görülebilir. Bu noktada genellikle abartılı yüz ifadelerine, grotesk figürlere ve sembollere rastlarız. Sıklıkla günlük yaşamın içinden sahneler görebiliriz resimlerinde. Bu sahnelerdeki karakterler sıradan insanlar değil toplumun farklı kesimlerinden farklı insanları temsilidir. Resimlerdeki nesnelere, bir fincan, bir masanın bile farklı sembolik anlamları ve resimdeki duygunun bir parçası tamamlayıcısıdır. Bütün bu ufak detaylar da işlenen konunun ve karakterlerin alt yapısını oluşturur. Sanatçının resimlerine baktığımızda renkler de bir diğer dikkat çeken özelliktir. Parlak ve çarpıcı renkler resimdeki duygusal yoğunluğu yaratır, dramatik ve teatral bir etki kazandırır. Elbette renkler yalnızca estetik birer tercih değildir, anlatımın bir parçasıdır da. Örneğin; kırmızının yoğun kullanımı öfke, tutku ve tehlikeyi, soğuk renkler ise yalnızlık ve huzursuzluk gibi hisleri yaratmak için kullanılabilir. Mehmet Güteryüz, resimlerinde hayvan figürlerine de sıklıkla yer verir. Hayvanlar insan doğasına ayna tutar ve içgüdüsel yönlerini sorgular. Resmedilen hayvanlar insanlarla bir araya gelerek birer metafor işlevi görür. Bazen de insanların hayvansı ve deforme bir şekilde resmedilmesiyle bu etki verilir. Benim yorumlarıma gelecek olursak; ne söyleyebileceğimi bayağı düşündükten sonra ve hatta düşüncelerimden emin olmak için de birkaç kişiye sorduktan sonra... Sanırım bir noktada "süper realist" ve zaten her an görülebilecek şeyler ilgimi o kadar da çekmemeye başladı. Bu noktada Mehmet Güteryüz'ün resimlerini gerçekten beğendiğimi söyleyebilirim. Hayır, bu derginin konusu o olduğu için değil sadece, gerçekten beğendim. İçimden geçenleri tam anlamıyla anlatmak oldukça zor ama şöyle diyebilirim ki baktığınız resim sizde gerçekten verilmek istenen duyguyu veriyor, hatta o resimdeki sahnedeymiş gibi bile hissetmiş olabilirim.

Belki de biraz karamsar hissettiren resimlerdi ama bu konuda da çok başarılı olduğuna inanıyorum. Yalnızlık bana kalırsa resimlerdeki sürekli konu. Resimlerde başka şeyler de yaşansa başka duygular olsa da arka plandaki yalnızlık ve soyutlanmışlık hissedilebiliyor. Bunu düşünmemin sebebi sanırım figürlerin arka plan renkleriyle bir miktar karışması. Bakarken insanı geren ve hafiften rahatsız eden bir tarafı da var bazı resimlerinin, çiftlerin olduğu mutlu gibi görünen resimlerde bile bir sorun varmış gibi. Elbette hepsinde bu şekilde hissetmedim. Özellikle bir odada bir evde gibi görünen ve sarı ışık ağırlıklı resimler bana huzurlu da hissettirmede değil. Loş, konforlu ve sıcak bir ortam görüntüsü veriyor ve bu da oldukça hoş bana kalırsa.

Bu yazıyı yazmadan önce resimleri üzerinde hiç bu kadar durmamış, incelememiştim. Ancak gerçekten sevdiğim bir sanatçı olduğuna artık eminim. Bana kalırsa eserlerini seyreden kişiye bir duyguyu bile bu denli verebilmek çok büyük bir yetenektir. Sanatçının etrafını ve insanların iç dünyasını çok dikkatli bir şekilde gözlemlediğini düşünüyorum. Bana da bu şekilde etrafı, nesnelere, doğayı, insanları, hayvanları gözlemeyi öğrettiği yani kısacası eskiz tutmayı öğrettiği, bu alışkanlığı kazandırdığı için Mehmet Gülerüz'e minnettarım.

“ÇİZGİ, SESE BENZER”

Mehmet Güteryüz: "Benim için desen ile müzik arasında doğrudan bir ilişki var. Desen pratiğim bana çizginin sese, şarkıya çok benzer olduğunu gösterdi.Çizdiğim her çizginin müzik kalitesini ararım. Her çizgi kendi titreşimi, kendi tını karakteri olan, ritimlerle oynayarak uzayan bir ses gibidir. Bazı desenler bir sanat gibidir,bazılarıysa balad,konçerto ya da lied'e benzer...Desen bir müziktir,ayrıca koreografidir de, çünkü işin içinde beden vardır . Her çizgiyi kışkırtan , kendi yönelimselliği ve kendi enerjisini olan bir jest vardır.Yaptığınız deseni duymanız gerekir."

Mehmet Güleryüz

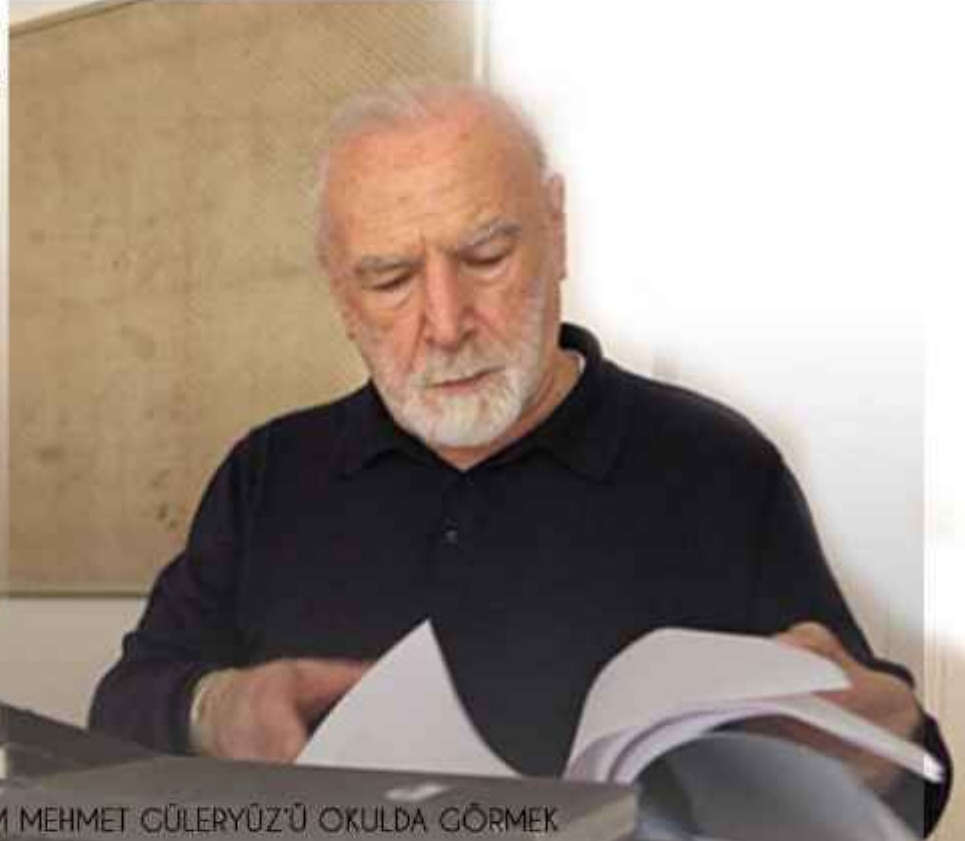
“DEFTER PROJESİ”

“Benim çok defterim vardır, defter tutarım. Hala, devamlı desen çizerim. Bütün sanatçıların defteri vardır. “Bunu bir disiplin olarak çocuklara nasıl aşılayabilirim?” diye düşündüm ve onlara yüzer sayfalık defterler verdim.

Yanlarında taşıyacaklar ve desen çizecekler. Bütün sayfaları numaralı. Sayfaları yırtmayacaklar, yaptıkları işi de tarihleyecekler.

Bu işte menfaat yok. Bir görev var. Bu proje, bana geleceğe dair umut verdi. Gerçekten ülkemizde müthiş gençler var. Sekiz yılda tam 267 çocuğa ödül verdim. Çok gurur duyuyorum onlarla. Geleceğin sanatçıları onlar.”

Mehmet Güleryüz
Haziran 2017

RESSAM MEHMET GÜLERYÜZ'Ü OKULDA GÖRMEK

Mehmet Güleryüz bir ressam, tiyatrocu ve yazar; ama bunların yanında bir eğitmen. Hayatının her döneminde ve tüm yaratım süreci içinde eğitimi ayrı yere koymuş ancak ilgilendiği tüm sanat alanlarını içine alan bir anlayışla yaklaşmış eğitime.

Bir sanatçı olarak deneyimlerini yeni kuşaklara aktarmayı çok önemseyen Mehmet Güleryüz'ün Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Yıldız Üniversitesi, Bilgi Üniversitesi ve kendi atölyesinde yaptığı eğitimlerden sonra vaktini ayırdığı son eğitim projesi güzel sanatlar lisesi öğrencileriyle gerçekleştirdiği “Defteri Projesi” 2019-2020 eğitim öğretim yılıyla birlikte dokuz yıldır devam ediyor. Mehmet Güleryüz, bu proje ile kendi deneyim ve birikimlerinden yola çıkarak desenin “resmin kendisi” ve “kendisi olmak için ressama fırsatlar alemi yaratması” gerçeğini lise çağındaki öğrencilerle paylaşıyor. Desen defteri ile birlikte güzel sanatlar liselerinde okuyan gençlerin bu en temel meseleye yaklaşmalarını sağlarken bu mesele ile gençleri var oluşlarını keşfetme yolculuğuna davet ediyor.

Defterleri inceleyen Gülyüz, bazılarına nollar düşüyor, yorumlannuyazıyor ve içlerinden en iyi 10 tanesini seçerek bu öğrencilere bason sertifikası ve paro odolo veriyor. Eğitim Öğretim yılı sonunda yapan ödül törenleri ise sanatçı ve öğrenci buluşması ile gerçekleşen adeta bir duygu düşünce paylaşımına dönüşüyor. Başanlı desenler, ocial töreninden sonra sergilenerek tüm öğrencilerle paylaşılıyor. Mehmet Gülyüz, defterlen incelerken yaptığı eleştirileri, defterler üzerine yazdığı notları öğrenci ile yüz yüze gelerek derinleştiriyor, Proje: okullan, öğretmen ve öğrencileri buluşturması ile eğitim ve sanat açısından çok kapsamlı analizler yapma olanağı doğuruyor.

Proje, Güzel Sanatlar Liselerinin son sınıf öğrencilerini kapsamasına rağmen: 9, 10, ve 11. sınıflardaki öğrencileri de etkilemektedir. Defterleri her an yanında taşıyarak çizim yapan Öğrenciler, diğer sınıflardaki öğrencilere örnek olarak anlan da deftere sürekli çizmeye

Özendirmektedir. Böylelikle yarışmaya katılmayan öğrenciler de bu sürecin en yakın takipçileri arasına girerek defter kardeşliğine dönen bir paylaşım içinde bu projeye dahil olmaktadır

Ressam Mehmet Gülyüzün projeye katılan öğrenci defterine yazdığı mektup.

"Sevgill Emre, Detter Projesinin hakkını veren bir defter. Üstün yeteneğinin yanı sıra, Öğrenme gayretin, çalışkanlığın son derece etkileyici Zorluklarla yüzleşmekten, hesaplaşmaktan kaçınmayan dürüst bir yaklaşımın, bütün bunlar çok önemli vasıflar. Defter projesini kurgularken her an resim düşünen, her an gözlem yapan, her an kayıt eden gençlerin varlığını belirlemek Defter Projesine katıldığın için teşekkür eder candan kutlarım seni." 30.03.2016 istedim. Çok mutlu ettin beni 2015-2016

Sergili Emre,
Defter Projesinin hakkını
veren bir Defter.
Üstün yeteneğinin yanı sıra,
öğrenme gayretin,
çalışkanlığın son derece
etkileyici.

Zorluklarla yüzleşmekten
hesaplaşmaktan kaçınmayan
dürüst bir yaklaşımın, bütün
bunlar çok önemli vasıflar.
lar.

Defter Projesini kurgularken
her an resim düşünen, her an
gözlem yapan, her an kayıt
eden gençlerin varlığını
belirlemek istedim.
Çok mutlu ettin beni
2015-2016 Defter Projesine
katıldığın için teşekkür
eder candan kutlarım seni
30.03.2016

SONUÇLAR:

On iki yıl aralıksız süren Mehmet Güteryüz Defter Projesinde:

* Proje 2011 yılında 1 okul ile başlayıp on iki yılda 54 farklı güzel sanatlar lisesinden 2710 öğrenci projeye katılmış ve 458 öğrenci Mehmet Güteryüz tarafından ödüllendirilmiştir.

* Projenin ilk yılında defterlerin tamamlanma oranı %45 iken 2018 yılında %81'e yükselmiştir.

* Projenin 8. yılında proje

ülke çapında tüm güzel sanatlar liselerine açık hale getirilmiştir.

* Proje şartnamesine göre "Ressam Mehmet Güteryüz tarafından 10 öğrenci ödüllendirilir" maddesine rağmen projeye gönderilen defterlerin çizim kalitesinin yıldan yıla artmasıyla birlikte 2014'ten itibaren ödül adedi de sanatçı tarafından artırılmıştır.

* On iki yıllık süreç içinde projenin yedinci yılında hem başarı ödülü hem de mansiyon ödül adedi en yüksek seviyeye ulaşmıştır.

* On iki yılda Ressam Mehmet Güteryüz tarafından projede 209 öğrenci Başarı Ödülü, 249 öğrenci de Mansiyon ile ödüllendirilmiştir

Ressam Mehmet Güteryüz'ün projeye katılan Zeynep Ünal'ın resmine eleştirisiyle yönlendirmesi.

not
Sayfa 96 da da bir eleştiri var mı?

Zeynep ciddiye alarak çizdiğin için teşekkür ederim. Nesne ve figür çizimlerin de ki yapıyı sorgulamaman çok önemli. Ufak bir tavsiyem çizimlerin yumuşamasını sağlayacak akıcılık ve farklı ses imkanlarını sağlamak için elini daha serbest tut. Farklı uçlar dene. En koyuları çok zorluyorsun adeta sayfayı delectek kadar. Koyuları aksan olarak daha ekonomik kullan. Sayfa 77'de deseni betirtmeden en koyu değerleri en başında koymuşsun. Koyular desenin akışına göre sona bırakılır. 04.04.2014

En koyulara çok zorluyorsun adeta sayfayı delectek kadar. Koyuları aksan olarak daha ekonomik kullan.

↓ bak Sayfa 81 - Sayfa 77'de deseni betirtmeden en koyu değerleri başında koymuşsun. Koyular desenin akışına göre sona bırakılır. 04.04.2014

Zeynep ciddiye alarak çizdiğin için teşekkür ederim. Nesne ve figür çizimlerinde yapıyı sorgulamaman çok Önemli. Ufak bir tavsiyem Çizimlerin yumuşamasını sağlayacak akıcılık ve farklı ses imkanlarını sağlamak için elini daha serbest tut. Farklı uçlar dene. En koyuları çok zorluyorsun adeta sayfayı delectek kadar. Koyuları aksan olarak daha ekonomik kullan. Sayfa 77'de deseni betirtmeden en koyu değerleri en başında koymuşsun. Koyular desenin akışına göre sona bırakılır. 04.04.2014

Milliyet

Gülyüzlü lise defterleri

Songül
HATISARU

Yansımalar

songul.hatisaru@milliyet.com.tr

Ne zaman çocuklar, gençler için bir çaba görsem kıyıda denizyıldızlarını denize atan adamın öyküsünü hatırlarım. Mehmet Gülyüz de bir denizyıldızı kurtarıcısı!

Mehmet Gülyüz'ün bir misyon, vizyoncu ve yazar. Ama bunların yanında bir eğitimci. Hayatının her döneminde ve tüm yaşantı sürecinde eğitimci ayağı yerleşmiş. Gülyüz'ün tüm sanat alanlarını tüm alan bir anlayışla yaklaşıyor. Eğitim. Her sanatçı olarak deneyimlenen yeni kısımları almaya çok istenmeyen Mehmet Gülyüz'ün Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi ve kendi analizinde verdiği eğitimlerden sonra vakitini ayırdığı en eğitim projesi güzel sanatlar alanı öğrencileriyle gerçekleştirildi. "Defter projesi" yedinci yılını doldurdu.

Gülyüz, bu proje ile kendi deneyim ve fikirlerinden yola çıkarak "resim kurtarıcı" ve kurtarıcı olmak için resimle fırsatlar alemine yaratma" geçişini lise çağındaki öğrencilerle paylaşıyor. Defter deheri ile güzel sanatlar alanında okuyan gençlerin bu en temel meseleyle yaklaşımlarını sağlayacak bu süreçte de gençleri var olmalarını öğrenme yolundağuna davet ediyor.

Okul buluşmaları

Bu ilavet de öğrenimi ve öğrenciler tarafından her yıl düzenlenen okul buluşmaları. Mehmet Gülyüz'ün okulda gör-

Gülyüz'ün öğrencilerle bir araya gelmesi, okul buluşmaları ve defterle de okulu 100 öğrenciyle bir araya getiren bir projedir.

Rekabette bankalar önde

Sanatçı doğan İbrazim, sanatçıların korktuğu. Ancak sanat piyasası, büyük fuarlar herden hep bankalarla yan yana geliyor. Büyük fuarları hepimizin sponsoru neden hep bankalar? Borsacılar, piyasalarda bedeller bankalar zorundan gerçekleştiriyor. Bunun için kredi var. Bunların

sigortalı ve Art Basel'deki emellerin nakliyesi, orta bedelleri dönüyorlar mıdır? Değer milyar doların olan fuarlar, Picasso'lar yan yana sergileri bazı galerilerde. Buna bakan bazı bankaların gülerim var. Bankaların gülerim olursa, kapalı girişim emel olan

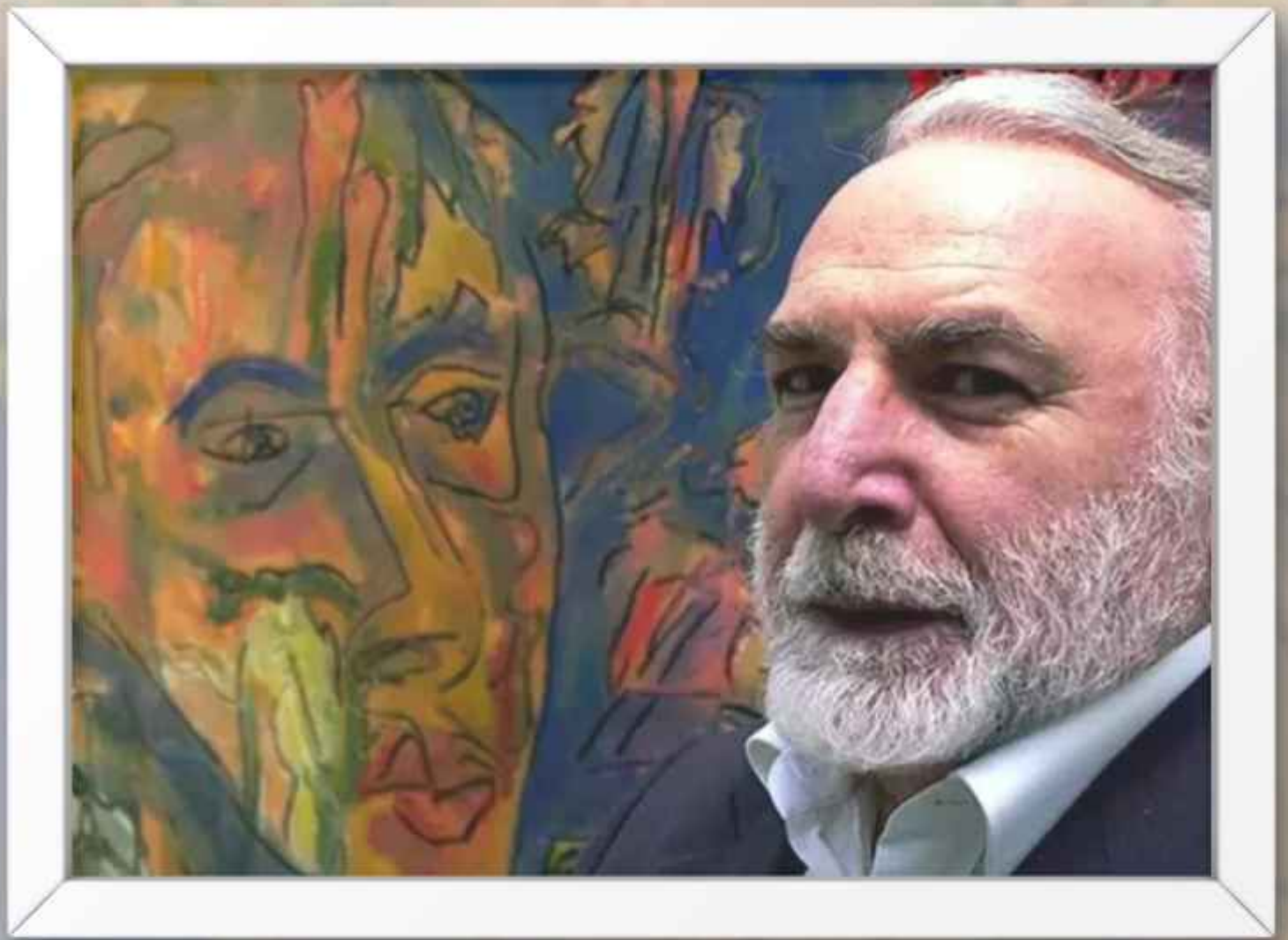
gülerim ne iş yapar? Nasıl yapıyor ve yapar? Bankaların gülerimle ona göre kör buluyor, dış sergi getiriyor, versiyonlarını. 5000 ayık satılmadık bir elzik bu ki ödeme durumunuza itibarıyla banka gülerimle karşınıza çıkacaktır!

ve resim yapan kişiye de nakitleri belirlenmesi için büyük önem taşıyor. Öğrencilerle anlaşarak da yapacaklarını anlatıyor. Yıllar sonra bu defter öğrencilerin her zaman bu ne yaptığını göreceği, günlerini bankalarınca bir gün olacak. Öğrencilerle gülerim sonu yapmalarını özellikle istiyor. Böylece öğrenci, yakınlardaki kişilerle hayranlara, meslekleri için bir gülerim alanı imkânını alıyor. Defter bırak yapmanın önemini

Mehmet Güteryüz ve defter projesi, birçok okulu ve öğrenciyi eskiz tutmaya teşvik etmiş bir proje. Çıkış noktası bile beni etkiler, şaşırtır. Nedir bu proje? Ne işe yarar? Neden var? Bu okulda 3. senem olacak ve defter projesi ile geçen yıl, 10. sınıfta tanıştım. Öncesinde eskiz tutardım ama kendimi daha serbest hissederek yapardım o işi Projeyi duyduğumda heveslenmişim, her gün eskiz tutmayı kafama koymuş haldeydim. Projede bir eskiziniz oluyor ve eskizinizi sadece gördüklerinizle dolduruyorsunuz. Numaralandırılıyorsunuz sayfaları. tarihler atılıyorsunuz. Sonrasında defterlerimiz, Mehmet Güteryüz'e ulaştırılmadan önce okulumuz öğretmenleri aracılığıyla bir değerlendirmeye alınıyorlar.

Ne işe yarıyor bu defter projesi sorusunu kendime çok sordum. Gelişirim, etrafımı fark ederim gibi basit cevaplar hep aklımda olanlardı. Çizdikçe fark ettim ki (özellikle defterlerin alınmaya yaklaştığımız vakit) resim dünyayı kağıtla buluşturup, istediğimiz gibi anlatabildiğimiz bir dünyaydı. Tabu ki gördüklerimizi çiziyorduk ama her kalemin çıkardığı ses farklıydı. Bir gün hepimiz bir şeyi gözümüze kestiriniz, hepimizin eskizinde o olurdu. Çizdiğim bir nesne, varlık o gün çizdiğim gibi çıkmazdı karşıma. İkinciye çizmeye kalksam illa değişirdi. Bir de çizerken yaşayabileceğiniz, hissedebileceklerinizde var. Eskizimi sadece çalışma odaklı görmektense, hayatla, sevdiğim şeylerle bağdaştırıp onu zenginleştirmek benim için daha önemliydi. Hem bir değeri hem de çalışmalarımı içeren bu eskiz nerede, ne zaman, ne yaptığımı, kimlerle olduğumu bile bana hatırlatır haldeydi. İnsanlar eski anılarını, küçük detayları kolayca unutabilir. Ama gördüklerinizi çizdiğiniz bir eskizde, çizilen resmi düşünürken anılarınız canlı kalır. Yazı yazmak gibiydi ama kendinize bir çizimle hatırlatıyordunuz. Levent öğretmenimin dediği gibiydi evet, kendim bunu deneyimledim. Bir şeylere inanmak için bir de deneyimler gerekiyor sonuçta. Çizdiğimiz şeyin formunu, görünüşünü, kendisini de anlamakta ve onu kendimize işlemekte de nesneyi deneyimlemek gerekiyor.

Ben kendi defterimi bitiremedim, oldukça çaba gösterdim ama sonunda olacak ödül değildi derdim. Bana kendim hakkında da birçok şeyi düşünmeye sebep olduğundan ve gördüklerimi çizmeyi sıkıcı halden daha zevkli bir hale taşıdığından önemliydi. Hayatıma olan etkisi ve kesinlikle Mehmet Güteryüz'ün bizlere gönderdiği videoda da söyledikleriyle benim için anlamlı bir hale geldi proje. En azından içinize bir hırs ve istek aşıyor bence. Bu sene kendisi olmasa da bir proje bile yapılmasa da (ki bunu mümkün olarak görmüyorum) kendiniz için bir eskiz defteri edinin ve çalışma odaklı değil de hayatınızı içerdiğini aklınızın bir köşesinde bulundurarak çiziniz ona. Eğer değerini biliyorsanız vesürekli deftere çizmeyi kendi kendinize aşılırsanız, defter projesi denen ışın kendinize ve hayatınıza-monoton geçen hayatlarımıza- bir renk kattığını umarım görürsünüz.

Mehmet Güteryüz'ün yaptıklarından ve içinde bulunduğu işlerden birisi de film ve dizi oyunculuğu idi. Dizilerin içindeki senaryoların, sanatın ve çevrenin etkisi Mehmet Güteryüz'ü düşündürmüş ve kendisinin yönetmeni olması kuralı ile oynamayı kabul etmiş. Güldüğüme Bakma adlı kitabında Mehmet Güteryüz'ün bu konu hakkındaki düşünceleri de bulunmakta.

Mehmet Güteryüz'e sorulan sorulara ve usta sanatçının yanıtlarına kulak verelim:

Tiyatro oyunculuğum sinemadan sonra TV dizilerine kaydı. Bu süreçte ilk yer alışın, 1991'de TRT'nin yaptığı Kurtuluş dizisinde Hafız Mehmet rolüdür.

1994'te Tomris Giritlioğlu, TRT için Yaz Yağmuru filmi yönetiyordu. Bana da yaşlı paşayı oynamamı teklif etti. Cumhuriyet'in hemen sonrasında geçen, şiirsel yanı oldukça güçlü bir aile dramı. Paşa elindeki bütün parayı kuşlara sarf ediyor Senaryo çok etkileyici olduğu için kabul ettim. Ancak sanat yönetmenlerinin eksiklerine katıanamadığım için kendi rolümün sanat yönetmenliğini yapmayı şarı koştum. Filme de katkısı olacağı için talebimi hoş karşıladılar. Kendi kostümlerimi, aksesuarlarımın büyük kısmın, odamın düzenini üzerime aldım

Tanık oluyorum; size pek çok senaryo geliyor. Küçük büyük rol ayrımı yapmıyor, oyunculuğunuzu göstereceğiniz, tiyatro zevkini yaşayacağınız rolleri seçiyorsunuz, galiba?

Rol ayrımı yapmıyorum ama senaryo, yönetmen ve ekip çok önemli

Kolay çalışılabilecek oyuncuların mısınız?

Şartları yerine getiriliyorsa kendimi tümüyle teslim ederim. Mesela Yaz Yağmuru'nda uzun bir ölüm sahnesi vardı. Bütün aile başında, paşa halüsinasyonlar görüyor. Çok zor, yoğun, gergin bir oyun süreci var. Yatağa bağlı olduğum için oyun imkanlarım da çok kısıtlı, konsantre olmak için sükunete ihtiyaç duyuyorum. Yönetmen, başka bir sahne için yüksek sesle direktifler verebiliyor.

Tomris Giritlioğlu'nun yönetmenlik tarzıyla ilgili görüşleriniz...

Bu olay bir yana çok titiz bir yönetmendir. Senaryo metnini ve atmosferi yorumlar. Hem işine hakimdir hem de oyuncusuna oyun oluşturma fırsatları verir ve ne çıkarabileceğini en başında fark ettiği için katıyen bastırmaz.

Bir yönetmeni iyi saymak için gerekli olan başka özellikler de var. Oyuncular hissettiği ana çıkaramadığı noktalarda tutunabileceği ipleri yönetmenin alması lazım. Oyuncuyu yöneten, yani onun verilerini iyi kullanan, onu kuran, kışkırtan yönetmen enderdir.

Nihat Durak Kurtuluş dizisinde ikinci yönetmendi, Oradan tanışıyoruz. Senaryonun yazarı ile birkaç defa başka metinler üzerinde konuşmuştuk; ama benim pek içime sinmemiştii doğrusu. Bana önerdiği hikayeler olgun yaşta, esrarlı, geçmişin gizli yükleriyle yaşamını sürdüren, entelektüel bir erkeğin karıştığı olayları konu alıyordu. Nihat, Köstebek için geldiğinde önce tereddüt ettim. «Siz oynarsanız çekeceğim. Kabul etmezseniz ben de yokum, dedi. Öteden beri sinemayı ve TV dizilerini çok riskli bulurum, işin içine girdikten sonra ortam sain istediğine gibi olmayabilir. O saatten sonra şartları kontrol etmek iyice imkânsılaşıır, her şey elinizden kaçır ve kalitesizliğe estr düşersiniz. Nihat'tan «Her şeyi sis kontrol edebilirsiniz» sözünü almca kabul ettim

Dizi film yapmanızı çevreniz nasıl karşıladı?

En olumsuz tepkiyi asistanım Sevinç Altan gösterdi: «Hocam, dat size yakışmas! Tiyatro olha neyse diyordu Sonuna kadar vazgeçmedi kararından. Köstebek dizisinde Enver Verel işadamı. İki oğlu bir kızı var. Ailesi izerinde mutlak otorite sahibi. Gerektiğinde güç kullanarak her meselesini kendi çözüyor, torunu kaçırıldığı zaman polisten bile yardım istemiyor, Dist, güç ilişkilerindeki gerilim üzerine kurulmuştu Her yayım döneminde on üç bölüm olacak ve üç dönem devam edecekti. Ancak ilk dönemin sonunda Star televizyonu ile prodüksiyon şirketi arasındaki anlaşmazlık yüzünden birdenbire bitti. Devamında, güncel politikayla bağlar kurulacaktı

Rating bakımından oldukça iyiydi galiba?

Evet. Ama "rating " sözünü ilk defa o zaman duydum. Reytingden daha önemlisi, ilk pozitif işareti set işçilerinden aldım, Işıkçılardan ve set dizeni yapan ekipten. Bence oyuncunun kendini, onlarda braktığı zienimde ölçmesi lazım. Set ekibinin çalışma temposu katlanılır gibi değildir, eğer, verdikleri emeğin değmaciğine inanıyorlarsa Ozenin eksildiğini hemen görürsünüz. Sizi başarılı görüyorlarsa ve kendileri kadar gayretli olduğunuza mamırlarsa, diyelim ışık için özel zaman ayırırlar yemeğiz havada uçar, daha sıcak hitaplar kullanırlar sine karşı. Hiç unutmuyorum, ilk defa bana silah verildiğinde Baba elina yakışıyor!» demişlerdi

Nihat Durak ile çalışmak çok güvenlidir. Soema dilini ve oyuncu yönetmeyi iyi bilir. Omanla çalışırken kendimi emin ellerde hissediyordum. Devlet Tiyatrosu oyuncularının da katkıyla kaliteli bir iş çıktı ortaya Baştaki anlaşmaya sonuna kadar uydu Nihat, dekor ve kostümde söz sahibi olmak benim için önemliydi. Koleksiyonumdan eski resimler, kitaplar getirdim, akaguyazige, bulchim. Haftanın altı gjensi, sabahm on birinden gecenin üçüne kadar sürüyordu çekimler. Ekip olarak dört ay boyunca bu düzenle yaşadık.

Nihat Durak ile çalışmak çok güvenlidir. Sinema dilini ve oyuncu yönetmeyi iyi bilir. Onunla çalışırken kendimi emin ellerde hissediyordum. Devlet Tiyatrosu oyuncularının da katkısıyla kaliteli bir iş çıktı ortaya. Baştaki anlaşmaya sonuna kadar uydu Nihat; dekor ve kostümde söz sahibi olmak benim için önemliydi. Koleksiyonumdan eski resimler, kitaplar getirdim; aksesuarları buldum. Haftanın altı günü, sabahın on birinden gecenin üçüne kadar sürüyordu çekimler. Ekip olarak dört ay boyunca bu düzende yaşadık.

O zamanlar başrol oyuncusu olarak dizi başına ne alıyordunuz?

Topu topu bin dolar; şimdi duyduğumuz rakamlarla alakası yok.

Üçüncü bölümden sonra diziyeye gösterilen ilgi sokağa yansımaya başladı. Berlin uçağında veya takside oyunculuğumu tebrik edenler, heyecanlı ata binme sahnelerini soranlar, «Biz hiç diziyeye bakmayız. Sizin için seyrediyoruz» diyenler... Büyükelçisinden tutun da bakkalına kadar... Sokakta bana «Enver Bey!» diye seslenip ailemi koruma konusundaki gayretlerimi tebrik ediyorlardı. Tiyatroda pek böyle bir şey olmaz; TV dizilerinde sizi rolünüzle bütünleştirirler. Olmadık bir yerde, diyelim lokantada birisi gelip yanaklarınızdan öpüverir.

Nihat, daha sonra çektiği Yılan Hikâyesin'de Çetin Tekindor'un oynadığı kral rolünü bana teklif etmişti. İstemedim, televizyon dizileri uyutucu bir hal almaya başlamıştı. Oyunculuğumu denemiştim ve dizilerin müdavimi olmak istemiyordum. Hayatımın ekseninde resim olmasaydı ve oyunculukla yaşama zorunluluğum olsaydı direnmek pek kolay olmazdı. (Köstebek farklı aralıklarla 6 kere yayınlandı.)

Mehmet Güteryüz'ün bu işe girdiği dönemin sıkıntılı bir dönem olduğunu; ülkede sanatçının hukuk ile yaşadığı sorunların olduğunu da yazmışlar kitaba. Çoğu dizi ve film bu sebeple midir bilmem, ulaşması zor haldedir. Yer aldığı yapımlarda şu şekildedir;

-Salvation (1990)

-A Summer Rain (1994)

-The Departed (1996)

-The Siege (1997)

-An Eastern Tale (1997)

-Crude (2003)

-Fog and Night (2007)

2000

2010

2020

*Notruf
an Europa*

BENİM SANATIM - MEHMET GÜLERYÜZ

Paris, yüzyıllardır sanatsal gelişmelere öncülük etmiş, nice sanatçılar ve düşünürler yetiştirdi. Türkiye’de de Paris ekolü olarak tanıdığımız çok önemli sanatçılarımızın yolu yine bu şehirden geçti. Paris ekolünün ardından Türk Sanat tarihinin modernden çağdaşa geçiş sebebinin yakından tanıklık etmiş önemli sanatçılarımız da yine soluğu Paris’te aldı. O sanatçılardan biri de Mehmet Gülerüz’dür. 1970 yılında Paris’e gelen Mehmet Gülerüz Türk çağdaş sanatının en önemli isimlerinden biri. Şimdi eleştirel ve dışa vuran üslubuyla yaklaşık yarım yüz yıldır sanat sahnesinde olan Mehmet Gülerüz’le buluşuyoruz.

Mehmet Gülerüz, ressam heykeltıraş ve tiyatro oyuncusu olarak Türk çağdaş sanatında ayrıcalıklı bir yere sahiptir. Sanat hayatında altmış yılı geride bırakan Gülerüz, 2013 yılından bu yana çalışmalarını Paris’te sürdürüyor.

Mehmet Gülerüz: Bence insanlığın baş eseri diyebileceğim şehir Paris. Bir şehir sadece mimari değildir, temeli atmosferdir dolayısıyla hakikaten bu insanlığa ait bir yüksek nokta ve onun size her an söylediği, öğrettiği, gösterdiği ve sizden bekledikleri var.

1938 yılında İstanbul’da doğan Mehmet Gülerüz, ailesinden hem Osmanlı geleneklerini hem de Avrupa kültürünü aldı. Henüz bir yaşındayken anne ve babası ayrılan sanatçının çocukluğu hayatının en zor dönemi oldu.

Mehmet Gülerüz: Her insanın çocukluk dönemi bütün hayatını etkileyen bir dönem. İstanbul’un en güzel yerlerinden birinde Heybeliada’da da geçti çocukluğumun ilk ışıklı zamanı diyelim. Tabii anne baba ayrılığı çocuklarda çok önemli travmalar yaratıyor. İlkokulla başlarken biraz da babamın da baskısıyla yeni ve başka çok farklı bir ortamın içine girdim ve üvey annem ve diğer kişiler anane durumu vardı. Epey bir zor süreçti. İlkokula başladıktan sonra bir annemi görmem zordu.

Çocukluğunda annesini uzun süre göremeyen sanatçı, çözümü henüz yedi yaşındayken annesine kaçmakta buldu. Bu kaçış onun ilerleyen döneminde tüm kararlarının temelini oluşturdu.

Mehmet Gülerüz: İlkokulun ikinci sınıfında ben, kaçtım. Kadıköy’de oturuyorduk, babamın evinde. Okul aile birliği parası bir zarfa konur. Ben o parayı vermedim. O parayla bilet alıp, Kadıköy’den Fatih’e ilk tek başıma seyahatimi yaptım.

Zuhal Demirarslan: Annenize kaçtınız?

Mehmet Gülerüz: Anneme kaçtım. O kaçışın sonrası bana ilkokulu yatılı okumam haline dönüştürdüler; çünkü alınan kararlar, açılan davalar sonrası filan... Ve bana haber vermeden beni bir akşam babam götürdü Göztepe pansiyonuna.

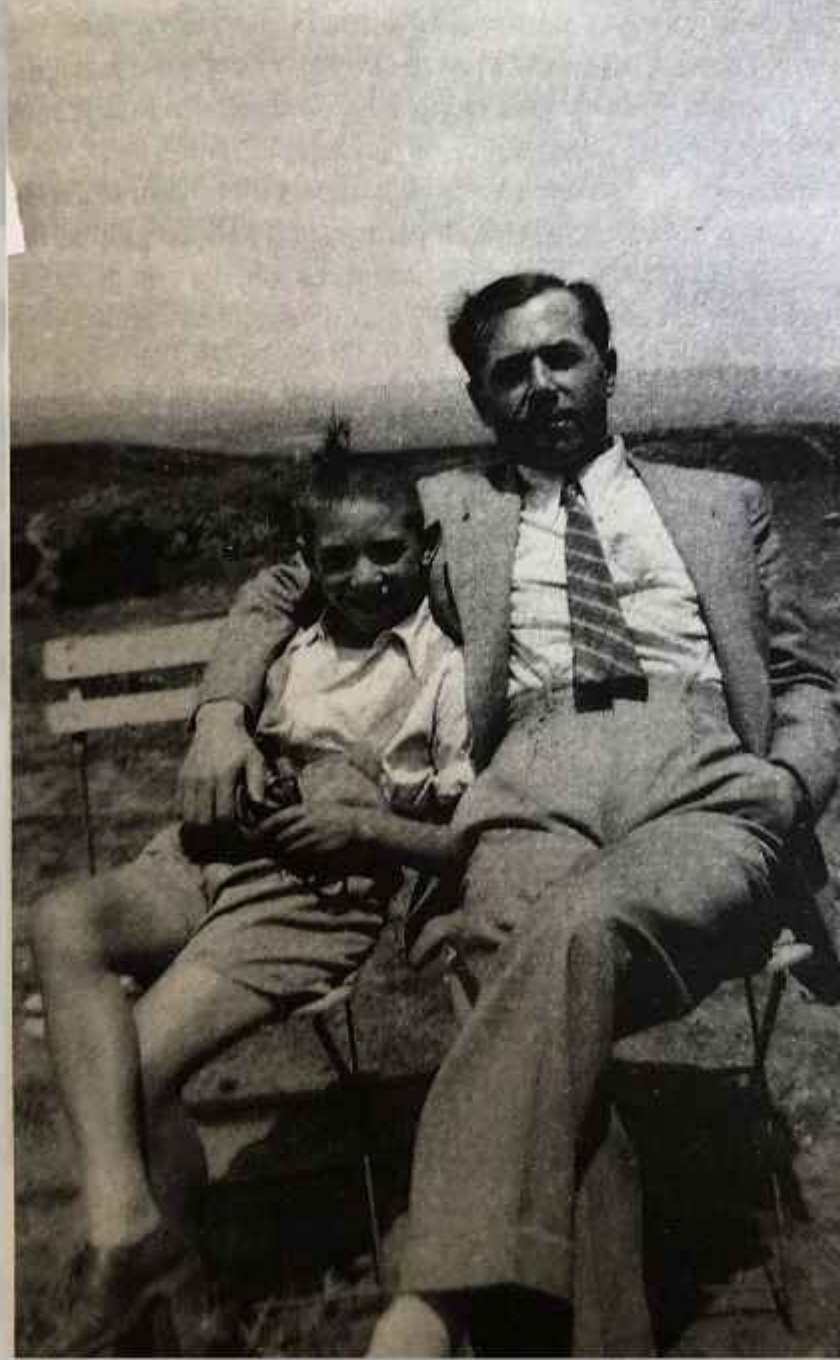

İlkokula bıraktı. Tabii çocuklukta ki acılar da insana yarıyor. Eğer onlar olmasaydı ben çok başka bir adam olurum ve o adamı da sevmezdim herhalde.

Zuhal Demiraslan: Geçmişe dönüp baktığımızda o çocukluğunuzdaki mülkiyetsizlik yetişkin halinize nasıl yansdı?

Mehmet Güteryüz: Size ters gelen ve size yaramayan şeyler aslında sizi oluşturan şeyler olabilir, sizi eğiten şeyler. Benim mülkiyet fikrim yoktur. Her şeyi her an bırakır giderim, böyledir. O yüzden bir şey ediniğime doğru yönelik hiçbir gayretim olmadı. Hiçbir şeyimi öyle bir hale engellemedim. Mesela sanattaki rahat davranışimde aman şuraya varayım meselesi olmadı.

Zuhal Demiraslan: Mehmet Güteryüz'ün babası Osmanlı kültürüyle yetişmiş bir avukattır. Saint Benoit, Saint Joseph öğrenim gören sanatçı 17 yaşına kadar babasıyla yakın bir ilişki kuramadı.

Mehmet Güteryüz: Babam muhafazakâr bir yapıdaydı yani aydın ama bir yandan da Osmanlı kültürünün kaybolması üzerine duyduğu endişe çok ciddiye. Ve yetiştirmek istediği adam tipi de bir Osmanlı aydınıydı. Babamın eğitim aşkı, anlayışı ve disiplini bazen sertleşmişti. 18 yaşına tam girdiğim zaman babam vefat etti, üç ay içinde. Sonra bütün o sürtüşmeler bütün o çekişmeler, sonra tabii çok büyük boşluk.

Zuhal Demiraslan: Affettiniz mi babanızı?

Mehmet Güteryüz: Tabii...

Zuhal Demiraslan: Mehmet Güteryüz 1958 yılında akademiye girdi. Eleştirel kişiliği ve aykırı tavırlarıyla dikkat çeken sanatçı akademide beklediği eğitimi bulamadı.

Mehmet Güteryüz: Akademiye anne babamın ölümünden sonra başvurduğum ama girdikten sonraki kısımda birinci yıl son derece tutucu, durgun çünkü on beş gün bir heykeli çizmek bir çocuğu öldürmek bence. Boya atölyesine geçtiğim zaman renkle, çevreyle ilişkili değil sadece desene yani figüre yönelik bir etüt. Üçüncü senede kendi enerjimle, okulun enerjisini bir arada görmemek tabii bu enerjinin sorgulandığı başka bir alan var aynı zamanda bir tiyatro öğrenimi görüyorum.

Zuhal Demiraslan: Mehmet Güteryüz 1963 yılında akademiden bir süreliğine uzaklaşarak tiyatroya yoğunlaştı. Bu dönemde yaptığı tiyatro oyunculuğu sayesinde doğaçlamanın gücünü keşfetti ve ilerleyen senelerde bunu eserlerine de yansıttı. Sanatçı o süreci bakın nasıl anlatıyor.

Mehmet Gülerüz: O zaman Türkiye amatör tiyatrolar açısından bir altın dönem yaşıyor. Cep tiyatrosu var Haldun Dormen orada aktör stüdyo yapıyor. Önce tiyatronun temel meselelerini öğreniyordum. Akademide bulamadığım yani esas sorguladığım sanat tiyatrodaki bir şeyi analiz edebilme ayıklayabilme bunu aksiyona dönüştürebilme, metaforik düşünce his çalışmaları bütün bunları orda algıladığım zaman emprovizasyonun bünyemin meselesi olduğunu anladım. Ben atlayan bir adamın yani bir garanti bekleyerek davranan biri diyelim. Ben davranan biriyim. Tiyatrodaki bütün anladıklarım ve çözme ve sorgulama sistemimle resme girdim ve oradan itibaren gitti. Ve ben ondan sonra akademiye tekrar döndüm.

Zuhal Demirarslan: Mehmet Gülerüz akademideyken zamanının çoğunu tıp fakültesindeki kadavraları incelemekle geçirdi. O günlerde insan bedeninde gözlemledikleri sanatın temelini oluşturdu.

Mehmet Gülerüz: O zamanlar bir büyük eksik olarak resminde gördüğüm şey, bir kalıp resmidir, bir yüzey resmidir. Çıplak bile -çıplak değildir giyimli çıplaktır ben öyle derim- buna karşı bir tepkim daima ve hep şunu söyledim insana dokunmak istiyorum yani insanla ilgili ve işte çiziyorum onu. Bir vesileyle dedim hocam ben açılmış bedeni görmek istiyorum.

Zuhal Demirarslan: Kadavraları.

Mehmet Gülerüz: Kadavraları. O tabii çok çok çok etkilidir. Formolde kalan kadavranın sarıya dönen rengi. O mor ve sarı benim resmimim biraz temeli olmuştur.

Zuhal Demirarslan: Mehmet Gülerüz bir filozof gibi düşündüklerini katman katman tuvale yansıtan sadece biçimsel değil resmin içeriğine de kafa yoran bir sanatçı. Genel olarak meselesi insan ve toplum. Ve altmışlı yıllardan bu yana hep aynı endişelerle üretiyor.

Mehmet Gülerüz: Ben insan olarak insanı anlama meselesi, insana daha yaklaşıma kendinden doğru hareketler, ben neyimle başlayan, ben nereye kadarım, ne demek ben, ben ne demek? Aynı zamanda bu beden hani bunun sadece bir ressamın şekille ilgili olması meselesi deyim. O yapıyı ondan sonra siz bir yerlere götürebilirsiniz.

Zuhal Demirarslan: Mehmet Gülyüz, akademiyi "Manav" adlı eser sayesinde birincilikle bitirdi. 1970 yılında devlet bursuyla gittiği Paris'te yüksek resim ve litografi üzerine eğitim aldı. Sanatçı Bozar sanat okuluna kayıt yaptırmak isterken yanlışlıkla akademi Francaise'e gittiği o günü bakan nasıl anlatıyor.

Mehmet Gülyüz: Programımız içinde akademiye kayıt yaptırmamız gerekiyordu. İşte sağa sola baktım haritaya baktım falan. Kapıdaki görevlilere dedim mōsyō direktörle görüşmek istiyorum, bir dakika dediler, bir salona adılar ama muhteşem . Biraz sonra son derece zarif bir bey buyurun dedi. Ben yeniden anlattım akademiye kaydımı yaptırmak istiyorum falan diye. Galiba bir yanlış anlama söz konusu dedi. Burası Academie Française dedi. Zannediyorum sizin aradığınız adres buradan ilerde dedi. Yani ilk gelişim Academie Française'ye kaydolma üyelik başvurusunda bulundum geçtiğim zaman onu hatırlarım biraz da mahcup olurum ama bazı yanlışlar güzel hatıralar oluşuyor sonra gülüyorsunuz.

Zuhal Demirarslan: Mehmet Gülyüz cinsellik gibi tabulaştırılmış konulara girmeye cesaret eden ilk Türk ressamlardan biri. Onun eserlerinde özellikle kadın hep ön planda oldu.

Mehmet Gülyüz: Bir kadın serisi yaptım, buna askerde başladım. Askerde moral gecelerinde gelen dansözler, çadır tiyatrosu vb... Üzerimde büyük bir etkisi oldu ve bunu anlatmak yani bu... Bu durum, yani biraz iddialı bilgi ama ben feminist bir insanım. Nasıl ki Madam Bovary'i bir erkek yazdı, Anna Karenina'yı da bir erkek yazdı. Kadının yapması gereken resimleri ben yaptım.

Zuhal: Çağdaş resim sanatımıza eleştirinin girmesinde Mehmet Gülyüz'ün çok önemli bir rolü var. Sanatçı uzun bir süre eserlerinde insana dair söylemek istediklerini hayvanlar üzerinden anlattı.

Mehmet Gülyüz: Türkiye gibi baskı toplumlarında köylünün dilinde birçok mesel, hayvanlar üzerinden insanların meselesi anlatılır. Anlattıkları meselerde aslında oradaki saklanmalar ve örtmeler var. Ben insanın meselesini hayvana taşıttığım zaman hayvandaki dramatik sonuç insanda gösterseniz çok banal olabilir. Benim anlattığım da bu banallığın dışında işte , sadece bir hal, bir durum resmi olması. Benim yaptığım iş durum resmi

Zuhal Demirarslan: Mehmet Gülerüz'ün "Jardin De Plant" serisi ve maymunların tuvaline yansımasının tohumları 1970'li yıllarda oğlu Kerimcan'la birlikte geldiği Paris'teki bu bahçede atıldı. Sanatçı o dönemde sisteme dair eleştirilerini maymunlar üzerinden anlatmayı tercih etti.

Mehmet Gülerüz: Yetmişli yıllar işte Kerimcan da bir yaşında biraz ayaklanmaya başladığından itibaren bahçeler, parklar, gezi alanlarımız oldu. Tabii Jarden de Plant içinde bir de hayvanat bahçesi olması falan biz çokça gelir olduk. Tabii en fazla da ilgimizi hayvanlar tabii ki daha çok maymunlar. Ben tabii onunla beraber çok baktım çok baktım çok bakmışım. Sonra çizdiğimin içinden gözükmeye başladılar sonra bunlar uzun süren bir maymun serisi oldu. Bunlar desenlerle başladı boyalara geçtim sonra bu heykellere geçti

Zuhal Demirarslan: Mehmet Gülerüz'ün 14 Mart 2019'da Paris Galerie Cyril Guernier'de açtığı Sızlanmalar Bahçesi adlı sergisinin temelleri de 1970'li yıllarda yine bu bahçede atıldı.

Mehmet Gülerüz: 70'li yıllardan itibaren bana göre de benim de bu şehirle ciddi bir geçmişim var. Bozar öğrencilerinin protestolarının sonucunda Bozar'ın polisçe kapatılması sonrasında bütün Bozar öğrencisi Jardin de Luxemburg'a taşındı. Bunun ertesi günü de bahçeyi kapattılar. Benim desenlerimde Jardin de Plant başlığı bir gönderme olarak Jarden de Plant'ın askerler tarafından işgali. Son altı yıldır Paris'teki oturuş sürecimde yaptığım çizdiğim desenlerde bu geçmiş hatıraların bir de kelime oyunu olarak harfi değiştirerek Jarden de Plant- Jarden de Plent Plent bir anlamda Fransızcada şikayet, sızlanma anlamına gelir. Çünkü günümüz dünyasında artık nefes alma alanlarının muhafazası zorlaşıyor.

Bilsak'taki atölyede, 2001. Ben, Erdem Kuçukkıroğlu, Nurgün Onal, Pelin Tan, Çisri, Fügen Yavuz, Hülya Sayalioğlu, Nathalie Mamboury Nathalie'nin kolajı önünde.

Zuhal Demirarslan: Mehmet Gülerüz'le Sızlanmalar Bahçesi adlı desen sergisinde dolaşırken usta sanatçının tuvale gösterdiği özeni desene de gösterdiğini bir kez daha fark ediyoruz.

Mehmet Gülerüz: Şöyle bir kararım vardı Paris'te yapacağım işleri sergiliyim Paris'te dedim. Sergilediklerim hiçbir zaman yaptıklarım kadar değil. Yaptıklarımın bir miktarı. Bir dönem benim sportifler vardı yani spor yapanlar; bahçede koşanlar gidenler gelenler... Bu açık avına çıkan kafes içinde olanların bence açıkta olması gerektiği ve insanlarla olan ilişkileri, yakınlıkları, birbirleriyle olan beraberlik halleri. Mesele bir çizgi meselesi, ben nasıl bunu farklı bulabilirim halindeyim hep, çünkü o yüzden hala desen yapıyorsunuz.

Zuhal Demirarslan: Mehmet Güteryüz 1971 yılında Paris'te "Uyuyan Domuz" adlı bir performans gerçekleştirdi. Bu performansta uyuyan domuz sistemden yararlananları, salıncağı sallayan kişi ise sistemin emrindeki adamı temsil ediyordu.

Mehmet Güteryüz: Polis, 68 sonrası müthiş göz açtırmıyor yani bir gözdağı veriyor, herhangi bir hareket, bir yerde bir şey yapmanız çok zor. Şimdi böyle bir durumda çakılı bir şey yapamıyorsunuz. Bunu düşünerek yapacağım salıncağın altına tekerlekler koysak ve bu tekerlekler polis geldiği zaman bir yerde durmuyoruz, biz gidiyoruz deyip çekebileceğimiz bir şey. Büyükçe beyaz bir salıncak arkadaşlarla oluşturduk. Domuz bir sistem, sallayan da sistemin emrindeki küçük insan. Sonra tabii burası değişti , bir kere yer o zaman böyle tahta falan değildi. Burası asfalttı. Bu camlar yoktu burada, teller vardı. Sonra o tellere şimdi gördüğünüz gibi aşık kilitleri takıldığı için bunlar tekrar kaldırıldı buraya cam kondu falan işte o günden beri... Ama burası benim için bir elli senenin üstünde bir şey var, geçmişim var.

Zuhal Demirarslan: Paris'te üstün tekniğiyle kendisini sanat çevrelerine kabul ettiren Mehmet Güteryüz 1973 yılında Salon Dôme'de gerçekleşen toplu sergiye davet edildi. O sergide 20. Yüzyılın en önemli sanatçılarından Picasso da vardı.

Mehmet Güteryüz: Picasso 93 yaşındaydı , tek katıldığı toplu sergiydi Picasso'nun ve bunu hiçbir şekilde ihmal etmemişti. 93 yaşında öldüğü zaman son yaptığı üç işi getirip koydular. Ve o sergide de ben de vardım, yani ben de davetliydim, bu benim için büyük onur. O zaman tabii bir şeye baktık hepimiz; ressamın son halini ne, neyin peşinde, 93 yaşında son nefeste bir ressamın dertleri ne? Ve hakikaten sadece resimsel dertleri vardı hala, hiçbir şeyi anlatmak meselesi değildi Picasso'nun, koyduğu konu falan değildi onun için önemli olan.

Zuhal Demirarslan: Paris'te yaşadığı dönemde heykelle de ilgi duyan sanatçı ilk heykel çalışmasını 1970'li yıllarda yine kendine özgü bir teknikle gerçekleştirdi.

Mehmet Güteryüz: Bir ressamın biçimlere olan ilgisi ister istemez onu bütün, diğer yan hallerine de yansıyor. Yani heykel resimden başka bir şey değildir. Etrafında dolaşılabilir halinde heykel, diyelim ki iki adım bir adımda bir o form beklenilmeyecek şekilde değişken çıkmalıdır. Merakım bunlara dair ve Bedri Rahmi Hoca'ya, benim hakkımda sormuşlar, o da çok heykeltıraş demiş. Bana ulaştırdıkları zaman bu sözü, ben çok kızmışım 'Ne demek istiyor ben ressamım!' Ama ben yanlış anlamışım onu, anlamamışım daha doğrusu. Sonra bendeki heykel ihtiyacı belirleme başladı böyle sevgi büyümesi halini aldığı anda hocanın aslında ne demek istediğini ve hocanın bir resmin içinden, bir desenin içinden bunu görmüş olması tabii onun ressam ifadesinin kalitesidir o.

Zuhal Demirarslan: Mehmet Güteryüz'le Paris'te anılarının izini sürmeye devam ediyoruz. Sanatçı 1972 yılında yaşadığı ve onda iz bırakan bir olayı bakın nasıl anlatıyor.

Mehmet Güteryüz: 72 senesi biraz havalar ısınmış olması lazım ki buradan geçiyorum. Bir genç adam, bakar mısınız çok acil, gelsenize, biri dedi boğulmak üzere yardım eder misiniz? Ben fazla öyle yüzme bilen bir adam değilim. Tabii indim, ben dedi çıkıp polise haber vereceğim, peki dedim. O fırladı, ben buradan aşağı baktım kadın çıkıntılara tutunmuş. Dedim madam verin elinizi bakın üşüyorsunuz . Aşağı yavaş yavaş ürkütmeden inmeye çalışıyorum. Beni dedi çağırıyorlar, biraz sonra kendini bıraktı. Şimdi ben burada böyle kaldım. Birden buradan tanımadığım bir beklemediğim bir genç atladi suya ve oğlan elini uzattı ben onu tuttum o kadını... Nasıl çıktysak... Yıllar sonra şu karşıdaki daireyi aldım ve ben evimden bunu her gün, her dakika görüyorum o anı yaşadığım yeri. Bir şehri yaşamak, orayla geçmiş bir sürü anınızın her köşesi falan, o tabii farklı bir şey hani 'ne bu?' diye de size sorguluyor.

Zuhal Demirarslan: 1974'de Paris'ten İstanbul'a dönen Mehmet Güteryüz akademide öğretim görevlisi olarak geçirdi süre boyunca çoğu Avrupa'da olmak üzere çok sayıda sergi açtı. 1980 yılında ise eğitim sistemini eleştirdiği akademiden olaylı bir şekilde ayrıldı. Bu kararı almasında en etkili isim Mübin Orhon'du.

Mehmet Güteryüz: Mübin çok açık konuşan, rahat, tabii kendi aramızda ve devamlı bana küfrediyor. Zaten senden ancak memur olur falan diyor. Sen diyor ressam olacak adam değilsin falan diyor. Kızıyorum ediyorum işte bir kenarımda var ama bir kenarımda da başka bir şey var ki ben söz vermişim ve benim kendi bir misyonum ve mecburiyetim var. Ve ben beş sene çok büyük sıkıntılara katlanarak hocalık yaptım. Ama kafamın kenarında hep şey var yani sen ressamın çünkü önümde Mübin var mesela hani diğerleri var ya bu adamlar sadece bu işi yaptılar. Ressamsan görelim sözü hep böyle kenarda duruyor , devamlı. Beşinci yılın sonrasında çok ciddi mücadele ve bizi yani aşağılayan haller oldu. Ve öğrencilerimi de mezun ederken akademideki kürsüdeki mücadelem için dedim ki yani kusura bakma bu çatı altında sizinle beraber okutuyor olmaktan onur duymuyorum. Ağır bir laftı. Ondan sonra New York'a gitmeye karar almıştım. Altı bin dolar param var Fransa'da birkaç iş satılmıştı o zaman. O kadar imkanla kalktık geçtik.

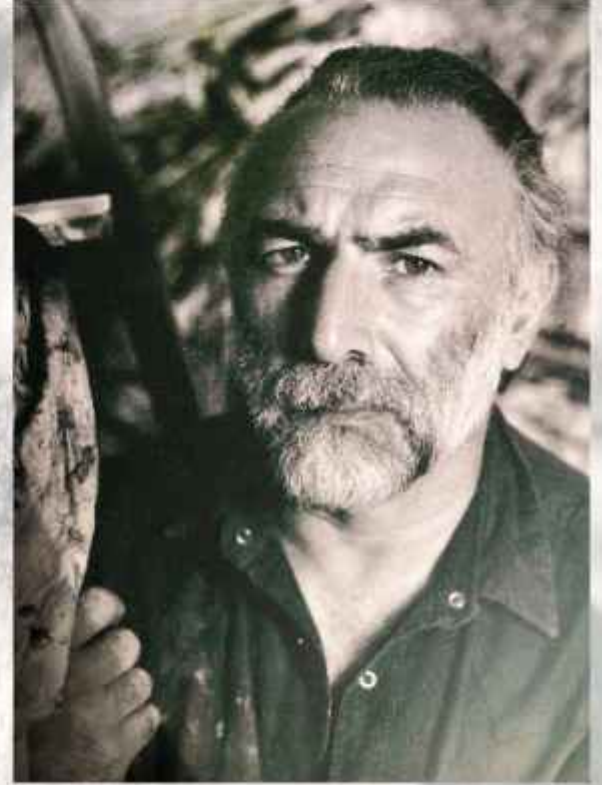
Zuhal Demirarslan: New York'ta ona en büyük desteği veren kişi usta sanatçı Erol Akyavaş'tı.

Mehmet Güteryüz: O sürecin en önemli dostluğu Erol Akyavaş'la olan dostluğumuzdur orada. Erol Türk sanatında zarafeti ve zekâsı ve sanatçı yapısıyla çok ender bulunur. İkimiz için de zor meşakkatli zamanlar tabii yani resimle yaşamak bir o kadar çok zor bir şey.

Zuhal Demirarslan: New York'ta bir yandan resim yaparken bir yandan da geçinebilmek için farklı işlerde çalışan sanatçı o günleri bakın nasıl anlatıyor?

Mehmet Güteryüz: Bir dükkanda kadın elbiseleri sattım, esas sağlam gelirlerden bir tanesi kan satmaktı. Kan verdikten sonra onun üzerine bir portakal suyu veriyorlar bir de 100 dolar veriyorlar haftada bir onu yapıyorum. Sonra buna ek iş olarak gece bekçiliği yapıyordum. Sandiviç de sattık her şeyi yaptık. Dediler ki şeye git, paket servis falan. Ben dedim bunu yapmam. Nasıl yapmazsın? Yapmam dedim ben çünkü sergi yapıyorum orda da tanıdığım adamlar var galeriler var ne olur ne olmaz. Olur yani Türkiye'den birileriyle karşılaşacağım. Façayı bozmak katiyen yok, bizde her şey var, o yok.

Zuhal Demirarslan: 1983 yılında New York'ta ilk sergisini açan sanatçı o yıllarda portre yapmaya başladı yine kendi üslubuyla yaptığı portrelerden biri de yakın arkadaşı şair Edip Cansever'in portresiydi.

Mehmet Güteryüz: Nefret etmişimdir mesela portre, natürmort böyle şeyler hiç sevmemişimdir. Uzak olmayan bir şey, aklımdaki bütün kafamdaki tanıdığım insanlar yavaş yavaş çıktı, hiç düşünmeden yani. Mesela iki tane Edip Cansever portresi ki çok sevdiğim iki portredir. Edip çok sevdiydi fakat veremedim idi doğrusu. Sonra ailesi istedi o zaman da zaten satılmıştı.

Zuhal Demirarslan: Keşke verseydim dediniz mi?

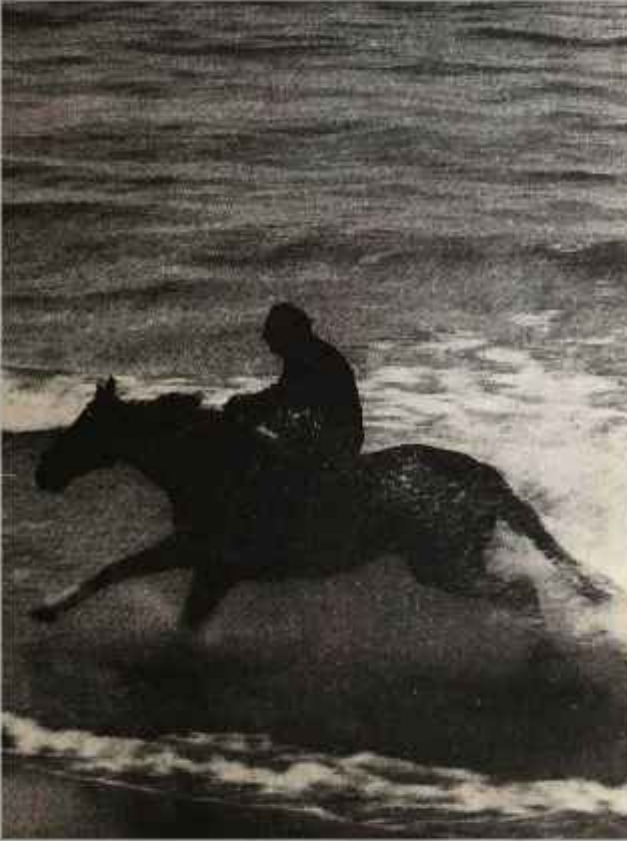
Mehmet Güteryüz: E tabii demez mi insan?

Zuhal Demirarslan: Mehmet Güteryüz 1984 yılında bir yıllığına Brüksel'e taşındı. Türkiye'de ve yurtdışında art arda sergiler açmasına rağmen eserleri bir türlü alıcı bulamıyordu.

Mehmet Gülerüz: Ben her zaman galerilerin prestij sanatçısı oldum. Prestijden sahneye çıkarıyorlar seni. Gayet güzel ama yani hep davetli sanatçısı gibi hani var ya hep sen veriyorsun. E satmıyor yani, e şimdi niye satmıyor? Ya o resim satılır bir resim değil ya . Benim her zaman resmim satılmaz haldeydi yani. Türkiye'de çok uzun zaman aldı benim resmimi satılma amaçlı, çok zor satıldı.

Zuhal Demirarslan: Bir de sizi çok ödünsüz buluyorlar.

Mehmet Gülerüz: Ödünsüz olmayı sürdürme derdim var. Çünkü o bir sefer yapıp kenara konulan bir şey değildir. Bir zaman ödünsüzdü, olamaz. Ödünsüzlük son nefese kadar sürmesi gereken bir şey, orda karar verilir. Asıl mesele o son nefese kadar bunu götürüp götürmemek.

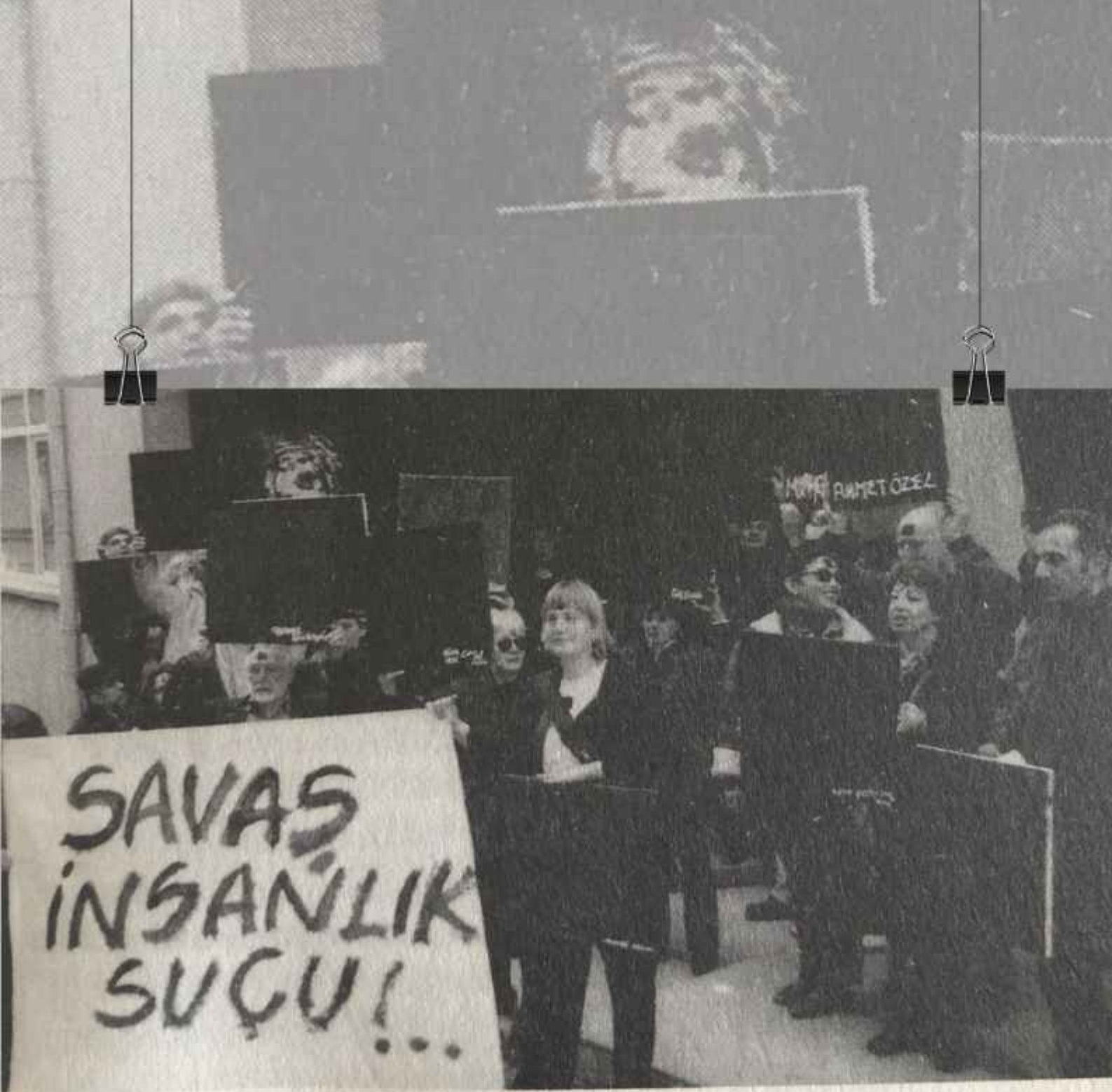
Zuhal Demirarslan: Mehmet Gülerüz 1988 yılında Atatürk Kültür Merkezinde 25 yılda yaptığı eserleri sergiledi. Ardından 2008'de sanat hayatındaki 50 yılın dökümü ile Klbele Sanat Galerisi'nde izleyiciyle buluştu. 2015'de İstanbul Modern'de düzenlenen retrospektifi ise üç yüz bin ziyaretçi ile dünyada en çok ziyaret edilen sergiler arasına girdi.

Mehmet Gülerüz: Gezileri biliyordum ama Türkiye çapında düşünüyorduk yani. Ama bunu dünyada bir klasifikasyonunun olduğunu falan bilmiyorduk. Öğrendik ki en çok gezilenler arasına girmiş bu sergide. Benim üçüncü retrospektifim ama bir müze retrospektifi başka bir şey.

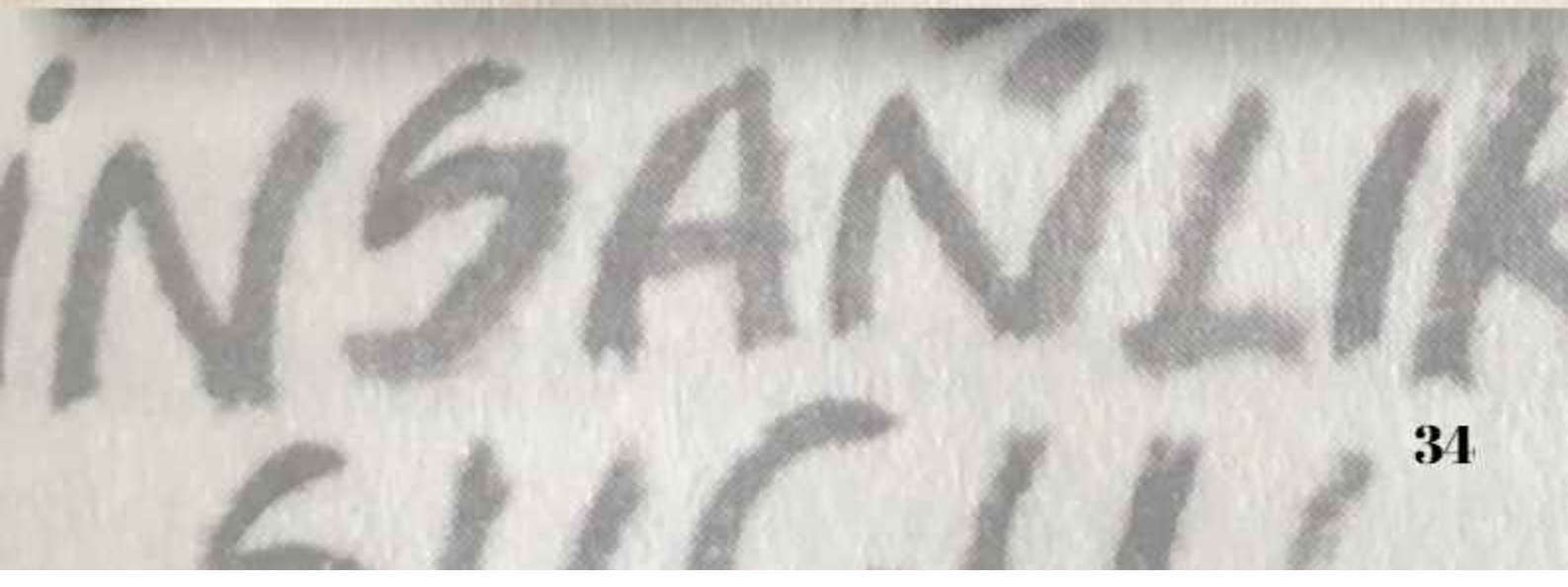
Zuhal Demirarslan: Mehmet Gülerüz uzun yıllar binicilikle ilgilendi. Ata bindiği dönemde doğada gözlemledikleri eserlerine de yansıdı. 1991 yılında dünyaca ünlü bir zincir markanın Ankara'daki oteli için on dört eserden oluşan Karşı Rüzgar serisini binicilik yaptığı bu dönemde tamamladı.

Mehmet Gülerüz: Bütün tuvaler, büyük tuvaler eklidir bu Belçika'da dört yirmi tezgâhlarda dokundu, özel olarak dokundu. İşte ona göre bir atölye hazırlandı. En güzel kısmı son resmin öncesinde bir at kazası geçirdim. Omzumun üstüne düştüm sekiz yerdan kırıldı falan kol bağlı onu öyle bitirdim o sırada ata binmeye de devam ediyorum falan, velhasıl...Son resim kırık kolla yapıldı.

Zuhal Demirarslan: Mehmet Gülerüz 1998 yılında tekrar tiyatroya döndü dört yıl boyunca İstanbul devlet Tiyatrosunda Bir Küçük İş İçin Yaşlı Bir Palyaço Aranıyor adlı oyunda Pepino karakterini canlandırdı.

UPSD üyesi sanatçılar 2003'te, savaşa karşı Siyah Kare eyleminde.

**BİR ARA ÇOK GÖZÜ KARA DENEMELER
YAPTIM HAYBER İLE; ARAZİDE,
ELLERİMLE BİR DALA TUTUNUP ATIN
ÜZERİNDE AYAKTA DURMAYA
ÇALIŞIYORDUM. ŞİMDİ DÜŞÜNÜYORUM
DA; HAYVAN ÜRKÜP YERİNDEN FIRLASA...**

Mehmet Gülerüz: sanki oyun benim için yazılmış gibiydi. En matrağı oyuna benim bir katkı oldu. Bir yerinde bir büyük tiradım var. Olmak veya olmamak vardı ya hani şeye bakan, ben dişlerimi çıkardım. Bunu bir provada yaptım yere düştü yönetmen böyle bir şey olamaz dedi ya bunu, bunu yapabilir misin oyunda dedi. Dedim niye yapmayım tabii yaparım. Ya dedi kim dedi dişini çıkarır da gösterir sahnede, belki sevdiğin var, belki beğendiğin kadın var izleyen. 35 sene beklemişim ben. Benim hayattaki bütün meselelerimin toplamı gibi bana bu oyun çıktı.

Zuhal Demirarslan: Mehmet Gülerüz'ün 2004 yılında basılan söyleyişi kitabı Güldüğümüne Bakma sanat çevrelerinde büyük yankı uyandırmıştı. Gülerüz kitapta sadece kendini, kavgasını ve başarılarını değil Türkiye'nin sanatsal ortamını da deşifre etti.

Mehmet Gülerüz: Burada eksikler vardır, fazlası yoktur. O eksikler birçok kişi için aslında dua etmeleri gereken eksiklerdir.

Zuhal Demirarslan: Kitaptan sonra aranızın bozulduğu bir dostunuz oldu mu?

Mehmet Gülerüz: Aramız evet bozulanlar oldu ama zaten bozulacak olanlardı. Sadece şöyle bir işe yaradı onlar açısından, orada kritik edilenler birleştiler.

Zuhal Demirarslan: Mehmet Gülerüz uzun yıllar birçok üniversitede ve sanat atölyelerinde eğitim verdi. Türkiye'de bir ilk olma özelliği taşıyan Mehmet Gülerüz defter projesi ise Edirne Güzel Sanatlar Lisesi yönetimi tarafından başlatılarak neredeyse tüm Türkiye'ye yayıldı. Sanatçı bu projeyi anlatırken duyduğu heyecanı saklayamıyor.

Mehmet Gülerüz: Edirne Sanatlar Lisesi'nden bir konuşma talebi geldi. Bu çok hoşuma gitti çünkü sanat liseleri benim için hakikaten çok önemli olduğuna inandığım kurumlar. Hem kurumun yapısını hem de öğrencilerin enerjisini ve öğretmenlerin dikkat ve sevgisini görünce yani bir şey yapmak içimden geldi hani ne yapabilirim, nasıl bir katkıda bulunurum? Ve aklıma desen pratiğini ve düşüncesini destekleyici olacağına inandığım bir defter tutma alışkanlığını oluşturacak bir proje ve yanlarında sürekli defter taşımaları ve kaydetmeleri yani gözlem sonrasında resimsel notlar almaları ve bunu hayatlarının her noktasında yapabilmelerini sağlamak. Ve bakanlık her yıl bunu onaylıyor yeniden ve tavsiye ediyor okullara katılmalarını öneriyor. Birinci yıl bunu üç dört sınıfla yaptık Edirne'nin, ikinci yılda üç okuldayken geçen sene yirmi beş ülke çapında bu sene yirmi dokuz okul katılıyor. Geçen sene yirmi bir bin sayfaya baktım. Tahmin edemeyeceğiniz kadar etkili oluyor ve gözlerimi yaşartıyor.

Zuhal Demirarslan: Mehmet Güteryüz Kasım 2018'de galeri sunduğu son dönem yapıtlarında giderek yalnızlaşan günümüz insanının türlü hallerini tuvallerine yansıttı. Uzun bir aradan sonra Paris'te açtığı bu sergi Fransız basını ve sanat severler tarafından büyük ilgiyle karşılandı.

Mehmet Güteryüz: Bugünkü bu iki serginin hazırlığı altı yıl sürdü. Son üç yıldır esas işin çıktığı. Buranın yaşam ritmine girmeniz lazım, buranın meselelerini anlamanız lazım, kendi meselelerini eksiltmeden ben iki alanda hiçbir şey eksiltmeden götürdüm. Burada göstermeye çalıştığım şey benim ait olduğum yere ait meseleler buranın da meseleleridir. Onun için burada şöyle karşılıklar aldı. Buna hiçbir zaman bir Türk ressamı olarak bakmamalarını sağlayacak iş yapmaktı. Ama Türk olduğunu ve Osmanlı kaynaklarıyla da ilişkili olduğunu ve geniş bir spektrumda yerleştiğini söylemeleri önemli.

Zuhal Demirarslan: Mehmet Güteryüz eserlerini oluştururken önceden hazırlık yapmayan çok hızlı bir sanatçı. Bir eserini genelde tek seansta bitiren Güteryüz hiç durmaksızın yeni tarzlar geliştirdi.

Mehmet Güteryüz: Kendinizi inşa ederken karşınızda bir rakip lazım, bunu kendi bünyenizde kurmanız lazım, bunu sanatçı olarak da muhakkak yapmanız lazım. Yani ben hep kendimi böyle sırtımdaki ikinci adamımla bilirim yani sırtımda bacakları buradan sarkan bir ben daha var yani çok amansız. Hiçbir zaman beni rahat bırakmadı yani beni sorgulamadan katiyen bırakmadı. En ufak içimden geçeni de öyle. Ben ustalığımın düşmanıyım yani. El ustalığı çünkü tehlikeli bir şey, kafa artık çalışmadan el gider. Çok güzel yazı yazmak gibi bir şey. Dolayısıyla o yükselttiğin işin aynı zamanda birinci derecede ortadan kaldıracısı olabilmelisiniz. Mesele sizin için yeni olması lazım, sizi yaşatabilmesi için yenilenmesi lazım. Yoksa işte birçok sanatçı ağlaya ağlaya resim yapar ben öyle derim. Çünkü tekrar etme mahkumudur, onu bir daha yapar bir daha... bundan daha acıklı bir şey olamaz.

Zuhal Demirarslan: Mehmet Gülyüz'le konuşurken gerçekten yapmak istediği şeye karar veren büyük bir sanatçının mesleğine olan saygısını ve onu sürekli kılmak için hayatını nasıl bir disiplin içinde yaşadığını daha iyi anlıyorsunuz. Bilge sanatçı, uzun ve zorlu sanat yolculuğunda içsel sorularına yanıt aramaya hala devam ediyor.

Mehmet Gülyüz: Bugüne kadar yaşadığım içime sindi, yaptıklarımı toplamını yüklenebilirim. Bir şeyi doğru yapmaya uğraştım diyebilirim. Onun büyüklüğünü anladım diyebilirim yani. Arkasından gittiğim sanatın ne istediğini biliyorum, ne tür adam istediğini. O adam olmak, bir kere temiz adam istiyor. Kendimden ne bekliyorum? Belki, daha iyi bir resim yapabilir miyim? Çünkü yaptıkların tamam, oldu ama hakikaten tamam demiyorum, yani diyemez daha da. Her resim aslında sahibini gösterir. Resmi gibidir adam veya resim adam gibidir. Sahte entelektüelliği gösterir, sahte duyarlılığı gösterir, sahte atılganlığı gösterir. Resmi gösterir.

8 Février 2023 Paris

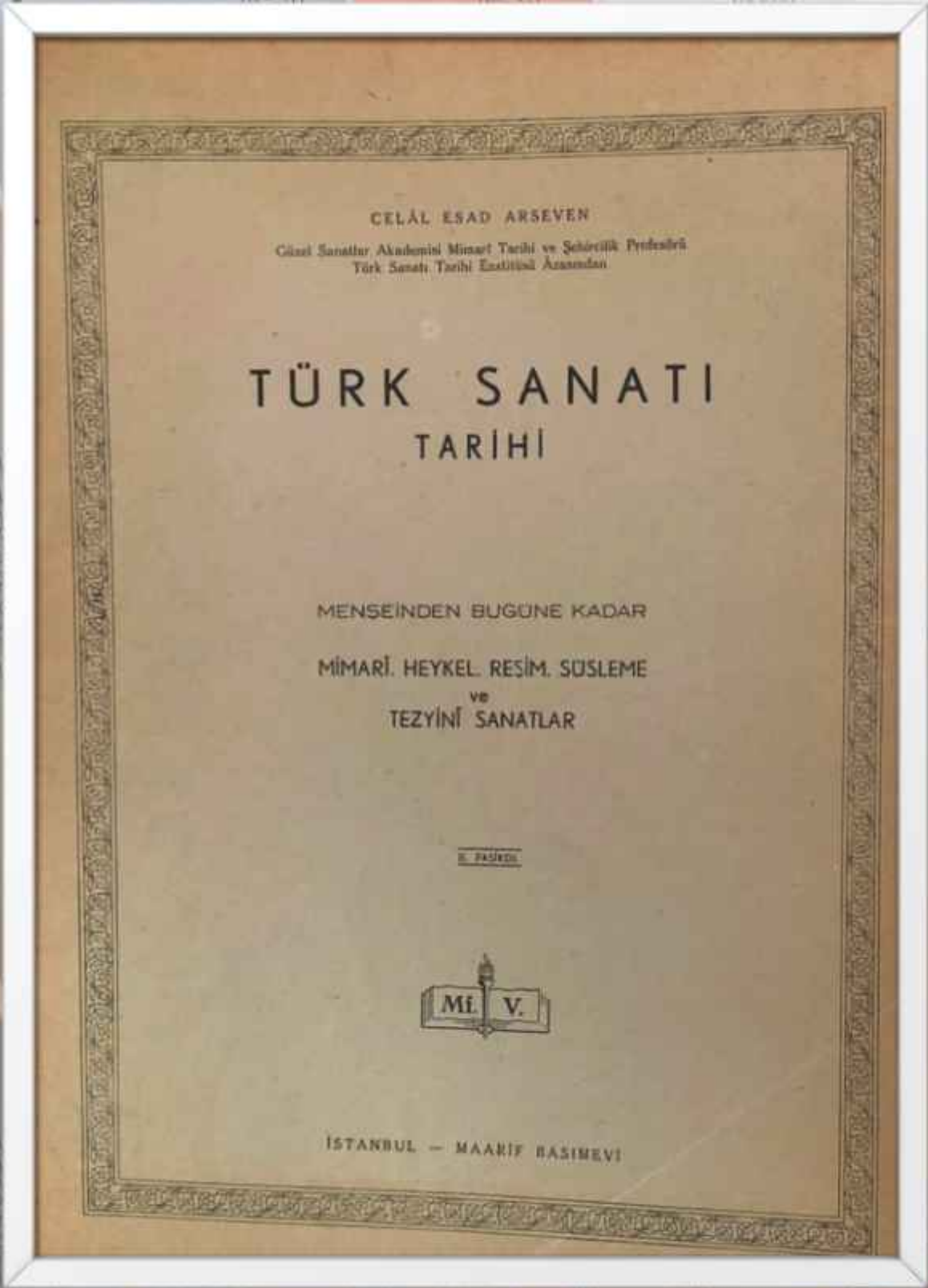

“Ödünsüz bünye, taraftar bile istemiyor çoğu zaman. Gerçek özgürlük, kişiyi hiçbir zaman şirin kılmaz, sakınılan, istenmeyen adam kılar.”

Mehmet Güteryüz

40

DAYISINDAN MEHMET GÜLERYÜZ'E, MEHMET GÜLERYÜZ'DEN
KÜTÜPHANEMİZE...

DAYISINDAN MEHMET GÜLERYÜZ'E, MEHMET GÜLERYÜZ'DEN
KÜTÜPHANEMİZE...

Opus 15 Nr. 7

MELEK
MUSIKI MAĞAZASI
L. ARMAO
HER CİNS ALÂT - EDEYATI MÜSİKİYE
SATIŞ - TAMİRATI
Büyükd. Tıpçbaşı No. 43, İstanbul

EFTHOVEN

DAVISINDAN MEHMET GÜLERYÜZ'E, MEHMET GÜLERYÜZ'DEN
MUSIKALISCHES UNIVERSITÄT NO. 71222 (4.110)
KÜTÜPHANEMİZE...

EFTHOVEN

ÜR KL

ÜR KL

H Ä N D E L CONCERTO

sol mineur - g moll
Violoncello et Piano
(W. H. SQUIRE)

W. H. SQUIRE
SCHOTTENSTEIN
LONDON
Sole Agent: Messrs. W. H. Squire
London

EDITION SCHOTT
No. 1274

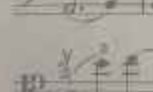
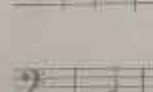
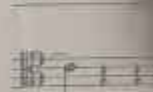
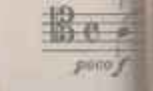
Sauf Anl

KL

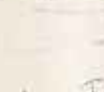
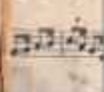
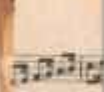
Kl

Alleg

Alleg

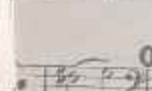

Corne de Sol majeur

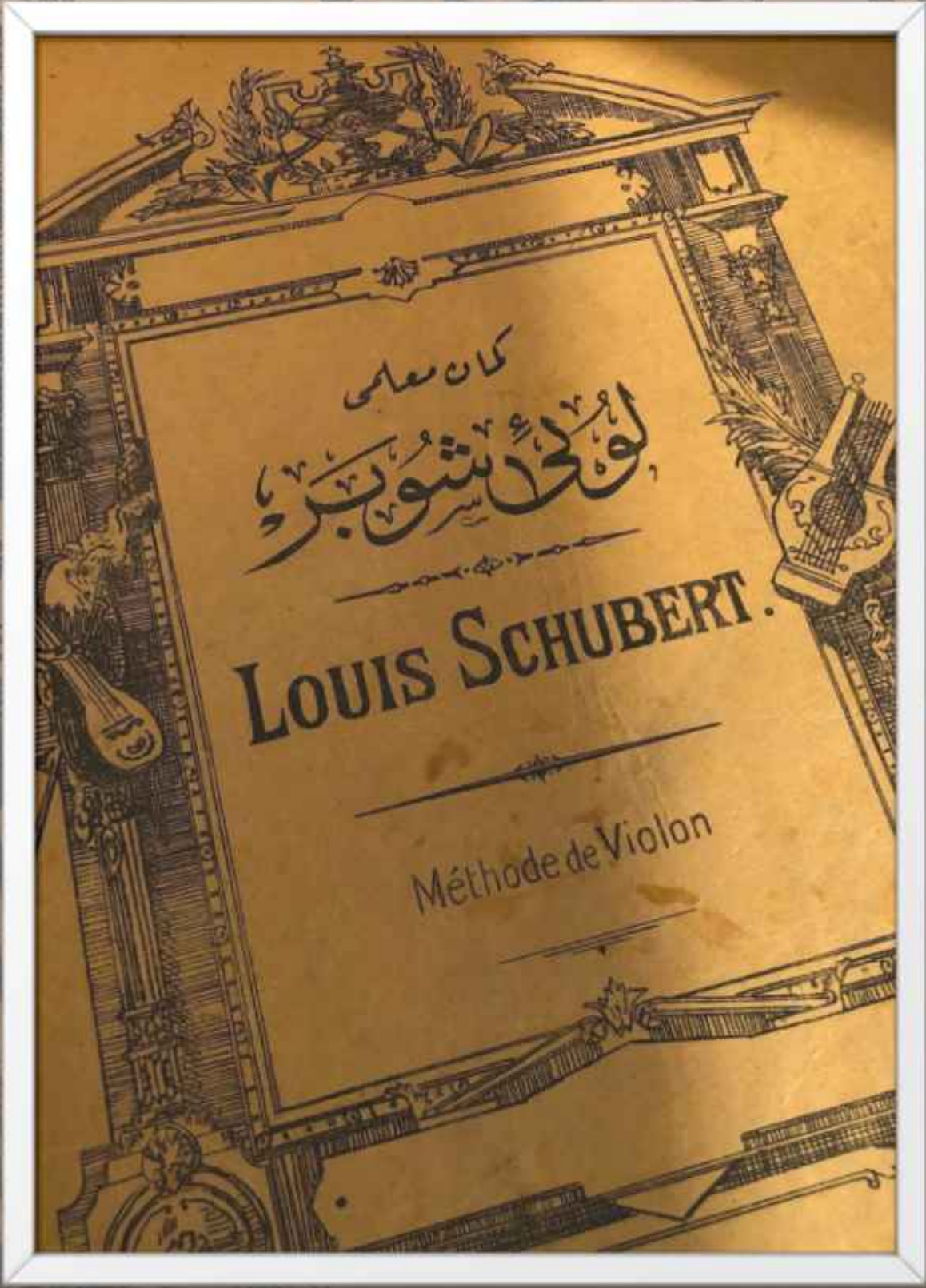

Vio

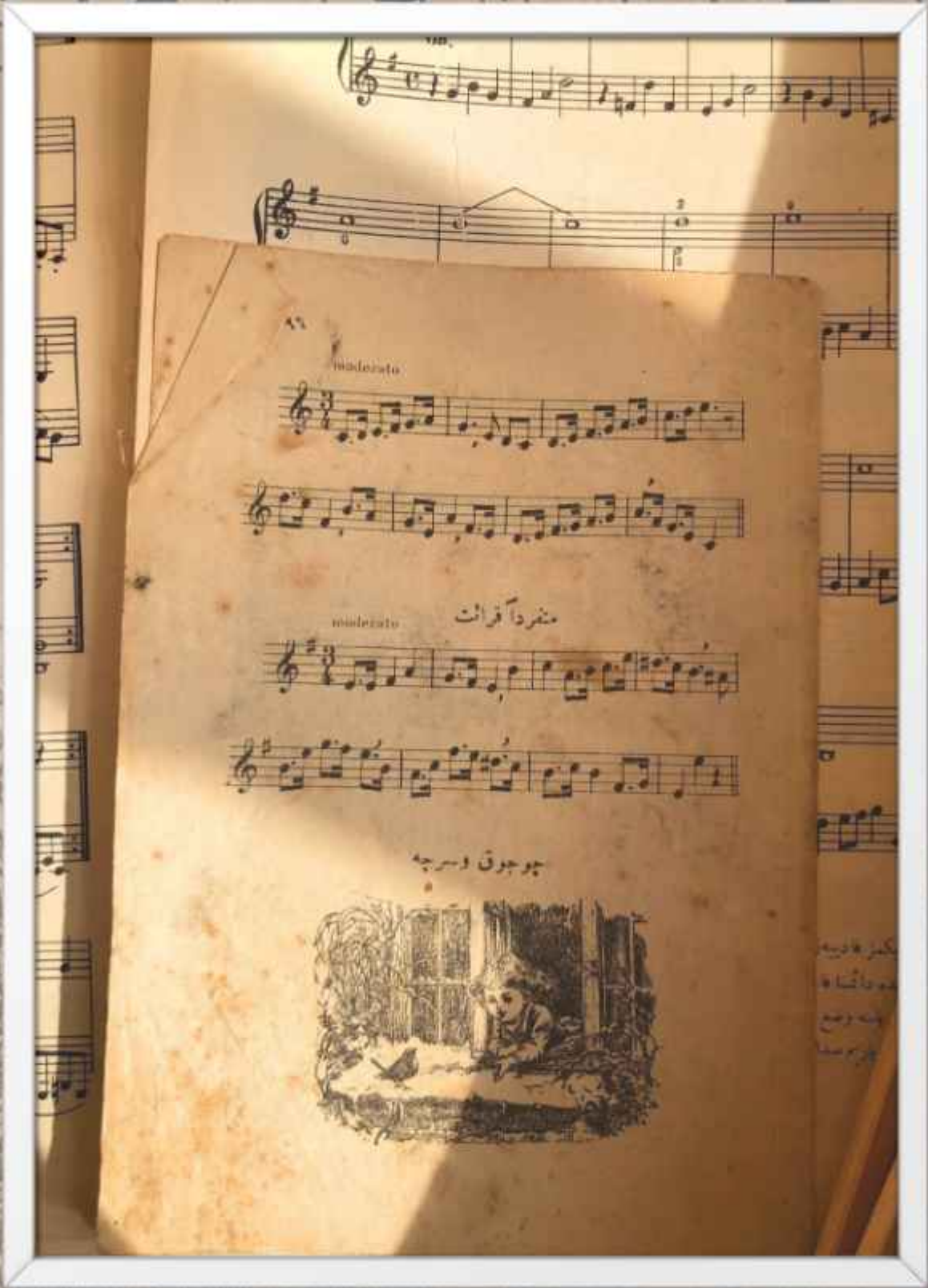
Vio

DAYISINDAN MEHMET GÜLERYÜZ'E, MEHMET GÜLERYÜZ'DEN
KÜTÜPHANEMİZE...

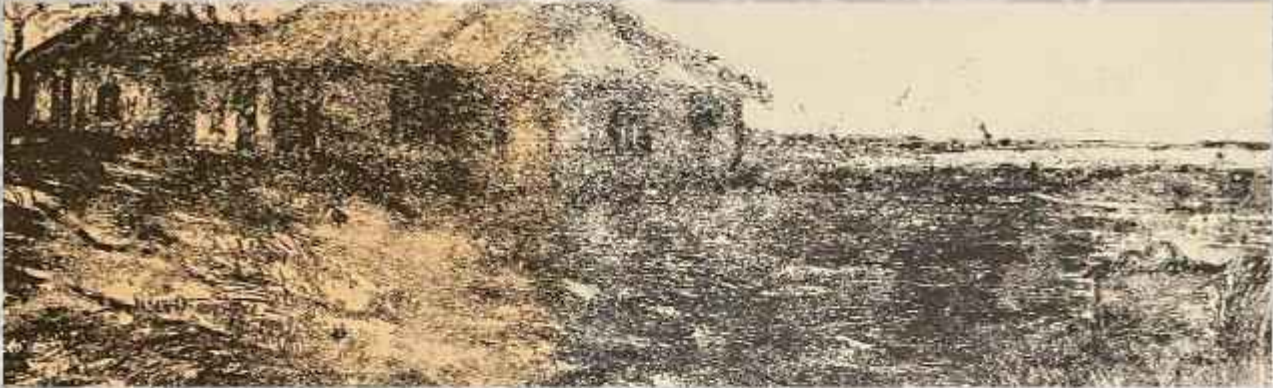

DAVISINDAN MEHMET GÜLERYÜZ'E, MEHMET GÜLERYÜZ'DEN
KÜTÜPHANEMİZE...

MEHMET GÜLERYÜZ İLE TANIŞTIĞINIZDA NE HİSSETTİNİZ?

Mehmet Gülerüz ile 2012 yılında Edirne Hasan Rıza Güzel Sanatlar Lisesinde tanışmıştık. Ben son sınıftaydım. Mehmet Gülerüz ilk defa desen defteri projesi başlatmıştı. Defter projesi başlamadan önce yalnızca ismini biliyorduk halbuki tanımamız gereken bir sanatçıymış. Mehmet Gülerüz gelmeden önce, Türk sanatı için neden bu kadar değerli olduğunu ve Türk sanatına ne gibi katkıları olduğunu bilgisi verildi. Hiç unutmuyorum Levent hoca bir gün "Çocuklar Mehmet hoca geliyor hemen atölyelere gidip çalışmaya başlayın" dedi. Biz Mehmet Gülerüz ile ilk defa tanışacağımız için ne çalışacağımızı ne çizeceğimizi şaşırılmıştık. İmgesel olarak bir Rönesans figürü çalışmaya başladım, tabii çok heyecanlandım. Okul bize onu o kadar iliklerimize kadar işlemiştir ki herkes Mehmet Gülerüz geliyor kendimizi göstermemiz lazım telaşındaydı.

Mehmet Gülerüz sınıfa girdiğinde herkesin desenini şöyle bir incelemeye başladı desenimin başına geldi "Evlat desenin çok güzel bu işi ne kadar istiyorsun?" diye sordu. Çok istediğimi söyledim "Yetmez, daha çok istemen lazım, ne kadar istediğini tekrar söyle!" dedi "Çok istiyorum!" diyerek bağırdım "Bence çok istemiyorsun" dedi, bunun üzerine daha çok bağırdım eliyle sırtıma vurdu ve "İşte istemek, böyle bir şey, bu yüzden sanatta her zaman çok istemelisin; çünkü bu işte istemek yetmiyor fazlasıyla kendinden fedakarlık yapman gerekiyor" dedi.

Eve gidince düşündüm ki Mehmet Gülerüz şu ana kadar tanıştığım ve tanışabileceğim Türk sanatının önemli isimlerinden birisidir. Tanıştığımız akşam Edirne'de kalacağını öğrendim, Levent hocayı aradım ve Mehmet hocanın buralarda olup olmadığını ve gidip gidemeyeceğimi sordum, Levent hoca "Ben senin yerinde olsam giderdim, hatta desen defterlerimi alıp gösterirdim" dedi. Bunun üzerine Mehmet Gülerüz'ün kaldığı otele gittim ve Mehmet hoca taksiden indikten sonra "Mehmet hocam ben çalışmalarımı size göstermek istiyorum" dedim "Çok yorgunum ama gel odaya çıkalım, benim de hazır televizyon kumandam bozuk!" dedi.

Gerçekten çok yorgundu, ben de çok ısrarcı yaklaşmadım, zaten çok heyecanlıydım ve normalde bir insanın sizi o saate kabul etmesini çok beklemezsiniz bana "Sen desen defterlerini yanında tutmaya devam et yine görüşürüz ama ben senin çizimini gördüm ve akılda kalıcı bir çizimdi" dedi. Böyle bir sanatçıdan böyle güzel bir yorum duymak benim için çok güzeldi, işte tanışmamız böyleydi.

Mehmet Gülerüz defter projesinden yaklaşık bir ay önce biz Levent hocayla İstanbul'a Mehmet Gülerüz'ün evine gittik orada desen defterlerimi gösterme fırsatım oldu, bir ay sonrasında desen defteri projesinden ödül aldığımı öğrendim.

MEHMET GÜLERYÜZ İLE GEÇİRDİĞİNİZ GÜNLERDEN AKLINIZDA YER EDEN BİR ANI VAR MIDIR?

2014 senesi Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesine girdiğim yıllarda üniversite devamlı etkinlikler yapıyor, her yıl okulumuzdan ödül alan öğrenciler Sabancı Ödülleri'nde workshop ve bir ödül töreni gerçekleştiriliyordu; aynı zamanda bütün sanatçılar katılıyordu. Arkadaşlarımla ödül törenine birlikte gitmiştik, sergiyi gezerken gözüm karşıdan gelen Mehmet Güleryüz'e çarptı, çok şık giyinmişti. Yanıma geldi aradan iki yıl geçmesine rağmen Mehmet Güleryüz'ün beni unutmuyup yanıma gelmesi benim için çok önemli ve gurur vericiydi.

Mehmet Güleryüz'le sohbet etmeye başladık "Evlat nasılsın, neler yapıyorsun?" dedi "İyiyim hocam Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi resim bölümündeyim, birinci senem arkadaşlarımla birlikte sergiyi geziyoruz, aradan uzun süre geçti tekrar buluşmak ne kadar güzel hocam!" dedim "Bravo! ben zaten sana inanıyordum, güzel yerlere geleceğini düşünüyorum" dedi ve sohbetimize devam ederken tekrar buluşmak istediğini söyleyerek beni evine davet etti çok mutluydum yıllar sonra beni unutmaması, Mehmet Güleryüz gibi usta bir sanatçının beni görüp yanıma gelmesi açıkçası beni çok etkiledi, benim için zaten o, unutulmaz biriydi. Amacım her zaman Mehmet Güleryüz'le çalışmalarım hakkında konuşmaktı. Bana "Senin iyi yerlerde olacağına inanıyorum" demişti. Her zaman söylediğim gibi Mehmet Güleryüz'ün hırslı ve disiplini, sanata karşı ne kadar hassas olmamız gerektiği konusunun da cevabı oluyor. Ben bu yolda yürüdüm, yaptığım çalışmalarımı da insanlara kendimi tanıtmaya çalıştım bu yüzden Mehmet Güleryüz'le böyle bir etkileşiminin olduğunu söyleyebilirim. Çok iyi bir hocadır, üstattır, Türk sanatı için de çok önemli bir isimdir.

MEHMET GÜLERYÜZ'ÜN SİZE KATTIĞI EN BÜYÜK ŞEY NEDİR?

Mehmet Güleryüz'ün bana kattıkları da topluma kattıkları da hatta kendisinden sonraki genç sanatçılara kattıkları da aynı etkiyi bırakır. Sadece Mehmet Güleryüz'den bahsetmek bile bize bir şeyler katmak için yeterli olacağını düşünüyorum. Mehmet Güleryüz benim hayatımda gördüğüm en hırslı sanatçılardan biri ancak bu hırs asla olumsuz bir hırs değil. Türk sanatına katmak istedikleri ve sanatla verdiği savaş. Bunu bize ne kadar karmaşık şekilde anlatmış bile olsa, bu anlattıklarının içimde ne kadar derin izler bıraktığını söyleyebilirim. Onun mücadelesi benim için çok büyük bir referans oldu diyebilirim. Bu işin yalnızca istemekle olmadığı ve gerçekten eyleme döküp bir hayat felsefesine dönüştürmek gerekiyor. Bunu yapmaya başladığımda Mehmet Güleryüz'ün bana ne demek istediğini o zaman daha iyi anlamıştım.

Bana kattığı şeyler aslında bu işin ne kadar ciddi olduğu ve gerçekten çok büyük savaşlar verilip fedakarlıklar yapılacağıın bir süreç olduğu. Bir kaos durumunda bile nasıl sınırlacağını ve ne kadar hırslı olmam gerektiğini, bu işin peşini bırakmamam gerektiğini öğrenmemi sağlayan hocalarımdan birisi olduğunu söyleyebilirim. Ressam olmak bazen yeterli değildir, öğretmen olmakta önemlidir ve Mehmet Güleryüz hepsidir. Mimar Sinan'da da hocalık yaptığını biliyoruz. Hem öğretmen, aynı zamanda ressam, aynı zamanda heykeltıraş, aynı zamanda bir tiyatro oyuncusu. Sanatın her alanında kendisini göstermiş birisi. Bunlar Mehmet Güleryüz'ün izinden duruş olarak gitmemiz için bence çok yeterli sebeplerdir.

MEHMET GÜLERYÜZ'ÜN İNSANLARA VE TOPLUMA YAKLAŞIM BİÇİMİ NASILDIR?

Mehmet Gülerüz'ün yaptığı çalışmalar bence onun topluma karşı olan bakış açısını gösteriyor. Yaptığı çalışmalardaki nesnellik ve öznelliğin karışımı çok dikkate değer. Türk sanatının önemli dışavurumcu sanatçılarından ama kendisini ne kadar dışavurumcu alanına kendisini koyar orası tartışılır. Biz tabii Mehmet Gülerüz'e bunu sormadık ama bence onun dışavurumcu tarafı, duyguları ve yaşadığı olayları tuvale ne kadar iyi döktüğüyle alakalı. Zaten ayna gibi her şeyi bizim karşımıza sunuyor. Mehmet Gülerüz'ün topluma karşı olan serüvenine gelecek olursak ben Mehmet Gülerüz'ün bu konuda çok devrimci olduğunu düşünüyorum ve bu devrimci tarafı onun topluma karşı ne kadar duyarlı bir sanatçı olduğunu gösteriyor. Bazı sanatçılar vardır bazı şeylerden gizlenirler, bazı sanatçılar vardır her şeyi açık açık insanın yüzüne vururlar. Mehmet Gülerüz'ün yaptığı çalışmalar ve karakteri çok dobra, asla dolaylamadan net bir şekile sana bunu söyler ve Mehmet Gülerüz'den öğrendiğim çalışma disiplini de böyleydi.

Kendi genç kuşaklarına bırakacakları şeyler de zaten bunun hedefinde giden şeyler, mücadeleci bir sanatçının bence sadece bir resimde ne anlatmak istediği meselesi değil. 1938 doğumlu ve çok eski bir kuşak yeni nesil onu eski ve usta bir kuşak olarak tanıyor onun yaşadığı ve gördüğü gerçekler onun döneminde farklıydı, şimdi farklı. Mehmet Gülerüz'ün bu yaşadığı dönemlerin onun çalışmalarına ne kadar yansıdığını ve bu sadece çalışmalarına yansıma durumu değil aynı zamanda karakterini de ne kadar olgunlaştırdığının bir kanıtı. Çünkü bir insanın bir eser üretebilmesi için önce kendini olgunlaştırması gerekiyor, sanat da zaten hep olgunlaşmadır, asla oldum demeyiz. Mehmet Gülerüz'de zaten hiçbir zaman oldum diyen bir ressam olmadı.

Mehmet Gülerüz'ün yaptığı çalışmalar, bence onun topluma karşı olan bakış açısını gösteriyor. Ayrıca Mehmet Gülerüz'ün hem karakteri hem de çalışmaları birbiriyle çok tutarlı ve çok uyumlu bir sanatçı. Her sanatçının yaptığı eserler, kendisiyle tutarlı olamayabiliyor, Mehmet Gülerüz'ün karakteri aynı zamanda o karakterinin bir yansıması olarak birbiriyle çok uyumlu ve yaptığı çalışmalar da bence ne kadar dışavurumcu bir sanatçı olduğunu söylesek de Mehmet Gülerüz için bence toplumcu gerçekçi tarafı da var. Biz sanatın sadece biçimsellikten ibaret olduğunu düşünüyoruz; ama aynı zamanda resimlerin içerikleri biçimin önüne geçebiliyor ve bence Mehmet Gülerüz'ün derdi, sadece biçim değildi bence. Mehmet Gülerüz'ün derdi, o eserde anlatmak istediği şeydi. Bu yüzden Mehmet Gülerüz'ü dışavurumcu olarak nitelendiriyoruz ama bence Mehmet Gülerüz'ün toplumcu gerçekçi tarafını da tekrar tekrar düşünmeliyiz.

Bu da tabii onun topluma karşı nasıl bir birey olduğu hakkında fazlasıyla fikir veriyor bize. Örneğin 2016 yılı kentselleşme adı altında bir serisi var bu kentselleşme aslında İstanbul'un bir metropol şehir durumunun eleştirisiydi; ama ben sadece bunun sıradan bir eleştiri olduğunu hiç düşünmüyorum. Çok büyük anlamlar var burada, topluma ve ondan sonraki gelecek kuşaklara da verilen çok büyük mesajlar. Mehmet Gülerüz'ün aynı zamanda kentselleşme gibi toplumcu yaklaşıma sadece ona özgü bir yaklaşımı var.

MEHMET GÜLERYÜZÜN RESİMLERİ SİZCE TOPLUMA NE GİBİ MESAJLAR VERİYOR ?

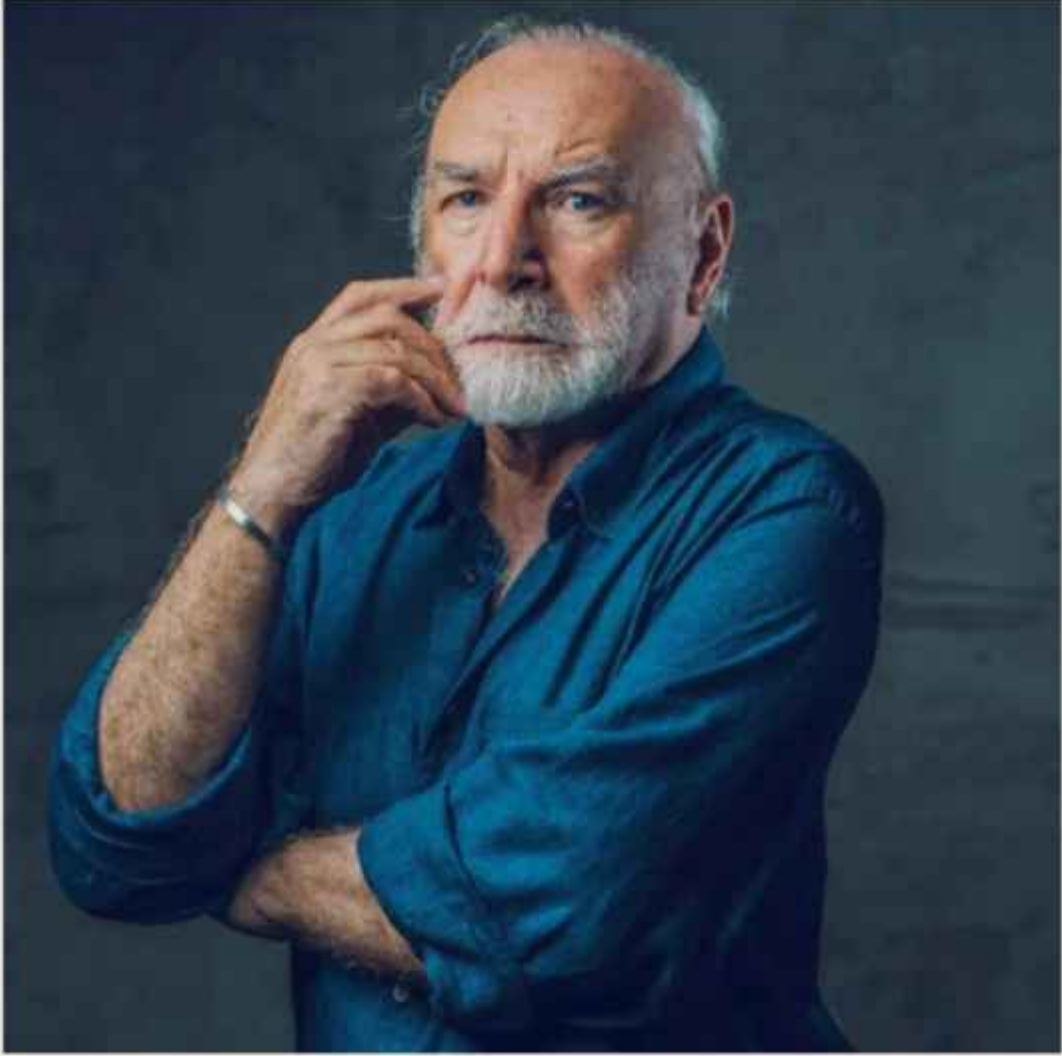
Bir sanatçıyı sanatçı yapan şey belki onun nasıl bir resmin altına imza attığı meselesi olabilir. Nasıl bir fark yarattığı meselesi olabilir. Evet, Osman Hamdi Bey gibi Sanâyi-i Nefîse Mektebî'ni kuran; Türkiye'nin ilk güzel sanatlar akademisi olan okulun kurucusu gibi isimler de var tabii. İlk Türk sanatının başladığı dönem, Cumhuriyet Dönemi. İbrahim Çallı, Hüseyin Avni Lifij'ler dönemi. Bu dönem, ilk defa Türk Sanatını Avrupa'ya tanıtarak "Biz de buradayız." dedirten ilk kuşağı "Çallı Kuşağı".

Hızlıca Mehmet Gülerüz dönemine geliyorum. Türk Sanatını, dünyaya Çallı Kuşağından sonra 2. olarak ve daha fazla olarak tanıtan kuşak iddia edebiliriz ki Mehmet Gülerüz'lerin kuşağı. Bu aslında Türk sanatı için mükemmel bir şey. Bu aslında bir sanatçının, kendi ülkesindeki aidiyet duygusunu, mesleki açıdan nasıl ele aldığını da gösterir.

Mehmet Gülerüz, her zaman dünyaya "Biz de buradayız." dedirten bir isim olmuştur. Aynı kuşaktan Nevhiz Tanyeli, Neşe Erdok, Ömer Uluç, Burhan Doğançay gibi isimleri sayabiliriz. Bu kuşak, Çallı Kuşağından sonra üstüne kat kat koyarak ve bizi Avrupa'ya tanıtan kuşaktır. Türk Sanatını Avrupa'ya taşımış olması ve bunu başarmış olması topluma zaten çok büyük bir mesajdır. "Türk Sanatı, Mehmet Gülerüz imzalı bir eserle Avrupa'da ve dünyada artık biliniyor." diyebilmek bence en büyük mesajlardan. Bence Mehmet Gülerüz'ün de bizden beklentisi bu şekildedir. Gülerüz'ü yalnızca eğitim kariyeri veya yaptığı çalışmalarla değerlendirmemek lazım. Mehmet Gülerüz'ün Türk Sanatını nereye taşıdığı da bence bizim için bir ders olmalı. Eğer ben onu tanıyorsam, bunun yalnızca çok iyi desen yapmak veya çok iyi tuval boyamaktan ibaret olmadığını da biliyorum. Onların kuşağından sonraki kuşağın çok daha iyi çıkması için çok büyük bir çaba gösterdiğini söyleyebilirim. "Desen Defteri Projesi" genç sanatçıları ne kadar teşvik ettiğini gösteriyor.

**ÇALIŞMA TARZIM:
'PARAŞÜTSÜZ UÇUŞ'**

Mehmet Güleriyüz'ün tiyatroya olan sevgisi küçüklüğünden geliyordu, annesi ve babasının ayrıldığı dönem Mehmet Güleriyüz annesine kaçıyor ilkokul ikinci sınıfta. Kadıköy'den Fatih'e kendi başına gidiyor. O günden sonra kendisi bir yatılı okulda kalmaya başlıyor. Kaldığı okulda bir tiyatro sahnesi var ve öğretmenleri tiyatro aşığı. Akşam etütlerinden sonra çıkıp oyun oynuyorlar. Ordan başlayan bir tutku olduğunu söylüyor Mehmet Güleriyüz.

Seneler sonra belirgin oyunculuğu sebebiyle Mehmet Güleriyüz'ü Türkiye'nin ilk politik tiyatrosu olan Arena Tiyatrosu'na davet ediyorlar. Güleriyüz bu dönemdeki bu adımların Türkiye için bir devrim olduğunu ve birçok bilindik ismin de oradan ünlendiklerini anlatıyor. Bir sene içinde dört oyun oynamışlar, tiyatrodaki oyuncuların sadece oyuncu değil aynı zamanda başka işlerde de görevli olduğunu ve herkesin aynı maaşı aldığından bahsediyor sanatçı. Elektrikçisi dahil.

Burada düşünceye yönelik, nitelikli oyunlar oynanıyor, eğitici olmasına özen gösteriliyordu. Burada oynamaya Übü ile başlanmış, Übü sadece kendini önemseyen ve hiçbir şeye değer vermeyen bir kişi. Übü'yü hem kendisi hem de Güldüğüme Bakma kitabında da heyecanla anlatıyor Mehmet Güleriyüz. Übü ve daha fazlası hakkında bulabildiklerimize bakalım bir de:

İlk oyunun Übü olması beni çok heyecanlandırdı. Oyunun altmış küsur kostümünün çizimini Ergun üzerine almış. Bir yandan aşağıda metni çalışıyoruz, tiyatronun dekorları hazırlanıyor, bir yandan da gelecek oyunların dramaturji çalışmaları yapılıyor. Sahnenin inşaatı da yukarıda sürüyor. Müthiş bir heyecan. Ergun'un kostümlerle ilgilenecek halde olmadığını, bu işi bir anlamda taşeron olarak yaptığını anladım. «Bırak bari, ben çizeyim» dedim. Oyunda on bir rolüm var; bir yandan da onlara hazırlanıyorum. Sahne ortaya çıkmaya başladı; arena gibi düzenlenmişti ve iki yüz altmış koltuk vardı. İşçiler inşaatı devam ederken bile prova yapıyorduk. Sahne bitince, sıra koltukların çakılmasına geldi. Asaf her birimizin en az on koltuk vidalaması için emir verdi. Tiyatroyu kendi malımız olarak görmemizi istiyordu. Terzi odasının badanasını yaptık, süpürgeliklerini çaktık. Spotlar yerleşince bayram ettik. Kostüm tasarımı tümüyle benim üstüme kaldı; Asaf, işi doğrudan bana verdi. Aksesuar ve butaforluk(butafor: sinema, reklam ya da tv yapımlarında sanat yönetmeni tarafından aslina uygun olarak ama gerçek malzemesi kullanılmadan, strafor, mukavva, duralit gibi daha hafif ve tasınabilir malzemelerle yaratılan objeler.) Selçuk Tollu'nun sorumluluğunda; Übü de harika işler yaptı Selçuk. Sırf Übü için yüze yakın aksesuar hazırladı. şapkalar, tahta kılıçlar ve atlar, Kral Übü'nün hazine sandığı, haritalar...

Güner Peyman, üç kişilik bir ekiple küçücük bir odada onlarca kostüm dikti. Sahneye, yanlardan çok dar iki antreden giriyoruz. Burası fuayeye de açılıyor; hem karmaşık hem de basit bir kurguyla on üç kişinin sahneye defalarca girip çıkması ayarlandı.

Tiyatronun bütün afislerini, broşürlerini Mengü Ertel hazırladı. San Organizasyon'da serigrafiyle basıldı. (Mengü'nün annesi de aile dostumuz. Hep anlatırdı; bir gün bize geldiklerinde, ağababam «Sakallı Halit Bey amca» takma dişlerini çıkarıp Mengü'ye göstermiş; ödü kopmuş.)

Oyun başlamadan önce büyük bir kampanya yaptık. Gece çıkıp Taksim, Nişantaşı, Şişli, her yere afişler yapıştırdık, kapıların altından el ilanları, anketler attık: «Tiyatroya ayda kaç kere gidersiniz? Ne tür oyunları seversiniz?..»

Kareografiyi Nil Gerede, yani Nil Yalter tasarladı. Şimdi Fransa'da video sanatçısı. (Aynı yıl içinde Alman Kültürde resim sergisi açtı; hep birlikte gitmiştik.) Şarkıları Arif Güzelbeyoğlu ile çalıştık.

Oyun başlar başlamaz İstanbul'da olay oldu. Alfred Jarry gibi birisinin oyunu ve «...» kelimesiyle başlıyor. Cevat Ulunay Milliyet'te bir yazı yayımladı; «Nasıl olur da böyle müstekreh bir kelimeyle başlar? Tiyatroculuk adına bir rezalet! Bu mu tiyatro? Nerede o eski oyuncular? Sarah Bernhardt'lar, Marie Belle'ler? »

Théâtre Nationale Populaire deki mizansenlerin bir uygulamasıydı. Asaf Çiyiltepe yönetiyordu. Gelecek oyunları ve dramaturji çalışmalarını Atilla Tokatlı üstlenmişti. Bir yandan da çekişmeler yaşanıyor. Atilla, politik mülahazalarla ortaya attığı sorunlarda söylemi yukarı çekmekten yanaydı, ancak durum buna müsait değildi. Aslında, politik gibi görünen bu çekişmede, yönetimdeki yerini bulamamalık da çok önemliydi. Sonunda Atilla tiyatrodan ayrıldı. Ekipte Tuncer Necmioğlu, Başar Sabuncu, Tunca Yönder, Ege Ernar, Tolga Aşkın; sonraları Ani Şahnazar -Şimdiki Ani İpekkaya- Çetin İpekkaya, Genco Erkal, ardından Umur Bugay ile Şevket Altuğ Remzi Savaş, Durul Gence'nin kız kardeşi Serpil Gence.

Ayda yedi yüz elli lira alıyorduk, sonra maaşımız bin lira oldu. Her gün matine suare oynuyor, salı günleri de İstanbul'a yakın kentlere; Kırklareli'ne, Lüleburgaz'a, Çorlu'ya, İzmit'e turneye gidiyorduk. Abdullah Ziya Kozanoğlu'na maaş borçlarımızı ödemek için para kazanmamız gerekiyordu.

Dur durak bilmeden çalışıyorduk. Gencecik adamlardık ve o kadar büyük bir keyif alıyorduk ki başka bir eğlence aklımıza bile gelmiyordu. Öğrenci matineleri tıklım tıklım şenlik içinde geçiyordu. Hepimiz çok mutluyduk.

Aslan Asker Şvayk'ta Genco başrolde. Kostümlerin tasarımını yine ben üstlendim. Dekorları, Lozan'dan Jean Monod hazırladı. Projeksiyon makinesiyle yansıtılan siyah-beyaz dekorlar ve çizgi film... Ben de kostümleri siyah-beyaz tasarladım.

Türkiye'de tiyatro alanında çok büyük yenilikler...

Daha yirmi dört yaşındaydım ve her sahnede bütün tiplerin karşılaştırılmalı siyah-beyaz çizimlerini hazırladım. Jean Monod çalışmalarımı çok beğendi. Hatta İsviçre'de asistanlık teklif etti bana. Askerlik yüzünden gidemedim. " Ben dekor malzemelerini Armée de Salut'den aldım - herkes yardım için verdiği fazla eşyaların çok ucuza satın alınabildiği bir yer-. Sen nasıl yapacaksın bu kostümleri?" Çok az paramız olduğu için, Mahmutpaşa'dan sıradan perde kumaşları buldum. Ama Avusturya subay elbiselerini ne yapacağımı bilemiyordum. Kuleli Askeri Lisesi'nden, Âtıla çıkmış elbiseleri alıp siyaha boyattım, gri şeritler ilave ettirdim. Bir yandan da, Svayk'ın yanındaki köylü askerlerden birini oynuyorum:pos bıyıklı, kırmızı yanık suratlı...

Gece saat birde makyajımızı silip elbiselerimizi astıktan sonra, aşağıda Muşi adındaki sözde Japon klübüne gidiyor, birkaç kadeh içtikten sonra üçte-dörtte eve gidip yatıyoruz, Sabah dokuzda yeni oyunun provasında olmamız lazım. Genco'nun, kırk derece ateşle iğne yiyip sahneye çıkarıldığını biliyorum. Oyun çok tuttu.

Arena tiyatrosunda;

- Kral Übü (1963)
- Arslan Asker Şvayk (1963)
- Başkalarının Kellesi (1963)
- Kayıp Mektup (1963)

Önemli tatsızlıklar yaşadık o aralar; oyun bizim isimlerimizle ilan edilince kırk küsur sanatçı - içlerinde önemli isimler de vardı- kınama ve protesto metni yazıp idareye, ardından basına ulaştırdılar. Devlet Tiyatrosu'nun bunca tecrübeli elemanı varken medyatik kişiliklere rol verilmiş olmasını protesto ediyorlarmış. Basında Perihan Mağden'ine kadar taraftar buldular. Öncelikle Müge'ye ayıp ettiklerini düşünüyorum; tiyatroya olan katkılarını, yeteneğini ve ciddiyetini bildikleri halde... Özkan'a ve bana yüklenmelerinin de bir anlamı yoktu; o güne kadar sanat alanındaki varlığımız sayesinde basında yer almıştık; skandallarımızla değil!

Bütün olumsuzluklara rağmen çalışmalarını sürdürdük.

Önce bütün ayrıntılarıyla palyaçoluğu öğrenmemiz, sonra bunu unutup kendi oyunumuzu kurmamız gerekiyordu. Müge,

Monsieu Şarlo'nun filmografisiyle devam eden, sirk palyaçolarını konu alan pek çok film seyrettirdi. Tipler, palyaço seçimleri, gaglar, her palyaçonun kendi numarasını, yani skitlerini nasıl yarattığı, palyaço ritüeli, tarih boyunca Yunan ve Latin kültüründe mim, fars, vs. ile ilgili metinler okuyorduk.

İllüzyonistten ve illüzyon tutkunu Metin And'tan fikirler aldık, kement oyunları öğrendik. Balesi'nde çalışan Bulgar Türklerinden dansçı Ünal Aster var; soyadını meşhur Fred Astaire'den almış

bir süre Bulgaristan'da sirkte çalışıp palyaçoluk öğrenmiş; şapka düşmeyi, palyaçoların bedenini nasıl kullandığını gösterdi. Kendi palyaço tipinizi bulmak için o ruhu benimsemek, derinlerde

Tüm işleri bölüşüp, bir çok insanla çalıştı Mehmet Gülerüz. Hatta tiyatro olarak bir sefere de çıkmışlar. Tiyatronun resimde eksik kalan şeyleri de ona kazandırdığını söylüyor. Akademi'deki sözde özgürlüğüne ve kendi resmindeki gelişimine olan katkısından da bahsediyor.

Küçük Bir İş İçin Yaşlı Bir Palyaço Aranıyor oyunu...

-1998'de, Devlet Tiyatrosu'ndan Müge Gürman oyunculuk teklif edene kadar, kendimi tiyatrodaki sınavla karşılaşacağım hiç aklıma gelmedi.

Müge ile 1986'da, onun uyarladığı ve yönettiği Cadılar Machbethi'nde tanışmıştık. Oyunu gördüğümde çok etkilenmiştim; epeydir tiyatrodaki bu kadar parlak bir çalışma izlememişim. Kalım dergisi için röportaj yapmıştım Müge ile. Tiyatroya bakışı, seçmeleri çok farklıydı. Öğrenimini burada, konservatuarda görmüş. İtalyan asıllı yönetmen Roberto Giugli'nin sağladığı bursla bir süre Almanya'da çalıştı. Bugün

de Türk tiyatrosunun en önemli yönetmenlerinden biri olduğuna inanıyorum. Ne yazık ki Devlet Tiyatrosu, kadrosunu oyunculuktan yönetmenliğe bir türlü geçiremedi.

Tiyatro çevresindeki dostluğumuzun sürdüğü altı-yedi yıl boyunca zaman zaman beni arayıp sahneye koyduğu oyunların dekoru, kostümü gibi konularda danışır, fikrimi alırdı. Bir ara görüşemedik. 1998 yılında bir gün telefon geldi Müge'den. Romen oyun yazarı Matei Visniec'in üç kişilik Küçük Bir İş İçin

Yaşlı Bir Palyaço Aranıyor adlı oyunu üzerinde çalışıyormuş. O oyunu anlatırken ben de dekordu, kostümdü, afişi nasıl yardımcı olabilirim diye düşünüyorum. En sonunda « Senin oynamanı istiyorum. Müthiş olacak!» demez mi? «Delirdin mi, dedim, Devlet Tiyatrosu'nda benim ne isim var?» Birkaç dakika sonra, çalışma programıma bile bakmadan kabul ettim.

Devlet Tiyatrosu'ndan Semih Sergen, Nihat İleri ve Levent Öktem ile bir buçuk ay boyunca oyunun provası yapılmış.

Oyunu oluşturamadıkları ve tipleri bulamadıkları için Semih ve Nihat oyunu bırakmışlar. Müge, onların yerine beni ve Özkan Uğur'u düşünmüş. O günlerde Özkan'ı, MFÖ'nün Özkan'ı olarak bilirdik. Diziler, reklam filmleri yapmamıştı henüz. Ama Müge gibi üstün tiyatro sezgileri olan bir yönetmenin ondaki oyunculuk potansiyelini hissetmemesi mümkün değil.

O tip insanlar, incecik çatlatan bakıp en derinlerine kadar görebiliyorlar pek çok şeyi. «Niye ben? Köstebek'teki oyunumu mu beğendin?» diye sorduğumda «Oradan değil» diyordu.

Bana güvendiğinden emindim; yine de bizlerle çalışmak çok büyük bir riskti onun için.

Yönetim bizi figüran kadrosundan işe aldı. Provada üç buçuk milyon, oyunda üç buçuk milyon. Bir günde iki oyun oynarsak yine üç buçuk milyon. Figüran yevmiyesi alıyoruz; misafir oyuncu statüsünde dahi değiliz. Müge bastırıyor; çünkü kadrolu yönetmen değil. Biz de oyunu oynamak için ses çıkarmıyoruz. Provalara günde sekiz saatle başladık; üç ay içinde on iki-on üç saate çıktık. Tiyatro binasının üst katındaki kantinden provaya giderken «Ameliyata mı giriyorsunuz? Dünkü ameliyat çok kanlı geçmiş!» diye laf atıyorlardı. Müge'nin provalarına «ameliyat» denir o çevrelerde.

Arena Tiyatrosu - 1963

ÜBÜ'DE BAŞAR SABUNCU, ANİ İPEKKAYA, TUNCA YÖNDER, ERGUN
KÖKNAR, TUNCER NECMİOĞLU, BEN. .

Arena Tiyatrosu - 1963

ÜBÜ. ÜSTTE: TUNCER NECMİOĞLU, SERPİL GENCE, ANİ İPEKKAYA,
ERGUN KÖKNAR. ALTTA: REMZİ İNANÇ, TOLGA AŞKİNER, EROL
TEZENER, BEN, EGE ERMART, TUNCA YÖNDER, BAŞAR SABUNCU.
ARENA TİYATROSU, 1963. (FOTOĞRAF: METİN OLGAÇ)

Küçük Bir İş İçin Yaşlı Bir Palyaço Aranıyor

Bir oyuncu, “Bu oyunculuk ateşini, nerede sakladın bunca yıl?” demişti, ben de: “Resimde” demiştim.

tecrübeler alttan alta çalışır ve onların nerede, nasıl ortayaacağını bilemezsiniz.

İki kez izledim oyunu; sanki sahnede bir eşik var ve üç yaşlı palyaço hiç durmadan bu eşikin bir o yanına bir bu yanına zıplıyorlar. İnsanlık hali ile palyaçoluk hali arasındaki eşik... Oyuncunun bu enerjiyi hazırlaması lazım. Sonuçta iki saat boyunca kendimizi sakınmadan, adeta son nefesimizi de kullanarak oynadığımız bir oyun çıktı ortaya. Temposu o kadar yüksekti ki, cumartesi ve pazar günleri birinci oyun bittiğinde bitap düşüyor, üstümüzü başımızı çıkarmadan bir köşeye kıvrılıp uyuyorduk. Basında çıkan olumlu eleştiriler herkesin dikkatini çekti ve «medyatik insanlar» gibi anlamsız sözlerin yerini oyunumuzun başarısına dair yazılar almaya başladı.

2000'de Theater an der Ruhr'a davet edildik. Devlet Tiyatroları iki oyun daha önerdiği için üç oyunla gidildi; İstanbul'dan bizim oyun Bir Casusa Ağıt, diğeri de Ankara'dan Azizname. Büyük şans eseri bizim oyunu, Recai adında Türk asıllı Theater an der Ruhr oyuncusu bir arkadaş çevirdi; Almancası ve Türkçesi mükemmeldi ve sesiyle hiç oynamadan yalın simültane bir tercüme yaptı. Oyun arasında ve bittikten sonra olağanüstü bir tezahüratla karşılaştık. Alman oyuncular, bütün müşkülpesentliklerine rağmen öve öve bitiremediler oyunumuzu. Oyun sonrası yapılan partide çevremi aldılar; her yandan tebrikler geliyor. Yaptığım hiçbir iş karşısında bu kadar büyük tezahüratla karşılaşmamıştım. Ankaralılar dan bir kısmı Protesto metnine imza atmış sanatçılardı. O partide gelip özür dilediler: Biz böyle bir oyun olduğunu bilmiyorduk. Siz de çok iyi oyuncusunuz. Daha önce de tiyatroydaymışsınız... Mutlaka eğlenceli bir hikâyeniz vardır o günlerden..

Ağır bir makyaj yapıyordum; yüzümü beyaza boyuyor, çiziyor, saçlarımı da kabartıp spreyliyordum. Kaşlarımı alnıma çiziyor, Şubat'ın soğuk gecelerinden biri... Oyun bitince tiyatroyu kapatacak olanlar servise gecikmesin diye, makyajımı silmeden kafama kapüşonumu geçirip kamyonetime bindim. Müthiş yağmur yağıyor. İhlamur'dan yukarı çıkarken ensemble bir araba patladı. Durup indim; bordo Murat yarıya kadar göçmüş. İki Kayserili çıktı içinden; ikisi de dut gibi. «Sen alkollüsün yahu! Bu halde araba kullanılır mı?» diye çatıyorum ama adamların gıki çıkmıyor. «Ehliyetin de yoktur! Cebinden ehliyetini çıkarıp uzattı. Bu sefer ben ne yapacağımı

şaşırdım; adamın elindeki ehliyeti aldım. Eve gelip aynaya bakınca durumu anladım; yüzümü görünce donakalmış adamlar. O suratla "Canını ver!" desem verecek. Ehliyet; Ömer Azgın, Kayseri Talas yazıyor. Hatıra olarak bende duruyor ehliyet.

Bunca emek karşılığında ne kazandım diye dönüp baktığımda: Her biri insana ait olan hallere yaklaştım. Akım o hallerle temas etti ve kendi bünyemde buldum bazılarını. Çok berrak, çok saf, bütün hırslardan uzak bir süreçte kendimi tekrar tanıdım.

Mehmet Güteryüz, sadece bir sanatçı değil, sahnenin kalp atışlarında yaşayan bir ruhtu. Her zaman bir taş daha koymaya, bir ışık daha yakmaya çabaladı. Sanatı, akademik duvarların ötesine taşıyan bu yaratıcı zihin, sahneye çıkıp repliklerini söylediği anlarda bile bir dekorun veya kostümlerin anlattığı hikâyeyi düşünüyordu. Tiyatronun sadece bir eğlence değil, bir meydan okuma olduğunu anlayanlardan biriydi. Güteryüz'ün sanat yolculuğu sadece tiyatroya olan sevgisinin ötesinde, sanata ve insanlığa duyduğu derin bir bağlılığı yansıtır. Onun sahneye olan tutkusu, aynı zamanda resimdeki yaratıcılığını da besleyerek disiplinler arası bir sanat anlayışı geliştirmesine olanak tanımıştır. Sahne arkasındaki tüm işlerin detaylarına hâkimiyeti, sanatın ruhuna duyduğu saygının bir göstergesidir.

kendinizle hesaplaşmak, oradaki dramatik komiği, komik fedaiyi bulup ortaya çıkarmak zorundasınız. Palyaçolar gibi toplumun ve bütün insanlığın acısını ve yükünü taşımayı, bunu komiğe dönüştürmeyi, bir bakıma hedef tahtası olmayı kabul edecek kadar cesur olmanız gerekiyor.

İçinde bulunduğumuz ortam tiyatro okuluydu adeta ve üç ay değil dört yıl sürdü bu eğitim. Çünkü Müge hiç kaçırmadan her oyunu seyretti. Sahne aralarında dahi kritik verdi: «Sen orada geç replik verdin. Bence soldaki ışığa bakma; gözün parlıyor. Girişteki tempo biraz daha eksilmeli... Bazen delirme noktalarına getiriyordu bizi: «Allah cezanı versin! Bırak oynayalım. Daha oyun bitmedi ki!» Haklı olduğunu, onun dokunuşları sayesinde bu kadar başarılı olduğumuzu bizde biliyorduk, aslında. Böyle yapmakla bizim oyunculuğumuzu kıskırtıyordu. Bir süre sonra ona karşı oynamaya başladık.

Müge Gürman, üçümüzün bir aradallığını nasıl oluşturdu? Çok farklı ortamlardan gelen üç farklı yapı... Zorlu dört yıl geçirdik ve aramızda sürtüşme yaşanmadı. Tam tersine birbirini kollayan bir ortam yarattık, Özkan ile benim alışma dönemimizde Levent, bütün profesyonelliğiyle bize yardımcı oldu. Aslında profesyonellikten çok terbiye meselesi bu; ekip işlerinin kotarmanın en önemli dayanağıdır terbiye. Özkan'ın disiplini inanılmazdı. Bir sahnede bana işkence için kemeçeden çok kötü sesler çıkarması gerekiyor. Sırf bunun için provaya erken gelip çalıştığını biliyorum. İyi müzisyen olarak kemeçeden yeterince kötü sesler çıkarabilmek için.. Bence en önemli başarılarımızdan biri de birbirimizin eleştirilerini dinleyebilmemiz ve önem vermemizdi.

Müge, oyundaki gerilimi, enerjiyi oluşturmakta ustaca davrandı. Palyaço bedeninin ve ruhunun oluşması için bizi on-on beş gün boyunca çalıştırıyor, oluşturduğumuz her bir hali elimizden çekip alıyordu. Müthiş yıpranıyorduk. Ama aynı zamanda da bu hali tek ve kolay yanıyla değil, her yanıyla görececek duruma geliyorduk. Mesela bir ay boyunca kendimi kaplan olarak hissetmemi ve oyunu yerde oynamamı istedi. Laboratuardaydık adeta; doğaçlama çalışmalarından başımızı kaldıramıyor, doğrudan doğruya oyunla ilgilenemiyorduk.

Hayatımda ilk defa, sanatta benim gibi düşünen ve sanat eğitimini benim gibi yapan birisiyle karşılaşıyordum. Ancak öğrenci konumunda olduğunuz zaman bunu anlamamız zorlaşıyor. Müge ile çalışırken bazen şüphelerim artıyordu: kayıdan o kadar uzaklaşıyorduk ki, oyuna asla ulaşamayacakmışız gibi geliyordu.

Rumelihisarı'ndaki evde bir gece kendimi yatağın yanındaki desen dolabının dibinde, tespih böceği gibi büzülmüş durumda buldum; hem terliyorum, hem titriyorum. «Yapamayacağım bu işi. Öbürküler oyunu götürüyor. Bozan benim!

Yapamıyorum! Olmayacak bu iş!» Hayatımda ilk defa pes etmeye karar verdim ve ertesi sabah, oyundan ayrılma kararıyla provaya gittim. «Özür dilerim ama ben bırakıyorum. Beceremiyorum. Sizin de zor durumda kalmanızı istemem!»

Arkadaşlar isyan etti: «Yapamadığını nasıl söylersin? Sen ne yaptığının farkında değilsin!» Müge çok tepki gösterdi:

“Sen ne diyorsun? Hatır için kendi oyunumu olmadık insanlara teslim eder miyim sanıyorsun?”

“Uzun zamandır senden eleştiri gelmiyor. Neyi yapıp neyi yapamadığımı bilemiyorum ki!” Beni kenara çekti: “Sana söyleyeceğim bir şey yok da ondan konuşmuyorum. Oluşturduğun tipten memnunum.” Oyunu oluşturunca baktım ezberim de tamam. Meğer resimdeki gibi bir durum yaşamışım; tıpkı çizginin içine rengi koymadığım gibi, ezberin içine de oyunu koyamıyormuşum.

Daha sonra Müge'nin istediği meşakkatli alıştırmaları yapmak daha kolay geldi. Mesela, eni ve boyu bir buçuk metre olan bir odaya üçümüzü sokuyor, bir süre orada kalmamızı istiyordu, Çok farklı bir atmosfer kurmuş olarak çıkıyorduk oradan. Yaratma süreçlerini iyi bilen bir usta, her öğrencinin bunları kendince oluşturması için zamanında onlardan uzak durmayı bilir. Sık sık öğrencilerime şunu söylerim: «Şu anda bazı şeyleri anlamıyor olabilirsiniz. Kendinizi suçlamayın... Ama bilin ki, burada edindiğiniz bilgiler,

TIYATRO - OYUNCULUK

- 1960 Akademi Tiyatrosu "Şehirli Kız"
- 1960 Zahne-Z "Güneşte 10 Kişi"
- 1961 Akademi Tiyatrosu "?"
- 1961 Adım Tiyatrosu "İp"
- 1963 Arena Tiyatrosu "Kral Übü"
- 1963 Arena Tiyatrosu "Arslan Asker Schweik"
- 1963 Arena Tiyatrosu "Başkalarının Kellesi"
- 1963 Arena Tiyatrosu "Kayıp Mektup"
- 1998-2001 İstanbul Devlet Tiyatrosu "Bir Küçük İş İçin Yaşlı Bir Palyaço Aranıyor"

SİNEMA / TV - OYUNCULUK

- 1990 "Kurtuluş"
- 1994 "Bir Yaz Yağmuru"
- 1996 "Köstebek" TV
- 1997 "Kuşatma"
- 1997 "Bir Doğu Masalı"
- 2003 "Crude"
- 2007 "Sis ve Gece"

1990 "KURTULUŞ"

2007 "SİS VE GECE"

ÖDÜLLER

- 1966 Mezuniyet Yarışması Birincilik Ödülü
- 1979 Sedat Simavi Vakfı Ödülü, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Festivali (Altın Madalya)
- 1987 Uluslararası İskenderiye Bienali, Üçüncülük Ödülü
- 1990 İstanbul Eğitim ve Kültür Vakfı, Yılın Ressamı
- 1995 Nokta Dergisi Doruktakiler Plastik Sanatlar Ödülü
- 2000-2001 Yılın Sanatçısı, Ankara Sanat Kurumu
- 2003 Resimde Onur Ödülü, Beykent Üniversitesi
- 2007 20' Festival International des Arts Plastiques - Mahres - Tunus Onur Ödülü
- 2007 2. Altın Lale Güzel Sanatlar 'En İyi Ressam' Ödülü

ESERLERİNİN YER ALDIĞI KOLEKSİYON VE MÜZELER

- İstanbul Devlet Resim ve Heykel Müzesi
- Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesi
- İstanbul Modern Sanat Müzesi
- Sakıp Sabancı Koleksiyonu
- Merkez Bankası Çağdaş Türk Resmi Koleksiyonu
- Fransa Kültür Bakanlığı Koleksiyonu
- Türkiye Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı Koleksiyonu
- Eczacıbaşı Koleksiyonu
- New York Üniversitesi Koleksiyonu
- Karl Hermann Klock Koleksiyonu, Duisbourg

KATILDIĞI BİENALLER

- 1965 5. Genç Sanatçılar Bienali Paris
- 1966 5. Tahran Bienali Tahran
- 1987 Uluslararası İskenderiye Bienali Mısır
- 1987 Mimar Sinan Hamamı, I. Uluslararası İstanbul Bienali
- 1989 II. Uluslararası İstanbul Bienali
- 2004 I. International Drawing Biennial, Pilsen The Czech Republic
- 2005 II. Beijing International Biennale "The IAA Exhibit"

2 Juillet 2012

Paris

MEHMET GÜLERYÜZLE İLK TANIŞTIĞINIZDA NELER HİSSETTİNİZ?

Mehmet Güleryüz atölyede ilk dersimize girdiğinde sert biri olduğunu düşündük onun karşısında kendimi yetersiz hissetmişim ilk zamanlar sert biri olarak algılasak da zamanla onu tanıdıkça sert değil “disiplinli” olduğunu anladık.

MEHMET GÜLERYÜZ'ÜN SİZE KATTIĞI EN BÜYÜK ŞEY NEDİR?

Özdisiplin ve çalışmak,çalışmak,çalışmak...

MEHMET GÜLERYÜZ'ÜN İNSANLARA VE TOPLUMA YAKLAŞIM BİÇİMİ NASILDIR?

Kendisiyle kısa bir süre çalışmama rağmen çalışan öğrenciye her türlü desteği verirdi, yeteneğine güvenip çalışmayan öğrencilerle dalga geçerdi. Ben onun eleştirilerini can kulağıyla dinlerdim.

MEHMET GÜLERYÜZ İLE GEÇİRDİĞİNİZ GÜNLERDEN AKLINIZDA YER EDEN BİR ANI VAR MIDIR?

Bir gün -okul deniz kenarında olduğu için- öğleden sonra atölye arkadaşlarımla rıhtımda misina atıp istavrit yakaladık, sonra atölyeye çıkıp balıkları ince bir tele geçirerek döküm sobanın içinde pişirdik. Tam çilingir sofrasını kurup balıklarımızı yudumlarken kapı hızla açıldı ve içeri Mehmet Güleryüz girdi “ Bütün okul balık koktu, hadi biraz bana da verin, bitirmediniz inşallah! ”dedi. Birlikte keyifli bir sohbet eşliğinde balık yedik.

SANAT NEDİR?

MERİ KOÇAN

Sanat, insanın düşüncesini geliştirir ve iyileştirir. Sanatkâr olmak kolay değildir. Çaba ister, emek, disiplin ister.

Sanat bizi huzura sürükler, sanat bize bilgiyi öğretir, sanat bizi mutlu eder. Mesela müzik; insanın ruhunun gıdasıdır. Müziksiz yaşam olmaz bence; yeri gelince ağlatır, güldürür, huzursuz da eder, aşık da eder, eğlendirir.

ÇAĞRIÇUÇU

Sanat hayat kalitemizi artırır.

BURAKTEPEBAYRAM

Sanat insanın ruhunu dinlendirir. Sanat insanın içinde bir fidandır. Sanat insanın içindedir. İnsanı insana yansıtır. İnsan, içindeki sanatı dışarıya yansıtır, ya çaldığı müzik aletine ya da çizdiği resim kağıdına... Sanat insanı mutluluğa ve huzura götürür.

MEHİR GÖÇMEN

Sanat duygularla beslenir. İnsanın asıl gerçek benliğini ortaya çıkarır. Sanatla uğraşan insanların hayata ve insanlara olan bakış açısı ve davranışları farklıdır. Çünkü sanatkâr farklı düşünür. Mesela günümüzde herkes aşık olur. Kimisi yolda geçen çiçeğe bile aşık olabilir. Anı önemli olan onun bize hissettirdiği duygudur. Birçok sanatçımız Cemal Süreyya, Aşık Veysel günümüzde sanat ve aşk deyince aklıma gelen ilk isimlerdir. Ben aşkı onlardan öğrendim. Ben aşkı sanattan öğrendim.

HAZALTEPE

Sanat hayatımızda önemli bir yere sahip olan ihtiyaçlarımızdan biridir. Peki, sanat bizi nereye vardırır? Ben, sanatın herkesi farklı bir yere vardıracağına inanıyorum. Bir müzisyen notaların içinde kaybolurken, bir ressam renklerin içinde kaybolur. Herkesin sanat anlayışı farklıdır. Bir sanatçı yaptığı sanatla istediği yere varabilir. Sanatla büyüyenler bunu hisseder. Çünkü sanat onları yönlendirir. Onlar içindeki sanatı yönlendiremezler. Hissederek çalar bir müzisyen eserini veya bir ressam hissederek çizer resimlerini yaptıkları sanat onları sakinleştirir, susturur kafasındaki düşüncelerini.

ARİF OZAN BÜLBÜL

Sanat insan için bir nefestir, sanat olmadan duygularımız da bir işe yaramaz, sanat derince tertemiz bir ova, dağ, bahçe gibi temiz ırmaklar, vadiler gibi güzel, huzur vericidir, sanat insanı insan yapar Sanat denince sadece müzik, resim mı gelir aklımıza? Sanat, her yerde, her şeyde, her duyguda vardır.

HAMİDİ PERÇİN

Ben bir sanat okulunda okuyorum ama maalesef bizim ülkemizde sanat hak ettiği değeri görmüyor. Ben uzun zamandır müzikle uğraşıyorum ve bundan zevk alıyorum Yaptığım işi seviyorum ve ilerde iyi yerlere geleceğime inanıyorum. Umarım her şey yolunda gider, sanatın gerçek değerini bulması için hepimiz elimizden geleni yapmalıyız.

BURAKTIL BAYRAM

Sanat insanın ruhunu dinlendirir. Sanat insanın içinde bir fidandır. Sanat insanın içindedir. İnsanı insana yansıtır. İnsan, içindeki sanatı dışarıya yansıtır, ya çaldığı müzik aletine ya da çizdiği resim kağıdına... Sanat insanı mutluluğa ve huzura götürür.

POYRAZTIL ONAT

Sanat insanı huzura sürükler, huzura ulaştırır. Senin içinde nasıl bir negatif duygu olursa olsun sakinlik, mutluluk getirir. Genel olarak tüm duygular içindedir sanatın. Örneğin müzik. Müziğin içinde istediğin her şey var; öğrenmesi, yapması, dinlemesi, hepsi ayrı bir şekilde toparlar insanı. İnsanı kendine getirir. Ya uyutur, uyandırır ya da hüznüne hüznün katar resimler, tablolar, heykeller... Hepsinin bambaşka anlamı, bambaşka manzarası var. Bunlar da insanı huzura, mutluluğa götürür. Belki bu sanatlar ya da sanatlardan biri insanı başkalarından daha yükseğe çıkartabilir. Tabii nedeni de değişir bunun. Kimisi yükseğe çıkıp rahat bir hayat yaşamak için kimisi de en alt kata inmek için... Eh ne yapacaksın? Kötü insanlar da var bu hayatta. Müziği, resmi, tabloları, heykelleri bambaşka anlayıp kafası kötüye giden insanlar, sanatı görüp aksine giden insanlar...

LCRİNYAMAN

Sanat, insanlar için çok önemli bir yere sahiptir. Mesela duygularımızda da sanat vardır. Bir insana sevgi beslediğimizde de içimizden sanat fışkırır. Yani ona özel sözcükler kullanırız, özel hediyeler alırız düşünürüz onunla yapabileceğimiz şeyleri, geleceğimizi, ikimizin de mesleğinin nereye geleceğini... Sanat ayrıca her işte de vardır. Mesela müzik, müzik benim farklı düşünmemi sağlıyor, müzik benim hayatıma daha farklı açılardan bakmamı farklı enstrümanlarla, notalarla ve insanlarla tanışmamı sağlıyor. Sanat insanın düşünce yapısını, yaşayışını değiştirir. Her olaya daha farklı bakmamızı sağlar. Yolda gördüğümüz bir taşı bile çizmemizi sağlar.

DEKİZERSOYLU

Müzik okuyan biri olarak bu soruyu çok düşündüm ve sanatın parayla alakalı olmadığını para kazanmak için sanat ile uğraşılmaması gerektiğini düşünüyorum. İnsan sanatı zevk aldığı düşüncelerini dile getirmek amacıyla yapar. İnsanları yaptığı sanat ile garip duygulara sokmak ister. Sanat bir müzik, resimden ibaret değildir. Sanat hayatımızın her yerinde vardır. Sanat bizi hissetmek, istediğimiz yere, yapmak istediğimiz şeye, anlatmak istediğimiz kelimelere götürür. Sanat bizi nereye götürür sorusuna en iyi cevabım sanatın insanı özgürlüğe ve huzura götürdüğüdür. Sanat, insanın sanatını yaparken gördüğü, düşündüğü, duyduğu ve en önemlisi o an ne hissettiğini yapmasıdır.

BERKAY DOVAN

Sanat bizim bazı yeteneklerimizi ortaya çıkarır şarkı söyleme, resim çizme, enstrüman çalmak ve dans etmek gibi hobi olarak çok güzel gelebilir ama ciddileşince işler zorlaşır. Enstrümanlar bencildir, sen onları bırakırsan onlar da seni bırakır, uzun süreli ara veremezsin. Bazen günlerce çalışma yaparsın, birkaç dakikalık bir sınav veya gösteri için yıllarını harcarsın, ayların gider ve en sonunda insanlara yıllardır çalıştığın şeyi gösterirsin.

Dans etmek uğraştırıcı, denge ister, aylarca dans etmeye çalışırsın Resim çizmek sor ve detay ister. Bazen bir resim için yıllarını harcarsın ve o resmi insanlara gösterirsin, yıllarını verdiğin şeyi insanlara gösterirsin. Sanat bizim sınırlarımızı keşfetmeyi öğretir, bazen sınırlarını zorlarsın insanlara yeteneğini gösterirken stres ve "yapabilecek miyim?" korkusuyla donarsın. Alkış seslerini duyduktan sonra tatmin olursun. O kadar çabalamanın ardından insanlar seni görür.

**New York'taki Evimde Çizerken Ben, Ekim 1980, New York,
Tuval Üzerine Yağlı Boya 83x146 cm.**

ELANURŞAHİN

Sanat bizim kendimizi bulmamız için hayata farklı bakış açısıyla bakmamız için hayattan tat almamız için vardır. Ve günümüzdeki çoğu insan, bunun farkına varamadan hayata gözlerini kapıyor, farkına varan insanlar ise sanatın tadını aldıkça hayattan zevk alırlar, bu da onları daha neşeli, enerjik bireylere dönüştürmektedir.

Bunların yanı sıra sanatı seven insan, diğer insanlara kıyasla daha bilgilidir. Çünkü sanat sadece resim, müzik veya heykellerden ibaret değildir. Bu kocaman evrende bir insanın aklına gelemeyecek kadar çok sanat türü vardır. Ama ne yazık ki bütün hayatı boyunca araştırıp da öğrenmeye çalışsa bile yüzde yüz öğrenememektedir. Çünkü sanat tüm insanlığı ve tüm evreni kapsar.

Yani işin özü sanat, bizi engin bilgilere ve yeteneklerimizi ortaya koyup başarıya ulaştırır.

ÖZGÜ ARDA

Sanatın dünya çapında inanılmaz bir gücü vardır.

Sanatı sadece bir boş zaman aktivitesi olarak gören kısmın yanında onlarca farklı dalıyla tahmin ettiğimizden daha önemli bir rolünü fark edenler var. İşte sanatın bir kaç farklı dalı ve kullanıldığı alanlar;

- Heykeller: dünyamızdaki çok önemli haller.
- Müzik: marşlarımız, şarkılarımız, konserlerimiz, sanatçılarımız...
- Dans: dünyayı daha neşeli bir hale getiren uyumluluk.
- Tiyatro, sinema şiir dinletileri, yazarlık...

Birçok meslekte önemli rol oynayan sanatın küçümsenemeyecek derecede inanılmaz bir gücü vardır. Mustafa Kemal Atatürk'ün de dediği gibi:

"Sanatsız kalan bir toplumun hayat damarlarından biri kopmuş demektir."

BESTE HAYAT KARACA

Sanat aslında bir duygunun ve düşüncenin en güzel ve estetik hali ile görsel ve işitsel bir vücut bulmasıdır.

Bana göre sanat ise bir hayat, nefes, terapi, huzur, mutluluk ve daha nice güzel şey demektir. Sanatın öyle bir gücü vardır ki bazen hastalığına ilaç olur bazen derdine derman. Bazen sinirinden patladığın anlarda senin sinirin de olur.

Mesela ben şarkı dinlerken, söylerken enstrüman çalarken gerçekten beni iyileştirdiğini hissediyorum ki sanatın bir gücünün etkisinin olduğuna bu yüzden gerçekten çok inanıyorum. Mustafa Kemal Atatürk'ün bile "Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir." Sözü beni gerçekten etkiledi. Sanat bir kere ruhunuza işleyince bir daha gitmek bilmiyor. Sizinle olan her gün de bir şeyler katmaya devam ediyor.

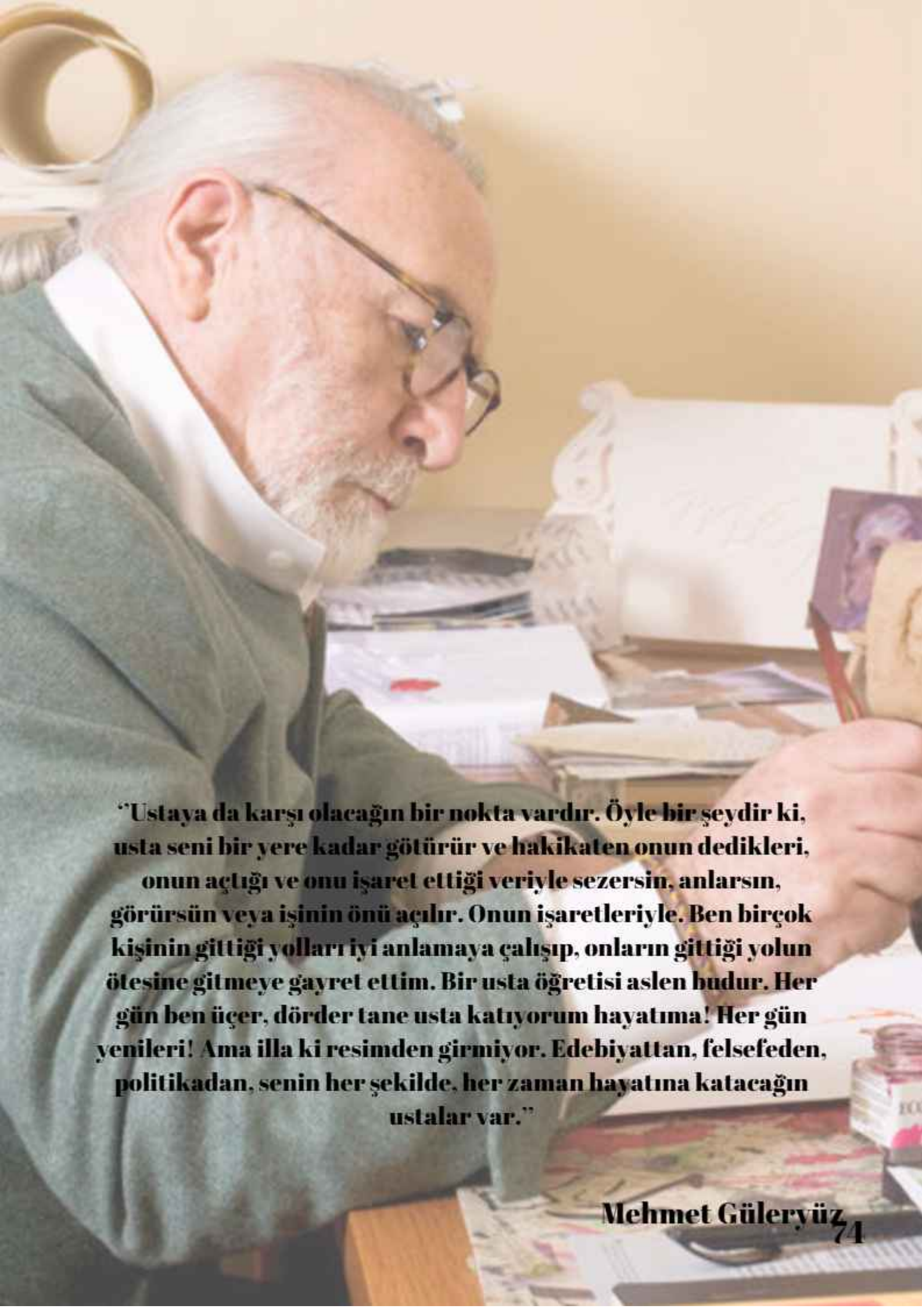
Sizler de sanatı bir kere tanısanız bir daha ayrılamayacağınızı anlarsınız.

ALİ YAĞIZ EKER

Sanat, çeşitli yöntemlerle gerek işitsel gerek görsel olarak duygu ve düşünceleri etkili bir biçimde ifade etmektir. Sanat kişiye hitap edebildiği kadar topluma da eder. Günümüz sorunlarını çizgilerle ya da sözlerle ifade edebilir. İfade edilen bu toplumsal sorunları toplumu bilinçlendirebilir, düşündürebilir hatta eyleme geçirebilir. Bir tablodaki birkaç çizgi bir şarkıdaki birkaç söz toplumu etkileyebilir, düşündürebilir hatta yeni sanatkarlar yaratabilir.

AIŞE NİDA ŞAHİN

Sanat bence insanların yarattıklarını ortaya çıkarmaya denir. Kafamızda tasarladığımız şeyleri ellerimiz ile canlandırırız. Sanat çok geniştir. Sanat için uğraşmak gereklidir. Piyano çalınabilecek zor çalgılardandır ancak çalışılırsa muazzam sesler çıkar.

“Ustaya da karşı olacağın bir nokta vardır. Öyle bir şeydir ki, usta seni bir yere kadar götürür ve hakikaten onun dedikleri, onun açtığı ve onu işaret ettiği veriyle sezersin, anlarsın, görürsün veya işinin önü açılır. Onun işaretleriyle. Ben birçok kişinin gittiği yolları iyi anlamaya çalışıp, onların gittiği yolun ötesine gitmeye gayret ettim. Bir usta öğretisi aslen budur. Her gün ben üçer, dörder tane usta katıyorum hayatıma! Her gün yenileri! Ama illa ki resimden girmiyor. Edebiyattan, felsefeden, politikadan, senin her şekilde, her zaman hayatına katacağın ustalar var.”

SİDA TAŞ

İnsan sanatla çevreye kendini de duygularını ifade ediyor. Bireylerin eleştirel olarak duygularını, düşüncelerini paylaşabilmesi ne kadar önemlidir. Resim de en uygun yansıtma biçimidir.

DEVRAN KABA

Müzik insanın ruhunu ortaya koyan ve geliştiren bir şeydir. Sanatsız bir dünya, dünya değildir.

HAKTAN ÖZÇAKIR

Sanat bir duygudur, düşüncedir, insanı güldüren tek şeydir. Kimi hayalden tasarlar kimi ise yaşadığı hayatından... Sanat bir gülümsemedir hiç gülesi olmayan kişiyi bir film ya da bir resimle güldürür. Sanat bir duygudur hiç beklemediğin bir müziği ile seni duygulandırır. Sanat bir çocuğun yetişmesidir hiçbir şeyi bilmeyen çocuğa her şeyi öğretmektir. Sanat bir gururdur koskoca ülkeyi yönlendiren tek şeydir. Peki soruyorum, size bu kadar güzel olan şey sevilmez mi?

EYLÜL DEMİRHAN

Sanat insanı güçlendirir ve o güç hayatımızda renkli bir yeni sayfa açar. Sanat insanı olumlu etkiler. Sanat insanlığı topluluğu yerine getirir. Sanat bazıları için kâğıda aktarılır bazıları için sesin güzelliğiyle aktarılır. Sanat insanlık için muhteşem bir ilham kaynağıdır. Bir yaşam ağacıdır.

Sanat her şekilde farklıdır. Sanat bir yıldız kadar parlaktır. Bence sanat beni sakinleştirdiği gibi insanları da sakinleştirdiğini düşünüyorum. Sanat duygular gibi duygudan duyguya değişir.

ALKIMÇAKIR

"İnsan Ne İle Yaşar?" kitabını bilir misiniz? Bence insan sanatla yaşayabilir. Sanat, ekmek, su, barınak, yeni bir can gibidir. Peki, sanata soru sorulur mu? Evet, sorulur Aklına takılanları sorabilirsin. Güzelliğiyle, estetiğiyle, çekiciliğiyle, hüznüyle, acısıyla sana cevap verir. Sanat adeta insana yaşamayı öğretir. Yaşamın kıymetini bilmeyi ve hayatında sevicecek güzel yanları olduğunu gösterir. Sanatla hayattan tat alır Sanatı tutkuyla sevdiği gibi çevresine de pozitif bakar. Dünyaya, evrene, hayata farklı bir bakış açısıyla bakar ve 3D görmeyi öğrenir.

Bana göre sanatın net bir tanımı yoktur ve kimden dinlerseniz dinleyin sanatı kendine göre anlatacaktır. Sübjektifliğiyle sanat dünyada ne kadar insan varsa o kadar çok kez tanımlanabilir. Ayrıca sanat, tanımlandığı döneme göre değişkenlik gösterir duygularımızın değişikliğiyle sanatta değişir. Sanatla yürümek istediğimiz yol, varmak istediğimiz hedef değişir.

Sanatın geniş dünyasında gırıp çıkılamayacağı gibi kaybolunabilinir de Sanat aslında birçok terimin heykel, hikaye, öykü, şiir, bilim. Bütün bunlar sanatçıyı doğurur. Sanatçıların hedefleri, idealleri, düşünceleri, yetenekleri, hayalleri, duyguları da sanata doğurur. Sanki bir döngü gibi değil mi?

İçine düşülmüş bir kuyu gibi, çıktıkça yine aynı noktaya geliniyor ama sanırım en güzel ve en aydınlık kuyu bu. Kuyuda bir tünel kazıp yol seçmek sanatçıya kalmıştır. Sanatçının ulaşmak istediği yer sanatın bizi ulaştırdığı yerdir.

İşin özü ve son nokta sanatın oluşturduğu sanatçıların tercihleri uzun ve karmaşık bir cümlelerin noktasına ulaştırır. O zaman hadi siz de sizin noktanızı koymak için sanata değer sanatçılar olun.

**“Ne zaman ki atölyeyi temizlemeye
başlarsam resim, geliyor demektir.”**

Mehmet Güleryüz

İCRİN SOLAK

Bir resim veya tiyatro oyunu, izleyicilerin zihinlerinde sosyal değişim için harekete geçmelerini sağlayabilir.

İnsan resimle huzura varır.

DIRİN DİYRİM PERPELİK

esim, bir insanın anını farklı materyaller kullanarak bez, kumaş, tuval gibi nesnelere aktararak sonsuzlaştırılmasıdır.

Sanat, topluma ve bireye ifade özgürlüğünü sunar, insanların düşüncelerini inançlarını ve değerlerini sorgulamalarına yardımcı olur ve toplumu eğitir.

İLKSÜ ÖZİREN

Resim bizim aynamız gibidir, duygularımız kolayca yansıtılabildiğimiz akıl tahtasıdır. Resim, toplumda ve insanlarda stresini ya da düşündüğü her şeyi anlatabilecekleri terapi ve ayrıca meditasyon görevi bile görebilir.

İZGİ SÖZLÄ

Resim insanların duygularını fikirlerini ve bazen de acılarını başka insanlara aktarmak ve duyurmak için kullandığı araçtır. Resim sanattır ki bence anlaşılması en zor sanatlardan biri resimdir. Bir sanatçının yaptığı resme baktığımız zaman hemen o resmi anlayamayabiliriz. Bunun nedeni resimde bakmak ile görmek arasında büyük farkların olmasıdır. Bir resmi anlayabilmek için sadece bakmak yetmez o resmi görebilmek ve yorumlayabilmek de gerekir. Sanatçılar sadece para kazanmak ya da ünlü olmak için resim yapmazlar. Onların insanlara göstermek istedikleri gerçekler vardır. Resim insanlara duygularını ifade etme özgürlüğü içlerindeki sıkıntıları başka insanlara aktarabilmeyi ve sanatlarını sonsuza kadar yaşayabilmesini sağlar. Sanatsız ve resimsiz kalan bir toplum cahilliğe ve ilerleyememeye mahkumdur. Sanatçılar, halktan insanlardır ve aslında toplumdaki fark edilmeyen ses çıkarılmayan sorunları halkın gözü önüne sererler. İnsanların bakıp da göremedikleri şeyleri görmelerini sağlarlar.

İLİMÜYSALLI

Resim an'ı ölümsüzleştirir. Resim bazı insanlar için sadece resim değildir aynı zamanda terapidir. İnsanın duygularını sanata dökmesidir. Mesela bana resim çizmek çok iyi ve huzurlu hissettiriyor. Çizerken sadece resme odaklanıyorum. Kafamdaki tüm düşünceleri atıyorum ve bana iyi geliyor.

Resim yapmak, düşüncelerimizi kolay yansıtabilmeyi, bakış açımızı kolay açıklayabilmeyi sağlar. İnsanları bilinçlendirmek için de çok önemlidir.

İCE BAYRAK

Resim bireyin iç dünyasını ve hayal gücünü kâğıda yansıtmasıdır. Birey resim yaparak içini rahatlatır ve günlük gibi birinin okuyup kolayca anlayabileceği bir şey olmadığından rahatça duygularını ve düşüncelerini kâğıda aktarabilir. Resmi kullanarak toplumun ilgisini kolayca bir yerlere çekebilirsiniz. Aynı bazı mabetlerdeki resimler gibi. Resimlerle topluma tarih öğretebilir, olaylara farklı bakış açılarıyla bakmaları sağlayabiliriz.

AYŞEGÜL ALİNE

Resim bir arayıştır.

Aradıklarını aktarış.

Yürüdüğün yolun tasviri,

İzlediklerinin sonucu.

Resim pek çok şeydir

En çok da baktığıdır.

Sorular sanat ne içindir diye?

Sanat her şey içindir.

En çok da anladığıdır.

Resim bazen yakın bir dostla edilen sohbetir.

Geçmişini anmak geleceğe bakmaktır.

AYRIS DURU AHMED

İnsan içini birine dökemez, sorununu anlatamazsa bunu çizerek sanat oluşturabilir.

Sanat bireyin becerilerini geliştirir, ruhunu dinlendirir, yeni hedefler ve iş imkanları verir.

NEVAL KARADOĞAN

Resim, insanların kendisini yansıttığı ya da kendisini anlatmak istediği bir sanattır. Bu doğru ancak bundan farklı birçok anlam çıkarabilirim. Belki resim kendimizi huzursuz, yalnız ya da mutlu hissettiğimiz de derdimizi kâğıda dökemediğimiz, anlatabildiğimiz bir insan yerine de geçebilir. Resim sadece gördüklerimiz değil nasıl görmek istediğimizi de yansıtabilir, bu yönünden resmi seviyorum ve resme ne kadar anlam katarsak daha çok değerli olacağına inanıyorum. Bence resim, tüm duygularımızı veya gördüğümüz, hayal ettiğimiz tüm şeyleri istediğimiz biçimde kâğıda aktarmamızdır.

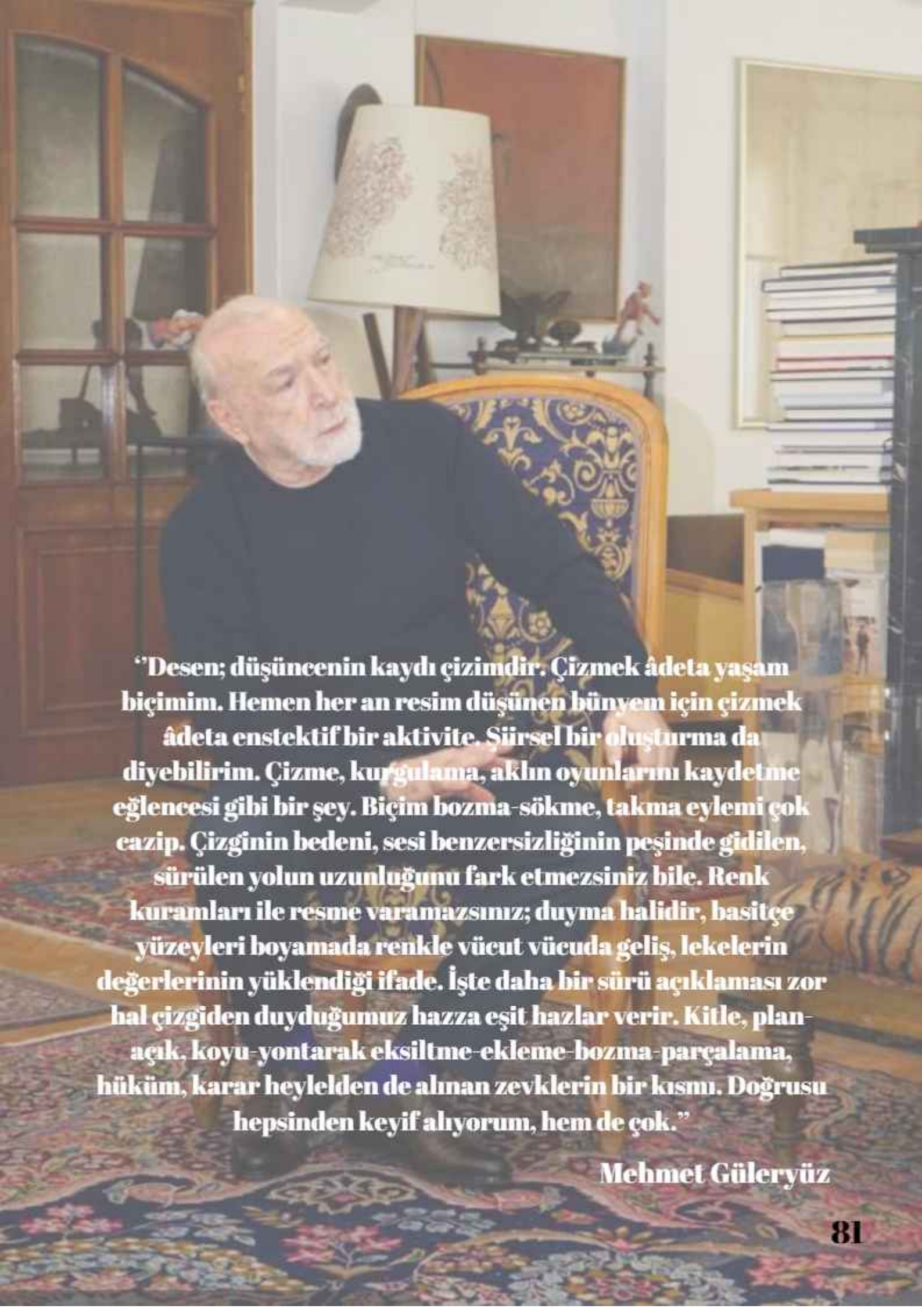
Resim bence toplum için yapılan bir sanat değildir. İnsanın kendi ile olan hislerini başka bir insana anlatmak, anlaşılacak istemesidir. Toplum sanatçının düşüncelerini öğrenir ve kendi hayatlarına da resmi katıp bakış açılarını değiştirirse sanatın topluma büyük katkısı olur. Belki sanat insanlarda Empati duygusunu uyandırır, belki başka bir şey. Ama biliyorum ki sanat insanı daha düşünceli yapar belki de bu sanatın topluma en büyük katkısıdır.

MELİS ALYAN

Resim insanların duygu ve düşüncelerini farklı yöntemlerle farklı renk ve tonlarıyla çeşitli yer, zeminlere boya veya kalemle aktarılmasıdır. Bu resimlerde, ressamın hislerini, arzularını, duygularını, hayallerini, gerçeklik veya bilimsellik aramadan kâğıda dökmesidir.

Eski ya da ilk çağlarda yazı olmadığı için o dönemdeki insanlar duygu düşünce ve hislerini resim yaparak yansıtıyorlardı. İnsanlığın var olduğundan günümüze kadar gelen bu süreçte ise resim kimi zaman bir inanç biçimi kimi zaman bir algı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Resim günümüzde her yerde kullanılmaktadır ama sanata çok değer verilmemesi de bir o kadar üzücü bir durum.

“Desen; düşünceenin kaydı çizimdir. Çizmek âdeta yaşam biçiminin. Hemen her an resim düşünen bünyem için çizmek âdeta enstektif bir aktivite. Sürsel bir oluşturma da diyebilirim. Çizme, kurgulama, aklın oyunlarını kaydetme eğlencesi gibi bir şey. Biçim bozma-sökme, takma eylemi çok eazip. Çizginin bedeni, sesi benzersizliğinin peşinde gidilen, sürülen yolun uzunluğunu fark etmezsiniz bile. Renk kuramları ile resme varamazsınız; duyma halidir, basitçe yüzeyleri boyamada renkle vücut vücuda geliş, lekelerin değerlerinin yüklendiği ifade. İşte daha bir sürü açıklaması zor hal çizgiden duyduğumuz hazzı eşit hazlar verir. Kitle, plan-açık, koyu-yontarak eksiltme-ekleme-bozma-parçalama, hüküm, karar heylelden de alınan zevklerin bir kısmı. Doğrusu hepsinden keyif alıyorum, hem de çok.”

Mehmet Güleryüz

CIYLINTARUN

Resim çizen kişinin o dönemdeki olay kişi ve duygulardan etkilenerek sözde ifade edemediği düşünce, duygularını çizim yoluyla toplum ve kişilere aktardığı sanat dalıdır.

Objelere, insana, hayvana ve doğaya hatta duygulara özgün bir bakış açısı ve perspektif ile bakmamızı sağlar. Çevremizi daha dikkatle ve en ufak ayrıntılarıyla gözlemlememize sebep olur Çizenin konuşup kelimelerle anlatamadığı duygu, düşünce ve gözlemlerini kağıt veya tablo benzeri şeyler üzerine kalem ve boya yoluyla aktararak kendini rahatlatmasını sağlar. İnceleyen kişinin veya kişilerin o zamanki olaylar, dönem şartları ve düşüncelerini, ressamın buna olan bakış açısını anlamasını sağlar.

NURSU OLTANDIKIR

Resim belirli bir alan olmadan zenin fark etmeksizin duygularımızın, içimizde yaşananları, düşünceleri farklı bir tarz ile zemune dökmektir. Resim bireylerin ruhsal sorunlarına insanın kendini bulmasını ve içindekileri kâğıda dökmekte işe yarar. Bu konu topluma ise kültür bakımından en önemlilerinin arasındadır. Kültür bir topluma diğer toplumlardan ayırma, kendine özgü toplum yaratmakta. İnsan resimle hayallerine varabilir. İsteddiği şekilde sanatla uğraşabilir bunu yaparken mutlu bir şekilde yapar.

CIYLINDAĞLI

Resim insanların duygularına, hislerini, istek ve arzularını ifade etmek için kullandıkları sanat dalıdır. İnsanlar geçmişten günümüze kadar resim sanatını gördükleri şeyleri, tarihlerini, dinlerini, içsel benliklerini üreterek yansıtmaya, yaymak ve başkalarına ulaştırmak için bir araç olarak kullanılmıştır.

İlk çağlarda, yazının olmadığı dönemlerde insanlar resmi bir iletişim aracı olarak kullanmıştır. İleriki dönemlerde ise kutsal kitapları yaymak amaçlı dinsel resimleri ibadethanelerde yer vermişlerdir. İnsanlık tarihi boyunca sanat başlı başına bir iletişim aracı olmuş, duyguları ifade etmekte yardımcı olmuştur. İnsanlar görsel iletişime fazlasıyla önem verir. Günümüzde de trafik işaretleri, reklamlar gibi görselliğe yer verilen komutlar ile yaşamlarımıza yön verilir Resim sanatı ise aynı bu şekilde insanın ruhunu, içselliğine ve benliğine yön verebilmek için vardır.

EBRAR OKTAY

Resim, insanların kendilerini ifade etme biçimidir. Sanat dünyasının ötesinde bir iletişim aracıdır Resim izleyicide farklı duyguları uyandırabilir (mutluluk, hüzün, merak, öfke ya da huzur gibi) Bir resme bakarken izleyiciyi sadece renk ve biçimlerle değil aynı zamanda kullandığı teknik ve performansının hissettirdikleriyle etkileşime giriyor insan.

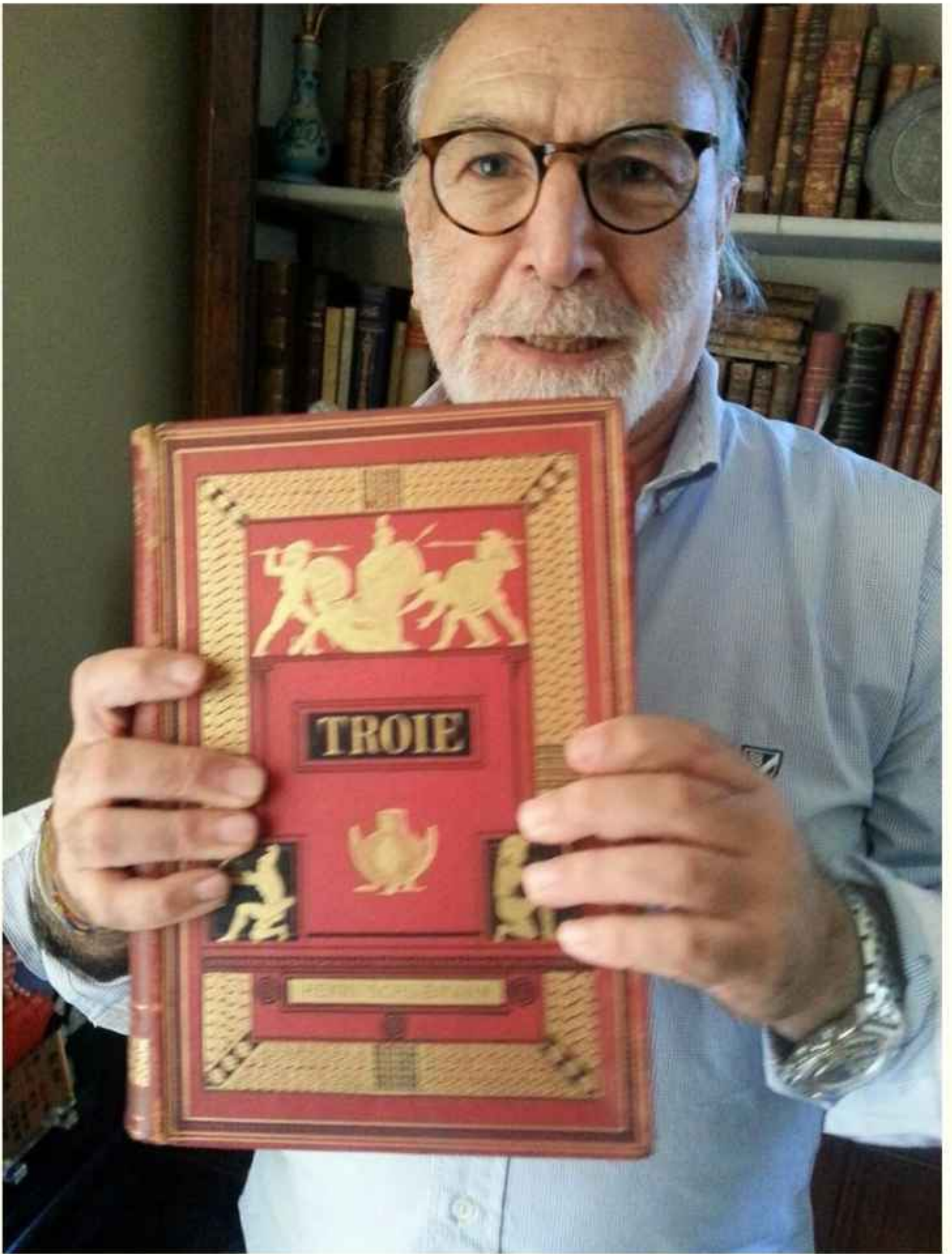
Resim teknikleri buldukları zamana göre değişip geliştiler Soyut sanat ve realizm gibi birçok farklı akımlar, sanatçıların yaşadıkları dönemi yansıtıyor. Her bir akım, farklı bir estetik anlayışı ve sanatçının kendi bakış açısını ortaya koyuyor

Yani resim, sadece bir sanat eseri değil aynı zamanda ifade biçimi ve kültürel bir mirastır.

Görsel sanatların önemli yer tutan resim estetik bir deneyim sunar. Sanat eğitimi yaratıcılığı genişletir, eleştirel düşünme yeteneklerini de pekiştirir. Okullarda sanat derslerinin yer alması duygusal ve zihinsel gelişimleri açısından faydalıdır

Resim insanlığın en kalıcı ifade biçimlerinden biri olarak, yaşadığı iç dünyayı ve toplumun kültürel değerlerini yansıtan bir araçtır. Resim sunduğu olanakları, bireyin kendini keşfetmesinden toplumsal değişim yaratmaya kadar geniş yelpazeyi kaplar.

İnsan resimle sonsuzluğa varır bence çizdiği resimler/eserler o öldükten sonra bile var olmaya devam eder kimilerinin düşünce yapısına etki eder kimilerine ilham olur bu sayede insan resimle sonsuzluğa ya da geleceğe varır.

Mehmet Güteryüz'ün "En büyük hazinem..." dediği Heinrich Schliemann'ın yazdığı ve Osman Hamdi Bey'e imzalı "Troie" kitabı, 2013. Fotoğraf: Sibel Oral

Okuma nedenim : Merak. Benim gözüm ve kafam hep iş istiyor. Kitaplar hayatımda olmak zorunda. Yanlış anlama “şunu okudum, bunu okudum” davasında da değilim. Ben kendime okuyorum. Önceliklerim, bilmek istediklerim var. Tarih de okuyorum, polisiye de.

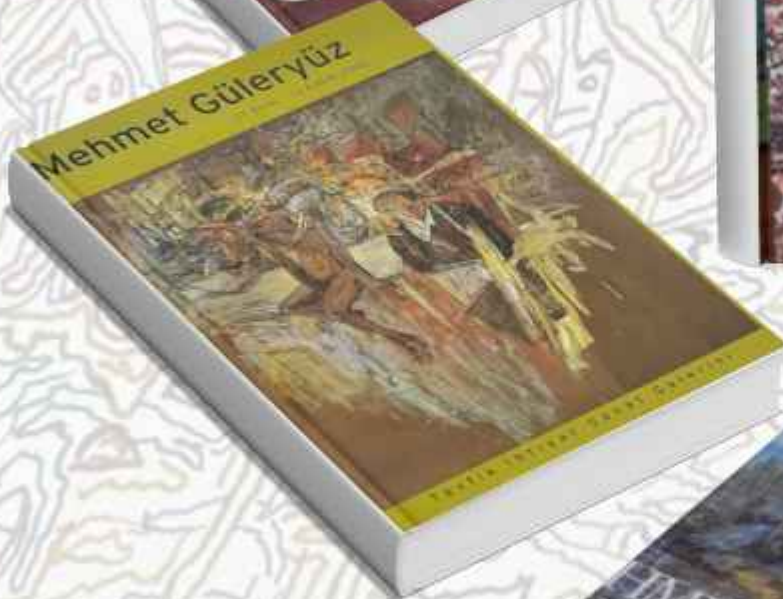
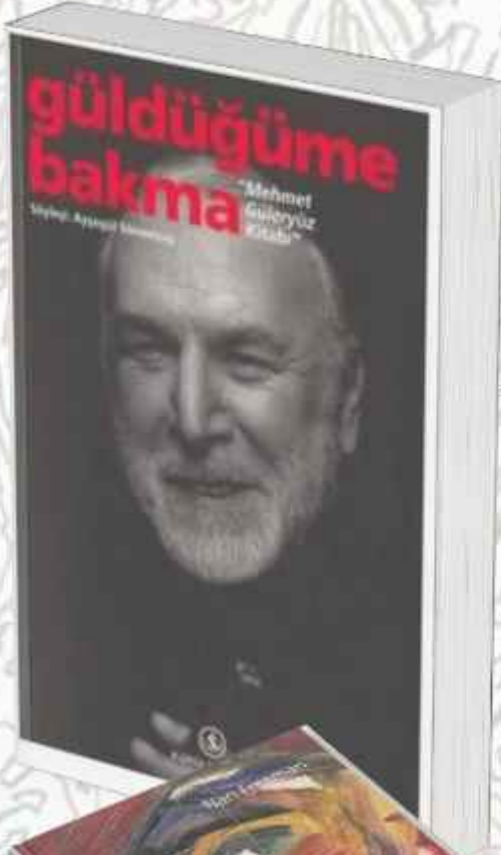
“O zaman televizyon yok, radyo yok. Büyükbabamın Kadıköy’deki evinde toplanılır, okuma seansları yapılırdı. Bir kişi okur, diğerleri dinlerdi. Bir romanı dinlemek, o sessizlik içinde hayal etmek müthiş bir şeydi. Mesela Korkunç İvan’ı dokuz yaşında o okumalardan öğrendim. Yine Mahmut Makal da o zamandan kalma. Bir de şiir okurduk. Babam bana şiirler ezberletir, aile yakınlarımız bize ziyarete geldiğinde onlara şiir okuturdu. En çok da Ahmet Haşim...”

Çok erken yaştan itibaren merakım hep tarih oldu. Tarih mecmualarına aboneydim. Babam kendi seçtiğim dergilere abone yapmıştı. Tarihle ilgili kitapları, romanları bulmaya çalışırdım hep. Kitap kiralardım hep.

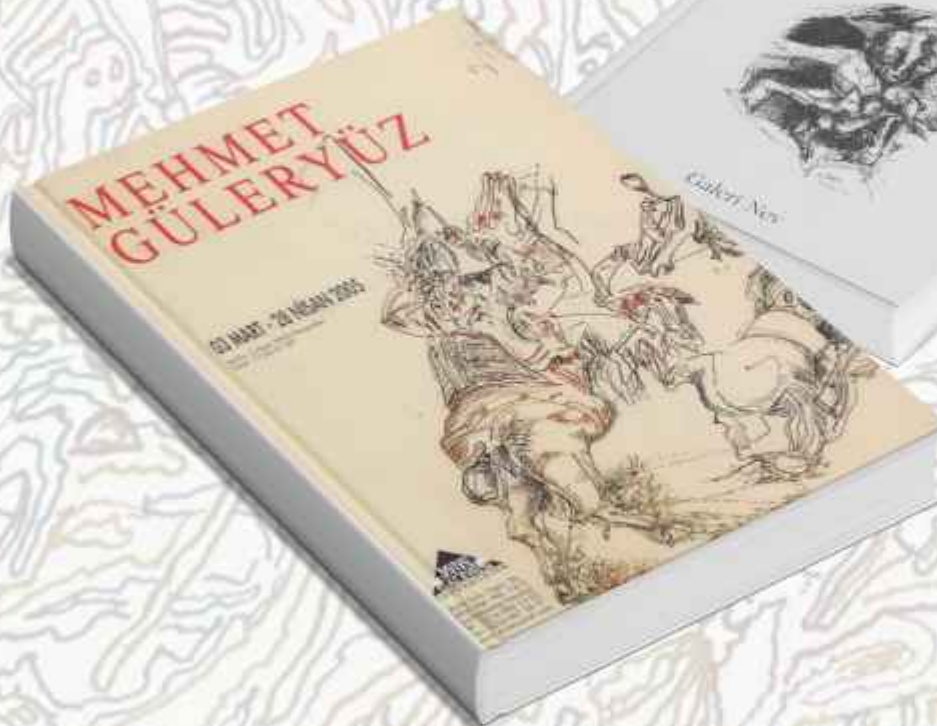
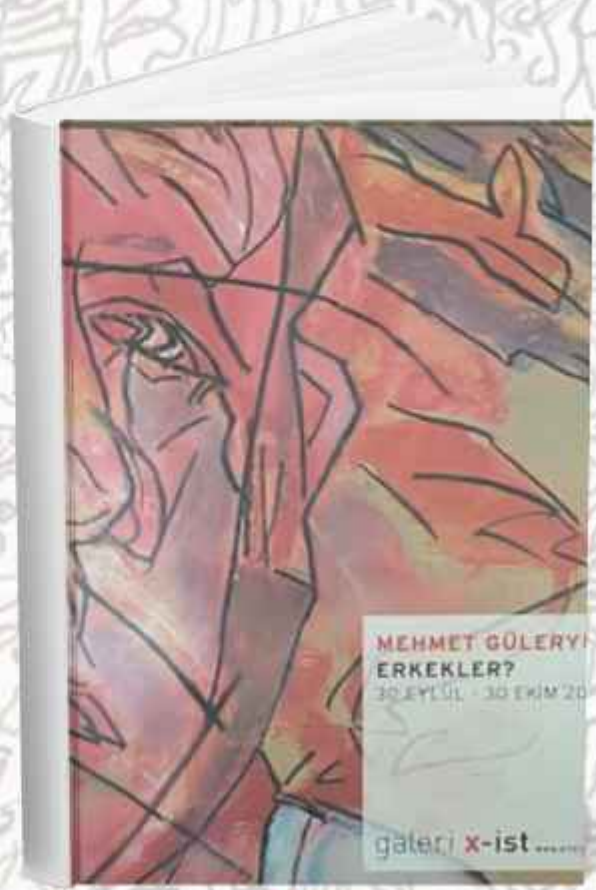
Babam romanları hafif küçümserdi. Kültürel gelişimim için gerekli görmezdi. Bizim evdeki kütüphanede pek öyle romanlar yoktu. Pardayanlar gibi romanlar babam tarafından kabul edilen romanlar değildi. Bir de benim derslerim çok kötüydü.

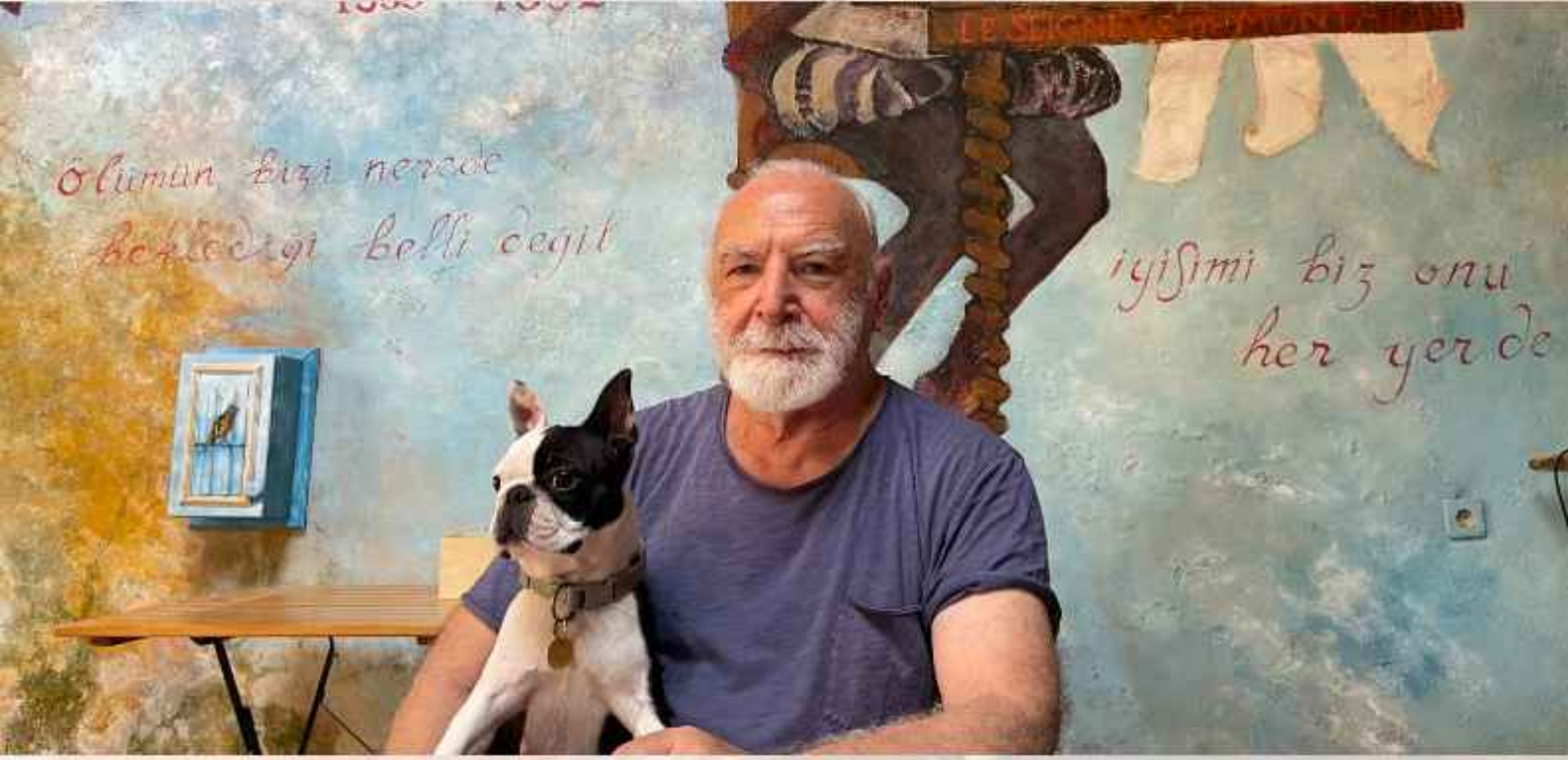
Dersleri hiç iyi olmayan bir çocuk saatlerce kafasını bir kitaptan kaldırmıyor. Şüpheli bir durum var. Görülmüş şey değil. Ne yapıyor onca saat? Ders kitabının arasına gizlediği romanları okuyor... Güzel günlerdi...

OKUYALIM!

OKUYALIM!

“Bir insan, bir ömür boyu, seçeceği yolu bulmalıdır. Evvela insanın kendi içinde kendini aydınlatması lazım ki o ışık, etrafına yayılsın. O, cumhuriyet olur ; ne mutlu ki biz cumhuriyete yaramaya çalıştık.”

Mehmet Güteryüz

Mehmet GÜLERYÜZ

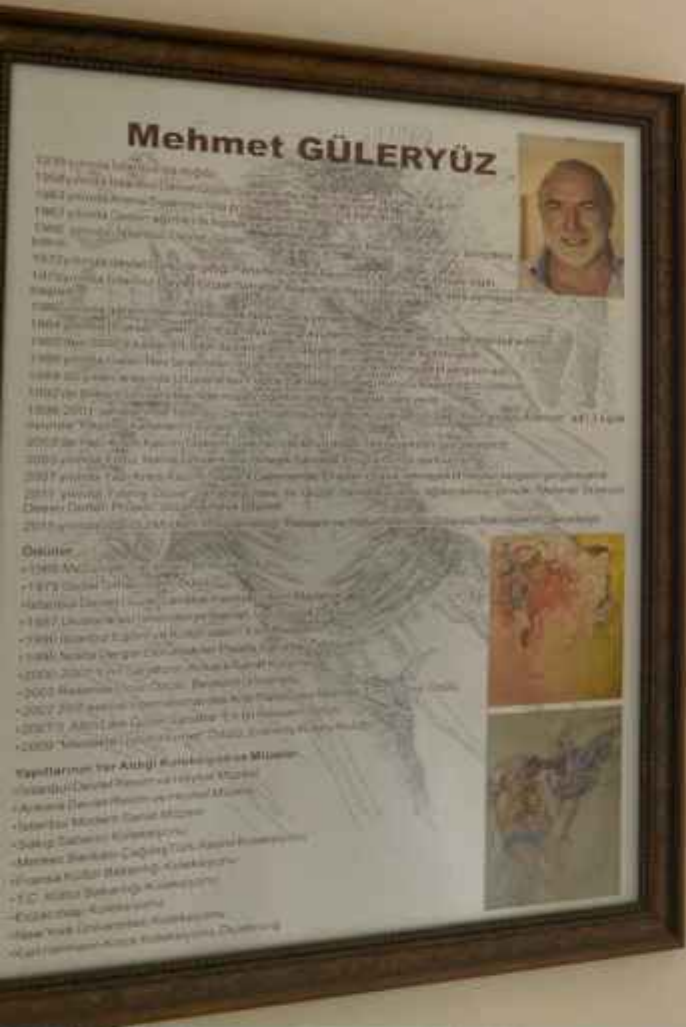
1938 yılında İstanbul'da doğdu.

1958 yılında İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Lisesi'nden mezun oldu.

Mehmet GÜLERYÜZ

Mehmet GÜLERYÜZ
Desen Atölyesi

Hasan Rıza Güzel Sanatlar Lisesi “Mehmet Gülerüz Desen Atölyesi”nde derslere devam...